3554 AA 60100200
ZVEZA KULT.PROSV.ORG.-OBČ.SVET
POŠTNI PREDAL 138
66001 KOPER

nedeljski
Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 300 lir

Leto XXXVI. Št. 177 (10.697)

TRST, nedelja, 3. avgusta 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

VSE KAŽE, DA GRE ZA ZLOČINSKI FAŠISTIČNI ATENTAT NA PREDVEČER OBLETNICE «ITALICUSA»

Strahovita tragedija na bolonjski postaji: ob eksploziji 80 mrtvih in 200 ranjenih

Število mrtvih in ranjenih žal še ni dokončno: pod ruševinami so verjetno še trupla nesrečnih žrtev, med ranjenci pa jih je precej v smrtni nevarnosti Do eksplozije je prišlo ob 10.25 v čakalnici 2. razreda - Dosedanje ugotovitve izključujejo možnost eksplozije kotlov termične centrale ali uhajanja plina - Vse mesto sodelovalo v reševalni akciji - Notranji minister Rognoni: kot v drugih trenutkih naj državna skupnost odgovori trezno in odločno

SENCA TERORJA

Čakalnica 2. razreda na največji tranzitni železniški postaji v Italiji. Sobota, 2. avgusta, dan, ko se milijoni Italijanov odpravljajo na počitnice in prihajajo tisoči in tisoči tujcev na letni oddih. 10.25, ura velikega vrveža, gostega prometa, živih rek ljudi, ki prestopajo. Večina je namenjena na jug, malokateri se vračajo proti severu.

In kar naenkrat eksplozija. Krilo poslopja se dvigne v zrak in se nato zruši. Pred nekaj trenutki je tam stala restavracija, čakalnica 1. in 2. razreda, garderoba, v prvem nadstropju pa pisarne; po tem oblak sivo - rumenkastega dima in pod njim velika praznina.

Stekla je reševalna akcija; istočasno z njo so stekle tudi misli; iskale so vzrok za tolikšno tragedijo, spraševale so se, zakaj je do vsega tega prišlo. Ves čas je kot jastreb na nebu lebdel sum, da gre tudi tokrat za dejanje, ki ga ni mogoče pripisati tragični usodi, ampak hladnokrvni in premišljeni akciji, novemu členu v verigi terorizma, strategije napetosti, ki je zrasla na krvi nedolžnih državljanov in ki na svoji krvavi poti ni prizanesla niti temu mestu, Bologni.

Tako je že vse od prvega trenutka spomin poletel nazaj, na tiste vroče avgustovske dneve izpred šestih let, ko je eksplozija na vlaku Italicus prav tu, v bližini Bologne, terjala dvanajst človeških življenj. Sama po sebi umevna je bila ta povezava; zato, ker k temu sili miselna vez med postajo in vlakom, ker se je v Bologni prav včeraj končala preiskava o bombi na «Italicus» s formalno obtožbo Maria Tutija in njegovih fašističnih pajdašev, pa tudi zato, ker je pred šestimi leti prišlo do atentata prav tako v avgustovskih dneh, ob začetku velikih italijanskih počitnic.

In vendar je ostalo nekaj upanja: v tragediji, ob desetinah trupel in ranjenih je ostajal ozek pramen svetlobe: saj je bila le usoda, tragično naključje, uhajanje plina ali eksplozija v termični centrali, okvara v kuhinji postajne restavracije ali kaj podobnega. Upanje, da ne gre za ponovno dejanje strategije napetosti.

Iz ure v uro pa je to upanje upadalo. Termična centrala je bila nedotaknjena, plinske naprave nepoškodovane. Epicenter eksplozije je bil v čakalnici 2. razreda, morda v potovalki: tako kot na Trgu Fontana v Milanu, tako kot na «Italicusu». Sinoči se je to upanje skoraj povsem razblinilo in roka terorizma je bila od trenutka do trenutka bliže, postajala je stvarnost.

Atentat torej? Dokončnega, uradnega odgovora še ni. Izvedenci iščejo dokazov in izrekli se bodo šele danes ali jutri. Vse niti preiskave pa vodijo v to smer, vodijo po črni sledi fašističnega terorizma, ki je vedno izbiral svoje žrtve med navadnimi državljani, ljudmi, ki čakajo na vrsto pred bančnim okencem, še zlasti pa med potniki na železnici. Se torej po daljšem premoru obnavlja nit «črnega» terorizma?

Ni bistveno, za kateri terorizem gre; terorizem je samo eden, tisti, ki stremi po zrušenju demokratičnih institucij. Tudi tokrat je nujno, da se zavedamo, da terorizem ne izbira žrtev za dosego svojih ciljev. Tudi tokrat mora biti naš odgovor enoten in odločen.

BOJAN BREZIGAR

BOLOGNA — Vroča avgustovska sobota: na izredno prometni železniški postaji v Bologni mrgoli potnikov, ki si želijo oddiha in čakajo na vlak, s katerim se bodo popeljali na počitnice. Ob 10.25 pa jih preseneti silovita eksplozija, ki požene v zrak levo krilo postaje. Pod ruševinami čakalnic prvega in drugega razreda, restavracije, podzemnega prehoda in strehe perona ostane na desetine in desetine trupel in ranjencev. V večernih urah je bilo število odkritih trupel približno osemdeset, ranjencev pa 203. Med njimi je veliko tistih, ki se v raznih bolonjskih bolnicah borijo s smrtjo.

To je gola sosledica dogodkov včerajšnje tragedije, ki se je odigrala na železniški postaji v glavnem mestu Emilie - Romagne in je prav gotovo ena najhujših v zgodovini italijanske republike, če izvzamemo seveda naravne katastrofe, kot so potresi in poplave. In prav na potresni sunek spominja pogled na bolonjske ruševine.

Dobesedno izginilo je pročelje krila, kjer sta bili še včeraj zjutraj obe čakalnici postaje, pa še znana restavracija, v katero so se potniki v tej pasji vročini še posebno radi zatekli, ker je imela vključeno klimatsko napravo. Zrušila se je tudi streha prvega perona, ki je pod sabo pokopala dva vagona prvega razreda posebnega vlaka, ki je bil ravnokar na tem, da odpelje proti Švici. Tudi del podzemskega prehoda, ki vodi k preostalim peronom se je pod silo eksplozije zrušil in verjetno ubil več oseb. Le nekaj minut po tragediji se je sprožila po vsej Bologni hitra in tudi učinkovita reševalna akcija: prihiteli so gasilci, karabinjerji, policijski agenti, vojaki, prostovoljci.

Pogled na kraj nesreče je tako pretresljiv, da ga je težko sploh opisati: trupla, kosi oblačil, čevlji, prtljaga. Tu in tam pa ogromni madeži krvi. V obsegu več sto metrov je izredni zračni pritisk popolnoma «razpršil» steklena okna in vrata vseh poslopjih. Da je bila eksplozija izredno močna priča tudi dejstvo, da so nekatera trupla reševalci odkrili tudi na bolj oddaljenih peronih, se pravi kakih petdeset metrov od središča eksplozije, ki je bila, kot so popoldne izvedenci ugotovili, v čakalnici drugega razreda.

Vsi se sprašujejo po vzrokih te strahovite nesreče. Spočetka si je trla pot domneva, da je morda eksplodiral kak kotel v termični centrali postaje. Tudi možnosti okvare na plinskih napeljavah, ali pa eksplozija jeklenk v kuhinji restavracije, niso preiskovalci ovrgli. Vendar so v teku včerajšnjega dneva vse te domneve propadle, kajti izvedenci so po prvih preiskavah ugotovili, da so vse te naprave pravilno delovale. Tudi občinska služba za oskrbovanje s plinom je potrdila, da ni sledi o kakem uhajanju. Torej se po logiki vedno bolj utrjuje sum, da gre za atentat. To domnevo so vsi skušali potisniti ob rob zavesti, saj bi pričala o nepojmljivi želji po pokolu, o strahotni krutosti, ki jo človek težko pripisuje sočloveku. Prve vesti so tudi trdile, da bi bilo potrebno skoraj sto kilogramov razstreliva za tako močno eksplozijo. Pa vendar se je proti večeru vedno bolj uveljavila prav ta možnost, saj so tehniki nato dodali, da ima eksplozija le dveh kilogramov plastika podobne posledice.

Seveda so vzroki eksplozije zaviti v temo dokler se ne bodo reševalci prikopali do samega središča nesreče. Izvedenci namreč trdijo, da ne obstaja peklenski stroj, ki ne bi pustil za sabo sledov. Torej bodo le drobci timerja, kovinskih delcev (tudi na truplih) ali zažigalne vrvice lahko v kratkem potrdili, če gre za atentat, ki pa nosi s seboj najbolj črne in težke trenutke stopnjevanje terorističnega nasilja

Da ni ta hipoteza iz trte izvita na žalost potrjujejo tudi telefonska sporočila neofašistične organizacije NAR in rdečih brigad. Slednje pa so popoldne preko svojega genovskega voda ostro zanikale, da bi bile vpletene v ta pokol. Telefonist NAR pa je rimski redakciji dnevnika «La repubblica» sporočil, da je atentat delo NAR, izvedli pa so ga «v čast kamerada Maria Tutija».

Predsednik Pertini, minister za notranje zadeve Rognoni, minister za prevoze Formica in minister za kulturne dobrine Biasini so se včeraj popoldne, po ogledu kraja tragedije, sestali z bolonjskim prefektom in tehničnimi izvedenci, ki vodijo reševanje. Prav gotovo so obravnavali tudi najdbo nekega «zanimivega» predmeta, o katerem poročajo agencije, ki pa trči ob popoln molk od strani preiskovalcev. Po sestanku je namreč minister Rognoni izjavil časnikarjem, da se vlada lahko opre v svojih izjavah le na konkretne izsledke. O teh pa ne smemo govoriti, da ne bi na katerikoli način ogrožali potek preiskave, je ugotovil Rognoni.

Rognoni je dejal, da so v teku tri preiskave za ugotovitev vzrokov nesreče; prvo vodi ekipa tehničnih izvedencev državnih železnic, drugo je uvedel notranji minister, tretjo pa sodstvo. Dodal je še, da so strokovnjaki prosili še za nekaj ur časa, da ne bi reševalci med hitro in posiljeno akcijo spregledali kako osebo, ki je morda še pri življenju. Rognoni je časnikarjem tudi zagotovil, da bo parlamentu poročal o tragičnem dogodku, ki je pretresel včeraj italijansko javnost, jutri, med zasedenjem senata. Svojo izjavo je notranji minister končal z izredno zaskrbljujočim pozivom: «Italijanska skupnost naj tudi tokrat odgovori s treznostjo in odločnostjo.»

Eksplozija povzročila hude zamude vlakov

RIM — Ministrstvo za prevoze je sporočilo, da so obnovili železniški promet skozi bolonjsko glavno postajo kaki dve uri po eksploziji, toda ne po prvih petih tirih. Ministrstvo je še sporočilo, da je sicer promet stekel, toda vlaki imajo velike zamude.

Bolonjska železniška postaja je tranzitnega tipa in vsak dan vozi skozi njo od 300 do 350 vlakov. Na srečo pa bolonjsko železniško področje razpolaga z močno krožno dvotirno železniško mrežo ter zato lahko napotijo vlake v tranzitu po teh pomožnih progah.

Zamude, ki so jih sprva beležili vlaki, so bile precej visoke. Tako je na primer vlak Benetke - Rim, ki gre čez Firence ob 13. uri, prispel tja šele ob 17.30. V kasnejših urah so se zamude skrčile.

Na ministrstvu za prevoze so pojasnili, da je železniški promet skozi Bologno pod stalnim nadzorstvom za kar se je treba zahvaliti sistemu avtomatizacije, ki omogoča takojšnje informacije o zamudah vlakov.

Železniška postaja v Bologni po strahoviti eksploziji, ki je popolnoma razrušila njeno levo krilo (AP)

OD LETA 1969 DO POKOLA NA VLAKU «ITALICUS»

«Strategija napetosti» na železnicah v Italiji

RIM — Resnični vzroki strašne eksplozije na bolonjski železniški postaji še niso znani. Če bodo preiskovalci ugotovili, da gre za teroristični atentat, potem lahko smatramo včerajšnjo tragedijo v Bologni za največji teroristični podvig v Italiji po zadnji vojni. Če pa bi bila potrjena razna telefonska sporočila o očetovstvu atentata, potem bi ga morali nujno povezati z najbolj kričečimi epizodami «strategije napetosti»: od bombnih atentatov v Milanu leta 1969 do pokola na vlaku «Italicus».

Neofašisti in desničarske ekstremistične organizacije so začele izvajati «strategijo napetosti» 25. aprila 1969. Tedaj so močne bombe porušile v Milanu Fiatov paviljon na velesejmskem prostoru in menjalnico na glavni postaji. Sprva so naprtili krivdo anarhistom, potem pa je postalo jasno, da so atentata pripravili neofašisti, ki so se vedno bolj krepili posebno v Venetu. Nekaj mesecev potem je prišlo do terorističe generalke: ponoči med 8. in 9. avgustom so neofašisti namestili eksplozivne naboje na 10 vlakih. V osmih primerih so ti eksplodirali ter ranili več oseb.

Imena neofašistov (Fredova «črna celica») so prišla v javnost šele pozneje, po atentatu na Trgu Fontana v Milanu. Isti dan so našli še eno bombo v neki drugi banki, v Rimu pa so eksplodirali trije peklenski stroji. Šele po desetih letih so naprtili krivdo za atentate neofašistom venetske «črne celice» Fredi, Venturi in bivšemu agentu SID Giannettiniju.

«Strategija napetosti pa je šla po svoji poti naprej. 22. julija 1970 je iztiril vlak pri postaji Gioia Tauro (tedaj je bil tam revolt neofašistov, znan po vzdevku «boia chi molla»). Kmalu je postalo jasno, da je bilo iztirjenje namerno (šest mrtvih in 139 ranjenih).

V oktobru 1972 so bili vlaki spet tarča neofašistov. 20 kg plastika je presekalo železniške proge proti jugu ter preprečilo trem posebnim vlakom delavcev, da bi prišli v Reggio Calabria, kjer je bil napovedan vsedržavni sindikalni shod.

17. aprila 1973: brzovlak Turin - Rim s 500 potniki bi moral iztiriti v predoru Bracco. Neofašistični atentator, Nico Azzi, pa je imel smolo, ker mu je zaradi hudega tresljaja vlaka detonator eksplodiral med nogami.

17. maja 1973 v Milanu: točno eno leto po umoru policijskega komisarja Calabresija, ki je vodil preiskavo o pokolu na Trgu Fontana, je Gianfranco Bertoli, domneven anarhist, zalučal bombo pred milansko kvesturo. Krvav obračun: štirje mrtvi in 40 ranjenih.

Se pred atentatom na vlak «Italicus» (4. avgusta 1974) so desničarski teroristi izvedli atentat na Trgu «della Loggia» v Brescii, ob priložnosti nekega sindikalnega zborovanja: osem mrtvih in stotina ranjenih.

Potem atentat na vlak «Italicus», ki je zahteval 12 mrtvih in 48 ranjenih. Prav včeraj se je končala preiskava o tem atentatu.

Na zatožni klopi bodo sedeli Mario Tuti iz Empolija, ki je že za zapahi zaradi umora dveh policistov, Luciano Franci (tudi za zapahi) in Pietro Malentacchi, katerega so predvčerajšnjim aretirali po pogrebu njegovega očeta. Na zatožni klopi bo sedela tudi Margherita Luddi.

Reševalci odnašajo na nosilih eno izmed 80 nedolžnih žrtev (Telefoto AP)

PRVI ODMEVI NA GROZLJIVO TRAGEDIJO NA ŽELEZNIŠKI POSTAJI V BOLOGNI

Izrazi solidarnosti in sožalja iz vse države ob zaskrbljenosti zaradi možnosti atentata

BOLOGNA — Osuplost, zaprepaščenost, malone nejevera so bila čustva, ki so navdihovala prve reakcije tragično prizadetega mesta in vse italijanske javnosti, tem pa je sledila globoka žalost, nato pa zaskrbljenost ob čedalje bolj razširjeni hipotezi, da bi mogel biti pokol posledica kriminalnega fašističnega atentata, ki naj bi na ta zverinski način spomnil na šesto obletnico eksplozije na vlaku «Italicus». Spričo pomanjkanja vsakih uradnih zaključkov o vzrokih eksplozije na bolonjski železniški postaji so sicer komentarji političnih in družbenih sil še previdni, zaskrbljenost pa narašča in z njo mobilizacija vseh demokratov, da se uprejo vsaki morebitni pustolovščini.

Med prvimi je prihitel v Bologno predsednik republike Sandro Pertini, ki je prekinil svoje komaj začete počitnice v Selvi di Val Gardena v pokrajini Trento, kakor hitro je izvedel za tragedijo. Pripeljal se je s karabinjerskih helikopterjem in je popoldne najprej obiskal v glavni bolnišnici ranjence ter se je v mrtvašnici poklonil mrtvim. Predsednik je bil ganjen do solz in je dejal, da ne najde besed, ki bi izražale njegova čustva. Nato si je ogledal prizorišče pokola, nakar se je na sedežu prefekture sestal s krajevnimi oblastmi in z ministri za notranje zadeve Rognonijem, za promet Formico in za kulturne dobrine Biasinijem, po telefonu se je tudi pogovoril s predsednikom vlade Cossigo. Pertini je sklenil ostati v Bologni, da sledi razpletu tragedije in da se udeleži pogreba žrtev.

Podžupan Gherardi (župan Zangheri je bil namreč v tujini in se je takoj odpravil domov) je takoj po eksploziji sklical nujno sejo občinskega odbora in načelnikov svetovalskih skupin, na kateri so sprejeli najnujnejše ukrepe: mobilizirali so vse mestne redarje, dodelili prevozna sredstva za odvoz ruševin, poskrbeli za namestitev potnikov v hotelih in za pomoč družinam žrtev. Sklicali so za danes zjutraj izredno sejo občinskega sveta in proglasili dan žalovanja, že sinoči pa so občina, pokrajina in dežela priredile skupaj z deželno sindikalno zvezo CGIL - CISL - UIL množično manifestacijo na glavnem trgu pred županstvom. Krajevne sindikalne organizacije v svojem uradnem sporočilu že pripisujejo pokol «kriminalnemu atentatu», zaradi česar so oklicale za jutri 4-urno splošno stavko v vsej deželi Emilija-Romagna.

Bolonjsko županstvo je prejelo številne izraze sožalja in solidarnosti županov iz Rima, Milana, Genove, Turina in drugih mest ter od mnogih deželnih vlad, ki vsebujejo tudi ponudbe pomoči, če bi se izkazala za to potreba. Že v teh brzojavkah se pojavlja zaskrbljenost, da bi mogel biti vzrok eksplozije teroristični atentat, milanski župan Tognoli pa naravnost povezuje pokol v Bologni s preteklimi podobnimi primeri v Milanu, Brescii in na vlaku «Italicus». Izraz take skrbi je tudi sklep nekaterih občin, da skličejo jutri nujne seje upravnih organov in javne skupščine, kot tudi poudarjena zahteva po nujnem odkritju vzrokov pokola in morebitnih krivcev.

Tudi parlament je takoj reagiral na tragično vest, čeprav zaradi poletnega premora zasedata samo pristojni komisiji senata, ki obravnavata vladne protikrizne odloke, ki sta včeraj prekinili za kratek čas sejo v znak žalovanja. Predsednica poslanske zbornice Nilde Jotti je poslala bolonjskemu županu brzojavko, v kateri izraža sožalje in skrb, ob nejasnih vzrokih tragedije. Brzojavne izraze sočutja je poslal tudi predsednik senata Fanfani, ki je po drugi strani posredoval pri vladi, da bi čimprej poročala o strahoviti nesreči. Ministra Rognoni in Formica sta se že obvezala, da bosta poročala jutri senatni skupščini in bosta s tem tudi odgovorila na interpelacije, ki so jih nujno vložili senatorji KPI, PSI, PSDI in drugih strank o vzrokih in razsežnostih tragedije.

Predsednik vlade Cossiga, ki bo danes v Bologni, je sprejel včeraj načelnika policije Coronasa, ki mu pa še ni mogel dati jasnejših pojasnil o nesreči. Papež Janez Pavel II. je naslovil bolonjskemu nadškofu kardinalu Antoniu Pomi poslanico, v kateri izraža osebno prizadetost ob tragediji in sočutje z žrtvami ter solidarnost z družinami in z vsemi, ki jim pomagajo.

Tajnik KPI Berlinguer je poslal županu tako hudo prizadetega mesta brzojavko s sožaljem in solidarnostjo vseh italijanskih komunistov in zagotovil, da sledi razpletu zadeve «minuto za minuto». V svoji izjavi pa tajnik KD Piccoli naglaša, da je treba čimprej odkriti vzroke pokola, ker «tako hipoteza o atentatu, kot možnost tehničnega incidenta, vzbujata veliko in upravičeno zaskrbljenost.»

Predsednik Pertini na prizorišču grozljive tragedije (Telefoto AP)

DVA MESECA PO VOLITVAH

Dva meseca bosta kmalu potekla od pokrajinskih in občinskih volitev in slika novih krajevnih uprav še vedno ni popolna, kar velja predvsem za tržaški pokrajinski odbor. Volilni izidi so namreč tako zakomplicirali razmerja med posameznimi komponentami v pokrajinskem svetu, da je možnosti oblikovanja nove uprave po eni strani več, po drugi pa so tudi zelo omejene zaradi medsebojnih izključevanj in pogosto apriorističnih stališč, ki onemogočajo sestavo tudi takih odborov, ki bi bili objektivno možni in ki bi tudi ustrezali interesom tržaške pokrajine in njenega prebivalstva.

Kaj se pravzaprav dogaja v odnosih med posameznimi političnimi strankami, ki so zastopane v novem pokrajinskem svetu? Lista za Trst si je zagotovila v njem relativno večino z 11 svetovalci in zato z njej lastno arogantnostjo zahteva, da sama sestavi odbor in izvoli predsednika. Ker pa bi tak odbor bil nujno manjšinski tudi če bi ga podprla misovska svetovalca, bi seveda moral uživati vsaj zunanjo podporo Krščanske demokracije z njenimi sedmimi svetovalci. Pritisk Liste za Trst gre sedaj v to smer in pri tem računa na razpoložljivost desnega krila KD na tako podporo, po drugi strani pa igra Krščanska demokracija na karto takoimenovanih «uravnovešenih uprav» in pritiska na Listo za Trst, da bi omogočila s svojim vzdržanjem tak pokrajinski odbor, ki bi ga sestavljala Krščanska demokracija s soudeležbo laičnih in socialističnih sil, vendar brez komunistov, do katerih vztraja na popolni zapori. Pri tem se KD sklicuje na dejstvo, da je v želji po tako imenovani «upravljivosti» s svojim vzdržanjem pri ponovnem glasovanju za Cecovinijev občinski proračun omogočila Listi za Trst, da še naprej upravlja tržaško občino s svojim manjšinskim odborom. Skratka, vprašanje novega pokrajinskega odbora naj bi se rešilo na osnovi strankarske kupčije po načelu «do ut des», pa čeprav bi taka rešitev ne odražala realnih interesov tržaške pokrajine, posebno ne v sedanjem obdobju, ko si demokratične sile prizadevajo, da bi do največje možne mere omilile kvarne posledice uveljavitve protiosimske Liste za Trst.

Resnici na ljubo pa se tudi KD sama zaveda nevarnosti takih kombinacij in je zato skupno s komunisti, socialisti, socialdemokrati in Slovensko skupnostjo omogočila izvolitev za novega predsednika pokrajine socialista Gianfranca Carboneja, vendar s posvetovalnim mandatom oz. z nalogo, da v posvetovanju s svetovalskimi skupinami oziroma političnimi tajništvi strank ugotovi, če obstajajo možnosti za programski in politični sporazum, ki bi omogočil sestavo novega odbora, iz katerega bi bila Lista za Trst izključena. Toda Carbonejeva naloga se je kmalu pokazala za težko izvedljivo, kajti KD tudi ob svojem mandatu Carboneju za posvetovanja, izključuje vsako neposredno sodelovanje s komunisti v odboru, komunisti pa odločno vztrajajo na stališču, da ne bodo podpirali nobenega odbora, v katerem ne bi bili direktno zastopani.

Tako se vsa zaveda z novim pokrajinskim odborom vrti v začaranem krogu «križanih vetov» in strankarskih interesov, pri čemer igra nevarno igro zlasti Krščanska demokracija s svojo dvojno dušo, toda odgovornost bo padla na vse demokratične sile, če tudi tokrat ne bodo našle stičnih točk in bi zato ponovile svojo zgodovinsko napako, ko so dovolile, da je tržaška občina prešla v roke Liste za Trst in danes zato plačujejo še kako drag davek.

V okoliških občinah tržaške pokrajine volilni izidi niso privedli do bistvenih sprememb v razmerjih sil in tako vprašanje sestave novih občinskih odborov ni predstavljalo posebnih problemov. Demokratična večina okrog Trsta je vzdržala kljub nastopu Liste za Milje v miljski in Liste za Devin - Nabrežino v devinsko - nabrežinski občini, kjer sta obe listi kot emanaciji Liste za Trst doživeli dejanski neuspeh. Toda če so bili novi odbori razmeroma hitro izvoljeni v zgoniški, repentaborski, dolinski in tudi miljski občini, pa se je odločitev o novem županu in novem odboru devinsko - nabrežinske občine močno zavlekla in je dejansko še danes provizorična kljub izvolitvi manjšinskega odbora, ki ga sestavljajo komunisti in eden od dveh socialistov. Ob devinsko - nabrežinskem primeru se namreč na nek način, pa čeprav v drugačnih okvirih, ponavlja pesem iz pokrajinskega sveta, kjer prestižni strankarski interesi — kot smo videli — preprečujejo demokratično in konstruktivno rešitev vprašanja.

Na papirju je bila tudi v devinsko - nabrežinski občini zagotovljena ponovna izvolitev slovenskega župana in napredne uprave s koalicijo KPI - SSk - PSI, ki razpolaga z 12 svetovalci od skupnih 20 in torej s trdno večino za nemoteno demokratično upravljanje interesov občanov tako slovenske kot italijanske narodnosti. Odraz te večine in tudi pripravljenosti za sodelovanje je bilo dejansko soglasje o programu nove uprave, zapleti pa so nastali ob vprašanju novega župana. Komunisti so ga zahtevali zase, ker so v svetu pač stranka relativne večine. Pri tem so imeli tudi podporo socialistov, čeprav se je potem pokazalo, da je bila ta podpora za enega od dveh svetovalcev pogojno vezana na sestavo večinskega odbora. Slovenska skupnost, ki se je okrepila za enega svetovalca in je njena teža v svetu postala zato večja in za sestavo večinskega odbora celo odločilna, pa je tudi hotela uveljaviti to svojo težo in se je zato potegovala za župansko mesto.

Niti najmanjšega dvoma ne more biti, da je v interesu občanov še zlasti takšne občine, kot je devinsko - nabrežinska, da jo upravlja večinski odbor kot odraz najširših interesov občanov in tudi kot odraz želje večine volivcev, predvsem slovenskih, pa tudi dobršnega dela italijanskih, ki so zaupali svoj glas obema levima strankama. Za normalno logiko bi spričo takega interesa bilo pričakovati, da bodo politične stranke, na katere pada največja odgovornost za demokratično upravo, zlahka našle skupen jezik ne samo na programu, pač pa tudi na politični ravni in da se bodo ozki strankarski in morda tudi osebni prestižni interesi umaknili skupnim interesom. Žal ni bilo tako. Ni naš namen polagati sedaj odgovornost posameznih komponent zaželene tristranske koalicije med KPI, SSk in PSI na lekarniško tehtnico, niti ne zagovarjati ali opravičevati razlogov enih ali drugih ali tretjih za njihovo ravnanje. Dolžni pa smo ugotoviti, da je prav skrajna nepopustljivost še enkrat skorajda postavila pod vprašaj celo izvolitev sedanje manjšinske uprave in privedla do nevarnosti prodora demokristjanskega kandidata, glasnika desnice, ki ni nikoli skrivala ambicije, da bi odločilno prispevala k bolj pospešeni italijanizaciji te občine, kar je vsa povojna leta bil njen cilj.

Ob svoji izvolitvi za župana je Albin Škerk ponovno izjavil, da si bo prizadeval za pritegnitev svetovalcev Slovenske skupnosti v večinski občinski odbor. Slovenski socialistični svetovalec je to sploh postavil kot pogoj za svojo podporo sedanjemu manjšinskemu odboru. Slovenska skupnost tudi ni zaprla vrat in je slej ko prej pripravljena na nadaljnja pogajanja za rešitev celotnega problema. Obstaja torej realno upanje, da bo čas do jeseni koristno uporabljen za trezen premislek, za pomiritev strasti in za ustrezne sprejemljive rešitve. Slovenci in demokratični Italijani devinsko - nabrežinske občine si prav gotovo ne morejo in ne smejo privoščiti luksusa medsebojnega razhajanja na škodo političnega in upravnega vodenja občine in v korist tistih sil, ki bi hotele občino čim prej iztrgati iz rok demokratične in slovenske večine.

(—en)

Šolsko leto 1980-81 se začne 6 dni pozneje

Ministrstvo za šolstvo javlja, da se šolsko leto 1980-1981 ne bo začelo 12. septembra letos, kakor je bilo prvotno določeno, ampak šele 18. septembra. Z druge strani pa se ne bo zaključilo 13., temveč 17. junija prihodnjega leta. Spremembo utemeljuje ministrstvo s potrebo, da se pouk na vseh vrst in stopenj začne kar najbolj urejeno.

S SESTANKA ZAINTERESIRANIH JAVNIH UPRAVITELJEV

Katinarska bolnišnica bo dograjena predvidoma koncem prihodnjega leta

V dela so doslej investirali nad 43 milijard lir, za dograditev celotnega kompleksa pa je potrebnih nadaljnjih 20 in pol milijard lir

Delegati javnih uprav, ki so neposredno zainteresirane pri gradnji nove bolnišnice na Katinari so se včeraj sestali na koordinacijskem sestanku, na katerem so proučili trenutno stanje del. Sestanka, za katerega je dal pobudo in mu predsedoval deželni odbornik za načrtovanje in proračun Coloni, so se udeležili deželni odbornik za zdravstvo Antonini, vladni podkomisar Larosa, rektor tržaške univerze de Ferra, predsednik ustanove združenih bolnišnic Morgera s svetovalcema upravnega sveta Pangherjem in Cominottom, deželni svetovalec Vigini, ki je kot tajnik sklada za Trst zastopal predsednika Pittonija ter drugi predstavniki dežele in tržaške občine.

Namen srečanja, kot rečeno, je bila proučitev trenutne stopnje izvajanja del, še posebno pozornost pa so predstavniki javnih uprav posvetili finančnemu vprašanju, oziroma novim finančnim potrebam za dograditev bolnišnice in drugih del, ki so z njo neposredno povezana. Na sestanku je tako prišlo do izraza, da je bilo za gradnjo bolnišnice doslej že investiranih nad 43 milijard lir, od katerih je dežela prispevala 32 milijard lir. Po mnenju javnih upraviteljev je za dograditev celotnega bolnišniškega kompleksa potrebnih nadaljnjih 20 in pol milijard lir, od katerih bo na gradbeniška dela odpadlo 15 milijard lir (v tej vsoti je vključena tudi revizija cen), za nakup aparatur in opreme pa 5,5 milijarde lir. Vsekakor pa se predvideva, da bodo dela dokončana pred koncem prihodnjega leta.

Na sestanku so javni upravitelji še proučili vprašanje potenciranja medicinske fakultete, za katerega že obstajajo konkretne finančne obveze, ki jih bosta nudili tržaška univerza ter sklad za Trst. Poudarjena je bila tudi potreba, da se čim prej pripravi načrt, ki bi poleg potrebnih struktur, ki jih je treba zgraditi v okviru katinarske bolnišnice upošteval tudi potrebe po preureditvi glavne bolnišnice. Na sestanku je bilo tudi rečeno, da bodo na Katinari zgradili novo poslopje, v katerem bo za 3.000 kvadratnih metrov učilnic, ki bodo služile za didaktično dejavnost in za znanstveno raziskovanje.

Predstavniki tržaške občine so orisali že pripravljene načrte za izboljšavo cestne mreže v okolici bolnišnice, javni upravitelji pa so skupno proučili vprašanje vodne in energetske dobave ter javnih prevozov. Pri vsem tem niso ugotovili takšnih težav, ki bi lahko zaustavile dela; na koncu sestanka sta deželna odbornika Coloni in Antonini potrdila podporo deželne uprave, da se dela čim prej končajo ter da se mestu zagotovi tako važno bolnišniško strukturo.

IZ VRST KD, PSI IN PRI

Pozitivna ocena dosedanjega dela v deželnem svetu

Po predvčerajšnjem zaključku dela v deželni skupščini pred enomesečnim oddihom so se včeraj sestala pod predsedstvom načelnikov vodstva svetovalskih skupin KD, PSI in PRI, torej treh strank, ki sestavljajo večino na deželni ravni. Preverila so sedemesečno dejavnost deželnega sveta in jo pozitivno ocenila. Pri tem so že zlasti poudarila važnost nekaterih odobrenih zakonov, tako zakona 149, ki pomeni nekakšno podlago bodočemu deželnemu razvojnemu načrtu in predvideva izdatek skoraj 220 milijard lir za razmah industrijske proizvodnje, dalje zakona o stanovanjskih gradnjah, o organizaciji krajevnih zdravstvenih enot ter o inseljenstvu pa še zakonskih osnutkov o obnovi zgodovinskih središč v krajih, ki jih je razdejal l. 1976 potres, in o združitvi licitacij za ustrezna dela. S tema ukrepoma, je bilo rečeno na včerajšnjem sestanku, smo dosledno upoštevali voljo deželanov za ponoven razmah Furlanije - Julijske krajine, na čemer sloni tudi politični sporazum večine.

TRAGIČNIH DOGODKOV TEGA TEDNA ŠE NI KONEC

V štivanski papirnici sta pri čiščenju cisterne umrla dva delavca, štirje pa so hudo poškodovani

48-letni Oscar Clemente je izdihnil na delovnem mestu, 21-letni Fabio Conte pa v tržiški bolnišnici - Velike težave pri reševanju ponesrečencev - Preko 700 delavcev papirnice je v znak žalovanja prekinilo delo - Težka naloga preiskovalcev

V papirnici v Štivanu je prišlo do hude nesreče, katere tragičen obračun sta dva mrtva in štirje ranjeni. Nesreča se je pripetila okrog desete ure dopoldne. Žrtve so delavci podjetja Facchini, ki ima sedež v Trstu, v Ul. Baiamonti 101/a. Podjetju Facchini je vodstvo papirnice naročilo čiščenje cisterne, v kateri pripravljajo maso za izdelovanje papirja.

Ob omenjeni uri so se 21-letni Fabio Conte, 30-letni Giorgio Giovannini, 22-letni Walter Carrone iz Trsta ter 24-letni Antonio Buzzanca, po rodu iz Messine, vendar s stalnim bivališčem v Trstu, podali v notranjost velike jeklene cisterne, da bi jo očistili in pripravili za ponoven proces umesenja mletega lesa in kemičnih preparatov. Cisterna je globoka 8 metrov, njena zmogljivost pa je 600 kubičnih metrov. Vhod v cisterno je širok dober meter in zadelan s hermetičnim pokrovom. Kemični preparati, ki jih tehniki vlivajo v cisterno vsebujejo veliko žveplene kisline in kaolina. V cisterni je popolna tema. Dinamika nesreče naj bi se odvijala takole: po prvih ugotovitvah sta se v cisterno spustila najprej dva delavca, pomensko pa se še ne ve, katera dva sta to bila. Ko sta začela vdihavati zrk, močno nasičen s hlapi žveplene kisline, sta se onesvestila. Kaže, da se je tedaj spustil v cisterno 48-letni Oscar Clemente, poveljnik protipožarske službe v papirnici, v želji, da bi pomagal ostalima dvema, toda tudi Clemente ni dal več glasu od sebe. V tistem trenutku se je sprožil alarm, toda tovariši, ki so ostali na površju, niso hoteli čakati, saj je bila vsaka sekunda drgocena in so se še sami, brez plinskih mask, podali reševat ponesrečence. V določenem trenutku se je v cisterni znašlo pet delavcev in pa 42-letni Alessandro Agostinello iz Štivana, ki je v papirnici odgovoren za servisne službe. Okrog vhoda v cisterno se je zbralo precejšnje število delavcev, ki so v obratu zaposleni in ki so hoteli na kakršenkoli način pomagati prizadetim. Iz Tržiča in Trsta sta z vso naglico pridrveli ekipi gasilcev in temeljita reševalna akcija je nemudoma stekla, vendar ne brez težav in zapletov. V cisterni je vladala nepredirna tema, dno je bilo izredno spolzko, zaradi neznosne vročine pa so se gasilcem meglile maske. Ni znano, po katerem vrstnem redu so gasilci potegnili iz cisterne ponesrečene delavce, vendar je bilo takoj jasno, da za Oscarja Clementeja ni bilo nobene pomoči več. Naglo so ga odpeljali v tržiško bolnišnico, vendar je Clemente umrl med prevozom. V Tržič so prepeljali tudi Buzzanco, Carroneja in Giovanninija, slednjega v hudo kritičnem stanju. Zato so ga v prvih popoldanskih urah prepeljali v Videm na oddelek za oživljanje. Za Buzzanco in Carroneja, ki sta ostala v Tržiču, pa so si zdravniki pridržali prognozo. Šele jutri, če ne bodo nastopile komplikacije, bodo lahko povedali kaj več. Agostinella in Conteja pa so prepeljali v tržaško glavno bolnišnico, prav tako na oddelek za oživljenje.

21-letni Fabio Conte

Toda presenečenj še ni bilo konec; po 2. uri popoldne je prišla vest, da je 21-letni Fabio Conte izdihnil.

Štivanska nesreča je mobilizirala veliko število varnostnih sil, med drugimi so na kraj nesreče prihiteli tudi tržaški kvestor Bartolini, podprefekt La Rosa, komandant policijske postaje v Nabrežini, namestnik državnega pravdnika dr. Alessandro Brenci, ki načeljuje preiskavi.

Natančnejša preiskava bo morala razkriti vzroke nesreče, ki na prvi pogled niso kdove kako jasni. Vprašljivo je predvsem dejstvo, da so se delavci spuščali v takšno delikatno opravilo brez zaščitnih mask. Nepojasnjeno ostaja tudi vprašanje, zakaj ni nihče preveril stopnje koncentracije smrtonosnega plina, kajti v minulih dneh pasje vročine je žveplena kislina hitreje fermentirala kot sicer. Ugotoviti bo treba tudi, če so tragediji morebiti botrovale površnost, nepazljivost ali zanemarjanje varnostnih predpisov s strani podjetja samega. Pač, naloga preiskovalcev ne bo lahka. Dolžni smo še zabeležiti, da je tragedija v štivanski papirnici moč no vzburila delavce in povzročila velik preplah. Takoj, ko se je razvedela novica o hudih posledicah nesreče, se je sestal tovarniški svet in v znak žalovanja prekinil obratovanje tovarne. Stroji bodo zopet zabrneli jutri zjutraj ob 6. uri. Tovarniški svet je tudi izdal tiskovno sporočilo, v katerem zahteva, da preiskovalci natančno ugotovijo, ka ko in zakaj je do tragedije prišlo in morebitne odgovornosti.

Včeraj zvečer je pokrajinsko tajništvo enotne sindikalne federacije izdalo tiskovno sporočilo, v katerem obžaluje smrt Oscarja Clementeja in Fabia Conteja ter opominja na težko odgovornost, ki jo je pri nesreči imelo podjetje samo, ki krši najosnovnejša pravica varnosti na delovnem mestu. Na koncu svojega poročila pa tajništvo poziva delavce, naj se še z večjo vnemo borijo za varnost in zdravje v tovarnah in izven njih.

Nicolo Carboneja so našli mrtvega

Nicola Carbone je svoje mlado življenje končal v barkovljanskem morju. V petek se je z materjo in bratom kopal v kopališču Čedaz, nakar se je brez besed odpravil v kopališče Ai topolini. Tu se je verjetno povzpel na bližnje čeri in se pognal v vodo. Pri skoku se je huje ranil v glavo; po vsej verjetnosti se je onesvestil in zaradi tega tudi utonil. Ker je bilo že pozno zvečer, ni tega nihče opazil. Ker ga ni bilo domov, je brata zaskrbelo in je sprožil alarm. Na barkovljansko plažo so prihiteli gasilci z dvema potapljačema, ki sta okrog dveh ponoči, po dolgem in mučnem iskanju, odkrila truplo 21-letnega Nicole.

Velika družina članov Športnega združenja Bor iz Trsta žaluje ob smrti Jožeta Cesarja, svojega prvega predsednika, mentorja in prijatelja naše mladine, užalošćenim svojcem, zlasti Vojku, svojemu dolgoletnemu tekmovalcu in trenerju, pa izreka iskreno sožalje.

Kolektiv TPPZ izreka ob smrti dragega Jožeta Cesarja globoko sožalje družini.

Ob izgubi priznanega slikarja Jožeta Cesarja izreka Zveza slovenskih kulturnih društev svojcem iskreno sožalje.

Ob izgubi dragega moža oziroma očeta Jožeta Cesarja izreka svojcem Emil Gombač iskreno sožalje.

Ob težki izgubi Jožeta Cesarja, ustanovnega člana društva «Slovensko gledališče» in bivšega scenografa našega gledališča, izrekamo ženi in sinovoma najgloblje sožalje.

Slovensko stalno gledališče

Zapustil nas je alpinist, dolgoletni odbornik in aktivni načelnik alpinističnega odseka Jože Cesar. Ob težki izgubi izreka SPDT ženi, sinovoma in vsem sorodnikom iskreno sožalje.

Sergeju Cesarju in družini izrekata globoko sožalje ob smrti očeta Novela in Mirjan Kralj.

Tiho je odšel

JOŽE - PEPI CESAR

Roža, Sergej, Vojko, Snežka, Loredana, Devan, družine Lah, Stepančič, Popovič

Trst, Beograd, 31. julija 1980

Deželno tajništvo in pokrajinski svet SSk o položaju manjšine in o politični situaciji

Za oblikovanje pokrajinske večine bo vodstvo stranke imelo pogovore z vsemi političnimi dejavniki, razen z neofašisti

V teku prejšnjega tedna sta se sestala deželno tajništvo in pokrajinski svet Slovenske skupnosti Razpravljala sta o položaju slovenske manjšine v Italiji ob zaključku šestmesečnega delovanja paritetnega odbora v okviru vladne komisije ter po nedavnem obisku zveznega sekretarja za zunanje zadeve SFRJ Josipa Vrhovca v Rimu in o trenutnem političnem položaju, s posebnim ozirom na krajevne ustanove od posameznih občin do same pokrajine.

Deželno tajništvo SSk v tiskovnem poročilu ugotavlja, da je italijanska vlada konec meseca junija po obi čajni metodi podaljšala mandat paritetnemu odboru, da nadaljuje s proučevanjem problemov globalne zaščite do konca tega leta. Po drugi strani pa je jugoslovanski minister Vrhovec med svojim obiskom v Italiji sprejel enotno slovensko delegacijo, ki mu je predočila počasnost proučevanja zaščitnih ukrepov s strani italijanskih oblasti v korist Slovencev v Italiji.

Deželno tajništvo SSk je nadalje razpravljalo o poteku razgovorov za sestavo večin in raznih krajevnih uprav tako na Goriškem kot na Tržaškem ter o možnih koalicijah, h katerim bi lahko pristopila tudi Slovenska skupnost. V tiskovnem poročilu je še rečeno, da je deželno tajništvo SSk negativno ocenilo nepopustljiva stališča KPI v okviru pogovorov na ravni raznih krajevnih uprav, iz česar bo treba potegniti ustrezne politične zaključke in jih predočiti najširši javnosti. Deželno tajništvo je nadalje vzelo na znanje uradno odločitev tržaške KPI, da zahteva premestitev industrijske cone s Krasa in sklenilo, da bo prihodnji deželni strankin kongres v jeseni, najbolj verjetno v mesecu oktobru.

Osrednja tema seje pokrajinskega sveta SSk pa je bila proučitev krajevnega političnega položaja. Po političnem poročilu tajništva se je razvila izčrpna razprava, med katero so poglobili predvsem vprašanje o vlogi slovenske narodno politične stranke, kakršna je SSk, v sedanjem političnem trenutku, ko so tradicionalne politične stranke v globoki notranji krizi, je rečeno v tiskovni noti, predvsem do državljanov in njihovih stvarnih problemov. Na Tržaškem je prišla kriza še posebno do izraza s pojavom Liste za Trst, ki je prav v ostrem ugovarjanju proti velikim strankam zajela široke plasti tržaškega prebivalstva. S tem problemom se trenutno soočajo vse politične sile, je še rečeno v tiskovnem poročilu, ki iščejo način, kako voditi pokrajino ob stvarnem upoštevanju razporeditve sil po junijskih volitvah. V razpravi je prišlo do izraza naziranje, naj vodstvo stranke vzdržuje pogovore z vsemi političnimi dejavniki, razen z MSI, za sestavo potrebne večine na tržaški pokrajini v prihodnjem mesecu septembru.

Člani sveta SSk so bili tudi seznanjeni z okvirnimi načeli za pripravo primerne skupne proslave ob 50. obletnici ustrelitve bazoviških junakov, ki mora odražati enotnost manjšinskih narodnoobrambnih sil na enakopravni ravni, podobno kot nekdanji slovenski narodni tabori. Pokrajinski svet SSk je tudi sprejel na znanje ostavki predstavnikov leve struje Metlike in Gombača iz izvršnega odbora, oziroma predsedstva sveta, ki sta jo motivirala z razlogi, da teža njihove struje ni bila, po njunem mnenju, ustrezno upoštevana. Na njuni mesti je v izvršni odbor izvolil občinskega svetovalca Lokarja, na mesto podpredsednika sveta pa Maria Zaharja.

● **Ministrstvo trgovske mornarice** je obvestilo pristaniško poveljstvo v Trstu, da nov pravilnik 1852/78, ki ga je izdal EGS, predvideva tudi za leto 1980 finančno pomoč za gradnjo novih plovil za obalni ribolov in naprav za gojenje rib in mehkužcev.

● **V četrtek, 31. julija, se je zaključil dopolnilni natečaj za lirične pevce v vili Manin pri Passarianu,** ki ga je priredil Mednarodni center za študije Vivaldijeve glasbe. Tečaj je vodil znani tenor Mario Del Monaco. Nagrajevanju je sledil koncert udeležencev.

Danes, 3. avgusta, pa se bo začel pravi mednarodni natečaj. Natečaja se bo udeležilo nad 90 pevcev. Finalisti pa se bodo izkazali 6. avgusta ob spremljavi romunskega orkestra v parku vile Manin.

V Rimskem gledališču Aristofanovi «Ptiči»

Gledališki skupini «Teatro di tradizione» in «Compagnia del Pepe» se bosta predstavili tržaškemu občinstvu s predelavo Aristofanove igre «Ptiči». Predstavo bodo podali v Rimskem gledališču jutri, 4., in v torek, 5. avgusta. V primeru slabega vremena jo bodo prenesli v Avditorij, prav tako s pričetkom ob 21.15.

Nosilci glavnih vlog Aristofanove igre so nekateri izmed najbolj priznanih italijanskih gledaliških igralcev: Marina Malfatti, Aldo Reggiani in Massimo Dapporto.

Predprodaja vstopnic so obe predstavi se je že začela v Pasaži Protti.

Prileten moški je utonil v Kanalu

Tragično verigo smrtnih žrtev je v petek ponoči sklenil 76-letni Giuseppe Indrigo iz Ul. XXX Ottobre 13. Indrigo se je baje sprehajal po Ul. Rossini in je iz še nepojasnjenih razlogov padel v kanal, kjer so privezane barčice. Nesrečnega moža so skušali rešiti in ko so ga gasilci potegnili iz vode, so ga z avtom Rdečega križa naglo odpeljali v glavno bolnišnico na oddelek za oživljanje. Vendar mu zdravniki niso mogli več pomagati; kmalu po sprejemu v bolnico je izdihnil za posledicami utopitve.

Zapustil nas je naš dragi mož, oče in nono

ANGEL ZUPANČIČ

Pogreb bo jutri, 4. avgusta, ob 13.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v bazoviško cerkev.

Žalostno vest sporočajo žena Marija, sin Edo in hči Eda z družinama, brata, sestre in drugo sorodstvo

Bazovica, Padriče, Trst, 3. avgusta 1980

Sporočamo žalostno vest, da nas je po kratki bolezni nepričakovano za vedno zapustil naš dragi nepozabni

AVGUST MAVER

Pogreb bo v sredo ob 14. uri v Zürichu.

Užaloščeni svojci ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Boljunec, Zürich, Sarajevo, Koper, 3. avgusta 1980

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage sestre in tete

JOSIPINE SEDMAK

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin pokojnice.

Užaloščeni sorodniki

Križ, 3. avgusta 1980

ZAHVALA

Ob tolikih izrazih sočutja, ki smo ga bili deležni ob izgubi naše predrage

DORE CAHARIJA roj. BARIČ

se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala sorodnikom, župniku, prijateljem, darovalcem cvetja, vsem, ki so jo spremili na zadnji poti in tistim, ki so darovali v dobrodelne namene.

Žalujoči mož, hčeri, zeta, vnuki in drugo sorodstvo

Nabrežina, 3. avgusta 1980

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

JOSIPA KARISA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Posebna zahvala darovalcem cvetja ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Žalujoča družina Karis

Trst, 3. avgusta 1980

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega očeta, deda in pradeda

ANTONA BALDISSINA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so počastili njegov spomin.

Posebna zahvala domačemu župniku, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so dragega pokojnika spremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI SVOJCI

Bazovica, 3. avgusta 1980

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so spremili k večnemu počitku našo drago

ROZINO LEBAN

Posebna zahvala domačemu župniku Živcu, darovalcem vencev in cvetja, sosedom ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

SVOJCI

Bazovica, Sydney, Trst, Gorica, 3. avgusta 1980

POLETNA ŠOLA BO OD 18. DO 23. AVGUSTA

Letošnji program MPPŠ v Ljubljani izredno zanimiv za vso mladino

Mladi iz zamejstva imajo še možnost, da se vpišejo

Kot smo že najavili, bo tudi letos RK ZSMS priredila od 18. do 23. avgusta mladinsko poletno politično šolo (MPPŠ 80), ki bo v Vikrčah pri Ljubljani.

Program letošnje MPPŠ je zelo bogat in obširen, ter zanimiv posebno za mladega človeka. Predavanja so namreč izbrana na tak način, da pokrivajo interese mladih z vseh dejavnosti v okviru dela ZSMS. Dela na republiškem mladinskem seminarju v Vikrčah so namreč porazdeljena takole, da so v jutranjih urah na dnevnem redu dela po skupinah (porazdeljena po interesnih dejavnostih: predsedniki in sekretarji OK ZSMS; idejnopolitično delo, marksistični krožki in kultura; mladi v krajevni skupnosti; družbene organizacije in društva in tako dalje).

V popoldanskih urah pa so na sporedu plenarna zasedanja, na katerih bodo predavali razni strokovnjaki, kot so Franc Kimovec - Žiga, Vlado Janžič, Milan Kučan, Vasil Tupurkovski in drugi.

V večernih urah pa so na sporedu javne tribune, na katerih bodo spregovorili znani slovenski in zvezni politični delavci, kot so Stane Dolanc, Mitja Ribičič, France Popit in drugi.

Poleg tega je poskrbljeno za športno - rekreacijska srečanja med udeleženci MPPŠ, kulturno - zabavne večere, obiske raznih kulturnih prireditev v Ljubljani, predvajanje filmov in za izlete v zanimive bližnje kraje.

Torej, kot je iz zgornjega razvidno, je letošnja MPPŠ 80 osnovana na zelo bogatem in pestrem programu, kar bo vsekakor pozitivno vplivalo na kadrovanje mladih iz vseh krajev Slovenije.

Kot smo že predčasno tudi poročali, bo na letošnjem MPPŠ posebna zamejska skupina, ki se bo delno vključevala v najpomembnejša predavanja v posameznih dneh, delno pa bo samostojno zasedala. V tej skupini bodo prisotni mladi slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in v Avstriji, v nekaterih primerih pa tudi predstavniki obmejnih OK ZSMS.

Naj pri tem še dodamo, da čeprav je rok prijave že zapadel pred nekaj dnevi, je še možno, da se zainteresirani mladinci za letošnjo MPPŠ prijavijo na sedežu mladinskega odbora SKGZ v Trstu (Ulica sv. Frančiška 20/III - telefon 744-249) in v Gorici (Ulica Malta 2 - telefon 24-95) in to čimprej. Poleg tega se lahko mladi prijavijo pri domačih športnih, prosvetnih in mladinskih društvih. Glede na program same mladinske šole v Vikrčah smatramo umestno poudariti, da je zelo pomembno, da se čimvečje število tudi zamejskih mladincev udeleži, saj jim bo to gotovo omogočilo spoznavanje stvarnosti in dela v matični domovini, in to še posebej na mladinskem področju.

TPPZ: «Tovariši zapojte z nami»

Jeseni bo v prostorih Tržaškega partizanskega pevskega zbora v Bazovici (Ul. Srečka Kosovela št. 1) avdicija za sprejem novih pevcev, recitatorjev in godbenikov v ta naš, dom in na tujem že znameniti vokalno-instrumentalni ansambel. Na avdicijo so vabljeni vsi ljubitelji partizanske, narodne in ljudske pesmi, ki pa še niso vključeni v nobenega od številnih zborov, na katerih sloni ter se razvija slovenska zborovska tradicija na Tržaškem in v zamejstvu sploh.

Čemu avdicija? Prvič zaradi nuje po pomlajevanju TPPZ, ki edino lahko zajamči njegov nadaljnji obstanek in razvoj. Drugič in v tem trenutku še pa predvsem zato, ker prejema ansambel neprestano nova in nova vabila za koncerte tako na domačih kot na tujih tleh; ker vsem tem vabilom pevci in godbeniki ne morejo biti kos zaradi že siceršnje preobremenjenosti, je treba njihove vrste izdatno pomnožiti, tako da se bodo na bodočih nastopih lahko izmenično vrstili.

Datum avdicije bo vodstvo TPPZ javilo prve dni septembra — jeseni se tudi prične študij novega programa. K avdiciji se kandidati lahko prijavljajo od 1. septembra dalje po telefonu ali pa pismeno na sledeči naslov: Tržaški partizanski pevski zbor, Bazovica, Ul. Srečka Kosovela 1, 34012 Trst, tel. 226446.

Pisarna TPPZ bo od 1. septembra naprej odprta vsak dan, razen ob sobotah in nedeljah, in to od 10. do 12. ure.

V SPOMIN NA 2. ZASEDANJE AVNOJ

Uspešno zaključen jubilejni pohod iz Ljubljane v Jajce

Predstavništvo slovenske mladine je v 15 dneh prevozilo in prehodilo 1300 kilometrov - Potrjena predanost idealom NOB

Dne 18. julija se je zaključil 10. jubilejni pohod po poteh slovenske delegacije na drugo zasedanje AVNOJ 1943. leta v Jajcu. Pohod sam je izredno dobro potekal in se uspešno zaključil.

Kot delovne akcije, je bil tudi AVNOJ '80 kovačnica bratstva in edinosti, šola v naravi in pa šola za odrekanje in premagovanje naporov, ki so se nam postavljali iz dneva v dan. Ta pobuda je bila največja in najpomembnejša akcija, ki jo je izpeljala slovenska mladina, saj se vsi zavedamo, kako je pomembno nadaljevati s tradicijami, ki so jih naši starši pridobili v NOB. Mladi imamo nalogo, da negujemo revolucionarno izročilo, ki nas krepi v naši zavesti. Vse to bomo morali posredovati bodočim generacijam. To smo dolžni tistim, ki so za naš obstoj, za našo matično domovino, zato da bi živeli v prosti, pravični in demokratični družbi, dali svoja življenja.

V brigadi so se mnogi spoprijeli z novim načinom življenja. Tako je na primer bilo vsakodnevno postavljanje šotorov in pripravljanje tabora, nekajkrat tudi po napornem maršu. Sprejemi, ki smo jih bili deležni v raznih mestih in vaseh, kjer smo se ustavljali, so bili enkratni. Mladinci, borci in domačini so nas izredno tovariško in gostoljubno sprejeli, tako da smo se skoraj vedno počutili, kot če bi bili v rojstnem kraju.

V 15 dneh smo opravili 1299 km poti, od katerih smo prehodili približno 200 km po zelo različnih terenih. Dne 3. julija smo odpotovali iz Ljubljane. Pot se je nato vila po Velebitu in Dinarih, bili smo v Drvarju in na Kozari ter končno dospeli v Jajce. Iz Jajca smo nadaljevali v Jesenovac, kjer smo si ogledali kraje, kjer se je nahajal zloglasni koncentracijski tabor, drugi po velikosti v Evropi. Od tu pa smo se vrnili v Ljubljano, kjer se je pohod formalno zaključil.

Dva tedna skupnega življenja sta bila enkraten dogodek, ki bi se ga rad udeležil vsak mladinec. Na pohodu sta se tesno prepletala prijateljstvo in tovarištvo ter se tako močno utrdila, da je bilo slovo težko za vse avnojce. Vsekakor je ostala obljuba, da se bomo še dobili in to v najkrajšem času.

(dgg)

Ugo Simčič - edini odličnjak na naših višjih srednjih šolah

Letos je na znanstvenem liceju «France Prešeren» maturiral z odliko Ugo Simčič. Letos je bil to edini dijak, ki je na tržaških slovenskih višjih šolah dosegel najvišje priznanje, ki ga je višješolski študent lahko deležen. Poleg tega je imel Ugo še drugo, morda še lepše zadoščenje, in sicer to, da je komisija smatrala njegovo slovensko nalogo za primerno, da se udeleži natečaja za podelitev priznanj za privrženost delu «Alfiere del lavoro» v Rimu. Ugo ima sedaj prav gotovo skrito željo, da bi na natečaju zmagal, kot se je pred leti posrečilo Mesesnelovi in Sosičevi.

Ko govorimo o dijaku, ki je izdelal z odliko, si marsikateri njegov sovrstnik najbrž misli, da gre za «knjižnega molja», ki ne pozna drugega kot šolo. Pri Simčiču pa ne moremo tega trditi: res ga zelo zanimajo knjige, na katerih je gradil dober del svoje kulture in s tem dopolnjeval svojo šolsko izobrazbo, vendar se ukvarja tudi z zelo življenjskim hobijem, kot je fotografija. Pred leti se je tudi udeležil raziskovalnega tabora v Postojni, kjer je snemal slike za fotografsko prilogo študije o pivških «malnih».

Zadnji njegov trud pa je bil referat iz fizike, ki ga je polagal na maturi, z naslovom «Alternativni energetski viri». To delo predstavlja njegov večmesečni trud, (sledil je namreč lekcijam na tržaški univerzi, kjer predava inž. Pisani). Po vsem tem naporu si je Ugo le privoščil zasluženo počitek na maturantskem izletu po Jugoslaviji. Žal je izlet trajal prekratko. Zdaj je spet v Trstu, kjer ga čakajo priprave na poroko. Prave počitnice bo tako preživel šele na poročnem potovanju v Innsbruck.

Ob tem pa nam ne preostaja drugega, kot da mu čestitamo ob odlično opravljeni maturi in da mu hkrati želimo obilo sreče pri nadaljnjem študiju — vpisal se bo namreč na inženirsko fakulteto mehanske smeri — v zakonskem življenju in v očetovskem «poklicu».

(eva)

JUTRI ZVEČER NA TRGU UNITÀ

Koncert mestne godbe «G. Verdi»

Jutri zvečer ob 20.30 bo na Trgu Unità koncert mestne godbe «G. Verdi», ki jo vodi Lidiano Azzopardo.

Naša zlata Vesna je dobila
bratca MILOŠA
Malemu MILOŠU, Vesni in srečnima staršema voščijo zdravja in sreče
nona Neva in nono Jožko Lukeš
ter nonoti iz Renč
Voščilom in čestitkam se pridružujejo sorodniki, znanci in prijatelji.

Družini naše drage učiteljice Anke Canciani se je pridružila drugorojenka
MARTINA
Staršema iskreno čestitamo, mali MARTINI pa želimo vse najlepše
Učenci II. razreda
in Združenje staršev
osnovne šole P. Trubar

Kriški študenti MAURO SEDMAK, EDI TENCE, ROBERTO VIDONI, NORMA MAGANJA, ELVI SEDMAK, JELKA KOŠUTA, DIEGO FERLAN, ENIO KOŠUTA in FABIO ZULIANI so uspešno opravili maturo.
Iskreno jima čestitata
KD Vesna in ŠD Mladina

Ob 60. življenjskem jubileju
MIRKA KAPLJA
mu Tržaški partizanski pevski zbor izreka tovariške čestitke.

NA SEJI SVETOIVANSKE KONZULTE

Razprava o problemu prostorov za italijansko šolo «F. Aporti»

Šola bi se rada vselila v nekatere prostore paviljona «B» bivše psihiatrične bolnišnice

Prejšnji teden se je sestal rajonski svet za Sv. Ivan. Na dnevnem redu je bila razprava o tekočih problemih. Najprej so se prisotni svetovalci razgovarjali o nujnosti, da bi šoli Aporti bilo dodeljenih nekaj prostorov v enem izmed paviljonov bivše psihiatrične bolnišnice. Tako odbor staršev kakor tudi rajonski svet sta bila za to, da bi se učenci šole Aporti vselili vsaj začasno v tiste prostore paviljona B, ki jih še ni zasedla slovenska strokovna šola. Na sestanku, ki so ga predstavniki rajonskega sveta imeli z nekaterimi predstavniki na pokrajini, so se skupno domenili, da si bodo ogledali prostore, ki naj bi bili namenjeni učencem šole Aporti. Po besedah nekaterih članov rajonskega sveta, naj bi jim predstavnik pokrajine ne dovolil, da bi si ogledali paviljon B. Tako so delegaciji staršev in rajonskega sveta predstavniki pokrajine obrazložili, da bi bili pripravljeni dodeliti šoli Aporti nekaj prostorov v paviljonu Ralli. Za ta paviljon pa je bila že pred časom vložena prošnja, ki sicer še ni bila odobrena, da bi ga preuredili v dom za ostarele. Tako so na seji rajonskega sveta sklenili, da bodo to možnost zaenkrat odločno zavračali in da bodo prosili pokrajinskega predstavnika, če bi jim pokazal proste prostore paviljona B, tako da bi tu nekaj prostorov preuredili v šolo, ki bi pa imela svoj lastni vhod in bi torej ne imela nobenega opravka s slovensko strokovno šolo.

Na seji rajonskega sveta so svetovalci nadalje razpravljali o prazniku, ki naj bi bil na hipodromu na Montebellu, kjer naj bi sodelovale vse tržaške konzulte. Govor je bil še o obveznem mnenju, ki ga je občinska uprava zahtevala od rajonskih svetov glede nadzorne službe starejših pred šolami, ki jo misli občina uvesti v prihodnjem šolskem letu na celotnem ozemlju tržaške občine ter še o nekaterih manjših tekočih zadevah, ki se tičejo območja, ki ga zavzema rajonski svet za Sv. Ivan. (T. R.)

Tabor na Općinah

Že dolgoletna tradicija poletnega praznika ob priliki velikega šmarna na Općinah se bo tudi letos ponovila. Letošnji tabor bo od četrtka, 14., do nedelje, 17. avgusta. Kot je že v tradiciji, bogat kulturni program in domača kapljica v prijetni senci košatih lip na dvorišču openskega Prosvetnega doma, bo gotovo pritegnil številne obiskovalce.

N. Merlak in G. Paulizza v baziliki sv. Silvestra

Sinoči je bil v okviru glasbenih srečanj v baziliki sv. Silvestra na sporedu koncert priznanih glasbenic. Nastopili sta sopranistka Gloria Paulizza in pianistka Neva Merlak. Pevka je z odliko diplomirala na tržaškem konzervatoriju Tartini in svoj postdiplomski študij nadaljevala pri profesorici Lauri Gasparini. Koncerte je imela tako v tujini kakor tudi v Italiji. Snemala je tudi za italijanski in švicarski radio ter nastopala tudi kot operna pevka. Naj še dodamo, da je v Bayreuthu sledila tečaju za pevce komorne glasbe. Nevo Merlak pa sicer že poznamo, saj je nastopala tudi v tržaškem Kulturnem domu. Diplomski izpit je z odliko polagala na konzervatoriju Tartini, kjer je tudi študirala. Za svoj diplomski izpit, ki je bil najboljši klavirski izpit tistega leta, je dobila nagrado Peressoni. Svoje študije je nadaljevala na salzburškem Mozarteumu pod mentorstvom profesorja Renza Sebastianeja. Koncertira tako v Italiji kakor tudi drugod, snemala pa je tudi že za italijanski radio in za ljubljansko ter jugoslovansko televizijo. Trenutno poučuje klavir na tržaškem konzervatoriju.

Umetnici sta na včerajšnjem koncertu predstavili dvanajst kratkih skladb, ki jih je uglasbil beneški skladatelj Ermanno Wolf - Ferrari (1876-1948), znan predvsem v Avstriji in Italiji. Skladbe, ki smo jih poslušali sinoči, so v bistvu ljudska besedila, ki jih je uglasbil Wolf - Ferrari, in so del njegove zbirke štirinštiridesetih pesmi z naslovom «Il Canzoniere», ki je nastala leta 1936. Umetnici in njun spored je predstavil glasbeni kritik Gianni Gori. Koncert je bil prirejen v čast docentom in študentom tečaja za italijanski jezik in kulturo, ki ga je priredila Katoliška univerza v Milanu.

Sodelovanje med gledališči naše dežele in Jugoslavije

Uprave gledališč HNK Zagrebška drama, SNG Ljubljanska drama in gledališča Furlanije - Julijske krajine so se sestale v prejšnjih dneh na sedežu ljubljanskega gledališča, da bi razpravljale o nadaljnjem skupnem sodelovanju. Predsedniki gledališč Vojkoslav Vidoševič, Polde Bibič in Nuccio Messina so pojasnili, da je nadaljnja izmenjava gledaliških predstav zelo pomembna predvsem pri spoznavanju vseh različnih načinov dela, pri dramaturški in kulturni izbiri ter pri gledališkem delovanju vseh treh skupin. Izmenjave bi morale potekati tako, da bi obe jugoslovanski gledališči «izvažali» svoje predstave v našo deželo, medtem ko bi gledališče FJK predvajalo svoje predstave v Jugoslaviji.

Skupno so izrazili tudi željo, naj bi ta kulturna zveza prešla pod pokroviteljstvo dežele Furlanije - Julijske krajine ter hrvatske in slovenske republike, to pa predvsem v okviru stikov med obmejnimi deželami.

Za sezono 1980/81 je na programu že več medsebojnih izmenjav: v Trstu bo zagrebška drama nastopila s predstavo «Kiklop» Ranka Marinkoviča v prilagoditvi Koste Spaiča, v Zagrebu naj bi tržaško stalno gledališče predstavilo Pasolinijev «Calderon» ob priliki stodvajsete uradne obletnice ustanovitve državnega gledališča v hrvatskem jeziku. Calderona naj bi tržaško stalno gledališče igralo kasneje tudi v Ljubljani. V prvih mesecih prihodnjega leta pa bo ljubljansko gledališče nastopilo v Trstu s Cankarjevo dramo «Hlapci».

TIHO NAS JE ZAPUSTIL IVAN ZADNIK - NINO

Zapustil nas je nenadoma in tiho, skoraj kradoma, kakor da bi nas s tem svojim slovesom od nas ne maral vznemirjati. Že skoraj 30 let je bil Nabrežinec, ta tihi, mirni Rojančan, šolnik, profesor telesne vzgoje. Živel je za svojo družino, brez tarnanja, brez retoričnih poz našega vsakdanjika, ne kako v intimnem pogovoru s sivolasim svetom svojega zagrenjenega molka. Povojne težave slovenskega naprednega šolnika in športnega organizatorja tudi njega niso obšle, a o tem ni maral govoriti, še celo družini ne. Prezgodnja smrt je poslednja krivica, ki se mu je zgodila! Besede prof. Košute — sošolca iz piemontskih dni — ob njegovem grobu so le skromno odstrle zaveso pokojnikovega življenja. Govore nam o slovenski železničarski družini, izseljeni v Piemont, o šolanju, o blodnjah nemirnega povojnega časa. Toda Nino o sebi ni kaj prida rad govoril, rad bi pozabljal, zatorej ne preobračajmo sveže in mehke prstice, ki nam zdaj zakriva Ninota v svojem zadnjem intimnem pogovoru s seboj.

Gledališča

V okviru operetnega festivala bo danes ob 18. uri v gledališču Verdi ponovitev Costove operete «Scugnizze». Zadnji dve ponovitvi bosta 8. in 13. avgusta.

Kino

Ariston 21.30 «Il tamburo di latta». A. Winkler, D. Bennent, M. Adorf. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Nazionale 15.30—22.00 «George».
Ritz 16.00—22.15 «L'uccello dalle piume di cristallo». T. Musante, S. Kendall, E. M. Salerno. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Eden 17.00—22.00 «La caduta degli dei». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Excelsior 17.00 «Tutto quello che avreste voluto sapere sul sesso, ma che non avete mai osato chiedere». W. Allen. Prepovedan mladini pod 18. letom
Grattacielo 16.00 «Frenzy». Režija A. Hitchock. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Fenice 17.00 «Patrick vive ancora». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Mignon 16.30- 22.00 «Bruce Lee l'ira del drago colpisce l'occidente.»
Filodrammatico 15.30—22.00 «Erotic moments». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 «Squali».
Aurora 16.30 «Uno strano tipo». A. Celentano.
Capitol 16.00 «Amitjville horror». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Cristallo 16.00 «L'isola della paura». Vanessa Redgrave, Donald Sutherland. Barvni film
Vittorio Veneto 15.30 «Nosferatu, il principe della notte». K. Kinsky. Prepovedan mladini pod 14. letom.

ZAHVALA

Ob otvoritvi Zadružne trgovine v Bazovici se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so darovali cvetje in se udeležili otvoritve.

Križmančič

Čestitke

Včeraj je praznoval MARIO MALALAN - BLNKOV z Opčin svoj 75. rojstni dan. Obilo zdravja in še mnogo let mu želijo Lidija, Karlo in Danjel.

Danes praznuje 16. rojstni dan FLAVIJA TERČON. Vse najboljše ji želita družini Škapin in Terčon.

Izleti

Prosvetno društvo SLAVEC - Ricmanje priredi v dneh od 5. do 7. septembra izlet v Prago (ČSSR). Vpisovanje ter podrobnejše informacije na sedežu društva (Babna hiša) vsak dan razen sobote in nedelje do 12. avgusta, ko se vpisovanje zaključi. Ker je število mest omejeno, svetujemo interesentom, da se čimprej vpišejo.

PD Rovte - Kolonkovec priredi 15 avgusta izlet v Log pod Mangartom (Bovec).

Prispevki

Za partizanski spomenik v Jamljah so darovali: Mirko Bagon (Jamlje) 20.000 lir, Valerij Radetič (Jamlje) 80.000, Virgil Radetič (Sabliči) 10 000 in Anica Pahor (Križ) 10.000 lir.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE v Trstu razpisuje delovna mesta tehničnega vodje, administratorja in električarja Kulturnega doma. Skupni pogoji so: italijansko državljanstvo, obvladanje slovenščine in odslužen vojaški rok. Poleg tega so za mesti tehničnega vodja in administratorja potrebne visokošolska strokovna izobrazba ali petletne delovne izkušnje, za mesto električarja pa končana nižja srednja šola in pripravljenost opraviti izpit za kurjača.

Pismene prošnje sprejema uprava SSG, Trst, Ul. Petronio 4 (Kulturni dom), do 31. t.m.

Včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 3. avgusta
LIDIJA
Sonce vzide ob 5.51 in zatone ob 20.31 — Dolžina dneva 14.40 — Luna vzide ob 0.31 in zatone ob 13.39.
Jutri, PONEDELJEK, 4. avgusta
DOMINIK

Vreme včeraj: najvišja temperatura 30 stopinj, najnižja 22,6, ob 18. uri 29,5 stopinje, zračni tlak 1019,5 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 67 odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 24 stopinj.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

RODILA SE JE: Alessia Jeraj.

UMRLI SO: 76-letni Antonio Mandich, 76-letna Emilia Roitz vd. Zhuk, 89-letna Albina Miklavic vd. Bacer, 73-letna Antonia Goina, 55-letni Ezio Melchior, 71-letna Danica (Diana) Druzina vd. Martelli, 85-letna Assunta Chetta vd. Mameli, 72-letna Maria Godas vd. Rosenkranz, 71-letna Maria Soldatich por. Sepci, 70-letna Leteria Callea vd. d'Ischia, 88-letni Luigi Siccheri, 53-letni Livio Pavanello, 39-letni Francesco Agrini, 70-letni Bruno Turk, 69-letni Antonio Mazzolin, 82-letni Mario Tintori, 83-letna Valeria Bauzon.

OKLICI: vojak Giuseppe Antonio Pani in bolničarka Toia Angela Nudda, zlatar Roberto Padoan in uradnica Esperia Maria Cattaruzza, električar Marco Maione in uradnica Maria Antonietta D'Aurizio, inženir Marino Petracco in uradnica Daniela Vanzan, uradnik Roberto Tito in trg. pomočnica Patrizia Cappellesso, karabinjer Cosimo Romano in delavka Silvana Gallina, obrtnik Roberto Roccia in uradnica Donatella Borri, farmakolog Demetrio Benetello in študentka Vanda Piccini, bančni uradnik Giovanni Dall'Agata in lekarnarica Tiziana Graglietto, šofer Mauro Murenu in uradnica Luigina Castellano, trg. pomočnik Dario Filipponi in uradnica Manuela Scordino, mehanik Gianfranco Beletic in trg. pomočnica Rosanna Iskra, trg. pomočnik Branko Hrovatic in bolničarka Filomena Lombardi, trgovski agent Franco Cervani in šolnica Fulvia Zucchi, tehnični uradnik Nilo Poletto in uradnica Rosanna Sindici, arhitekt Paolo Zelco in tajnica Patrizia Baucer, uradnik Claudio Risegari in šolnica Ada Markon, karabinjer Ciro Mari in uradnica Letizia Pagnozzi, trgovec Luigino Masè in trg. pomočnica Manuela Gortan, trgovski potnik Claudio Giannini in trg. pomočnica Marisa Delgiusto, delavec Salvatore Musto in gospodinja Rosaria Ferruzzi, radijski tehnik Dario Rocchetti in poklicna bolničarka Manuela Feruglio, strugar Stefano Farfoglia in trg. pomočnica Giuliana Busetti, uradnik Corrado Rodda in uradnica Eliana Orlich, skladiščnik Antonio Ciambra in bolničarka Maria Nicoletti, marešal Guerino Beltrani in bolničarka Nerina Laporta, vojaški zdravnik Carmelo Carioti in uradnica Rita Vascotto, trgovec Edoardo Hrovatin in uradnica Rita Irace, uradnik Fabio Battistella in uradnica Lucia Misso, uradnik Giuliano Gionchetti in uradnica Rossella Machnich, uradnik Giampaolo Devetak in uradnica Patrizia Tenaglia, uradnik Vincenzo Vastarella in študentka Rossella Fabbri, karabinjer Girolamo Angelini in kmečka delavka Dolores Vacca, uradnik Giovanni Boschian in uradnica Daniela Cochelli, delavec Dario Petretich in trg. pomočnica Loredana Mazzoni, uradnik Luciano Ugotti in šolnica Lucia Pecorari.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Viale XX Settembre 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV aprile 6.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.
NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21 do 8. ure tel. 732627; predpraznična od 14 do 21. ure in praznična od 9 do 20. ure tel. 68441.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228 124, Bazovica tel. 226 165; Občine: tel. 211 001. Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225 596; Nabrežina: tel 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje tel. 213-137; Milič: tel. 271 124.

LOTERIJA

BARI	22	13	5	87	48
CAGLIARI	49	64	9	23	67
FIRENCE	44	78	73	57	49
GENOVA	8	19	83	38	15
MILAN	85	49	44	87	83
NEAPELJ	73	41	9	79	51
PALERMO	1	24	31	26	32
RIM	53	64	23	70	83
TURIN	65	74	7	16	80
BENETKE	34	47	65	62	6

ENALOTTO
1 X X 1 2 2 1 X 2 X X 2

KVOTE
12 — 18.186.000 lir
11 — 389.700 lir
10 — 38.000 lir

FESTIVAL KOMUNISTIČNEGA TISKA KRIŽ
Danes ob 17. uri nastop
GODBE NA PIHALA IZ NABREŽINE
ob 19. uri predstava otroškega lutkovnega gledališča
« SUPERMARIONETTE — SERBO »

PRAZNIK KOMUNISTIČNEGA TISKA V TREBČAH
Danes, 3. avgusta, ob 16. uri otvoritev. Govoril bo **Antonino Cuffaro.** Nastopila bosta pevski zbor Primorec in mladinska godba na pihala od Sv. Barbare.

ZAHVALA

KD PRIMORSKO - MAČKOLJE
se zahvaljuje vsem, ki so pomagali in sodelovali pri delu na pokrajinski razstavi vin.

RESTAVRACIJA DOLINA PADRIČE
vabi na
PRAZNIK BRESKEV Z VINOM
danes, 3. t.m., na Padričah s pričetkom ob 15. uri.

DANAŠNJI SPORED:
ob 10. uri: Otvoritev kioskov; Razstava domačega obrtništva
ob 15. uri: Sveta maša
ob 16. uri: Pozdrav Brune Dorbolo - Strazzolini; Slovensko - furlanska folklorna skupina «Raibl»; Tamburaška skupina iz Slovenjega Pliberka; Beneški pevski zbori; Ansambel «Beneški fantje»; Furlanska folklorna skupina iz Pasian di Prato.
Sledil bo ples z «Beneškimi fanti» A. Birtiča - Mečana

OBVESTILO ŠTUDENTOM
Tržaška knjigarna vabi študente nižjih in višjih srednjih šol, ki nameravajo naročiti šolske knjige, da to storijo čimprej, ker bodo njeni prostori zaprti od 5 do 18. avgusta.

PRIPRAVLJALNI ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM V PREČNIKU
priredi v dneh 3. in 4. avgusta
IV. PARTIZANSKI PRAZNIK
SPORED:
DANES, 3. AVGUSTA
ob 10.00 — tekmovanje s ploščami
ob 19.00 — moški pevski zbor «15. FEBRUAR» iz Komna
ob 19.30 — baletna skupina «KAROL PAHOR» iz Pirana
ob 20.30 — ples z ansamblom MOKAMBO alla Casadei
— razne igre za vse
JUTRI, 4. AVGUSTA
ob 17.00 — otvoritev kioskov
ob 20.30 — ples z ansamblom «LOJZE FURLAN»
— razne igre za vse
VABLJENI!

KULTURNO DRUŠTVO **JOŽE RAPOTEC**
priredi
ŠAGRO V PREBENEGU
v dneh 3. in 4. avgusta
DANES, 3. AVGUSTA
ob 9. uri — otvoritev kioskov
ob 9.15 — otroški ex tempore
ob 18. uri — nastop godbe na pihala BREG
ob 20. uri — nastop otroškega zbora «JOŽE RAPOTEC»
ob 21. uri — ples z ansamblom «SUPERGROUP»
JUTRI, 4. AVGUSTA
ob 18. uri — otvoritev kioskov
ob 20.30 — ples, igrajo «VESELI GODCI»
Delovali bodo dobro založeni kioski s pijačami, domačim vinom in specialitetami na žaru
VABLJENI!

ŠPORTNO ZDRUŽENJE SLOGA
VABI NA SVOJ
2. ŠPORTNI PRAZNIK
Praznik bo potekal na vrtu Bazoviške zadruge danes, 3. avgusta.
SPORED: danes ob 10. uri odprtje kioskov.
Zvečer vas bo zabaval znani ansambel TAIMS z Opčin.
VABLJENI!

SLOVENSKA SKUPNOST - sekcija občine Zgonik
PRIREDI 9. IN 10. AVGUSTA
NAŠ PRAZNIK
v Koludrovci pri Zgoniku
Sodelujejo glasbeni ansambli in pevski zbori.
Poskrbljeno bo za domačo pijačo in jedačo.

HRANILNICA IN POSOJILNICA NA OPČINAH
RAZPISUJE
usposobljenostni izpit — v smislu člena 4 kolektivne delovne pogodbe — za sprejem v službo uradnikov 1. in 3. kategorije.
Pogoji za pripustitev k natečaju:
1. Diploma višje srednje šole za uradnike/ce 1 kategorije oz. diploma nižje srednje šole za uradnike/ce 3. kategorije.
2. Opravljena vojaška služba (za moške)
3. Popolno obvladanje slovenskega in italijanskega jezika
4. Starost: max. 35 let
Za pripustitev k pismenemu izpitu bodo morali kandidati uspešno prestati strokovni razgovor.
Pri sprejemu v službo bodo imeli prednost civilni invalidi.
Datum razgovorov oz. pismenih in ustnih izpitov bo javljen naknadno.
Rok za predložitev prošenj zapade 8. 9. 1980.
Za vsa nadaljnja pojasnila naj se interesenti javijo v tajništvu Hranilnice.
UPRAVNI ODBOR

OB AVGUSTOVSKEM TURISTIČNEM VALU

Za večjo varnost v prometu poskrbimo predvsem sami s previdno vožnjo

Živahnejši promet na cestah na Goriškem, gneča v Furlaniji in proti morju
Čez mejni prehod pri Rdeči hiši je v petek šlo okrog dvanajst tisoč oseb

Avgust, čas kolektivnih dopustov, vročine, gneče na cestah in na žalost tudi čas ko se dvigne krivulja prometnih nesreč. Prav varnosti v prometu smo namenili danes nekaj več pozornosti, zato ne bo odveč, če že uvodoma opozorimo vse tiste, ki se bodo danes ali v prihodnjih dneh podali na pot, na previdno vožnjo, kajti samo tako bomo prispevali k večji varnosti nas samih in drugih udeležencev v prometu. Ta pa je na Goriškem, še bolj pa v drugih krajih naše dežele prav te dni zelo gost. Tako so prvo avgustovsko konico v prometu na naših cestah zabeležili že v petek, ko se je od severa proti jugu spustila ogromna reka tujih motoriziranih turistov. Računajo, da je bilo to dan na cestah v Furlaniji, predvsem pa na avtocesti proti Vidmu, Trstu in Benetkam, okrog stotisoč vozil. Precej manjši je bil tok v obratni smeri, proti letoviškim krajem v furlanskem predgorju, Karniji ali Dolomitih.

Gorica in goriška pokrajina je po navadi izključena od velikih migracijskih tokov, čeprav je tu obvezna točka, mednarodni mejni predoh pri Rdeči hiši. Po razmeroma umirjenem prometu v juliju in prejšnjih mesecih, imajo te dni mejni organi spet precej dela. Promet je živahnejši že dober teden, kljub temu pa poteka povsem normalno in ni večjih zastojev, kakor se sicer pojavljajo na nekaterih drugih prehodih v naši deželi. V petek, ko je bilo v Rožni dolini kar precej živo, je mejo prekoračilo okrog dvanajsttisoč oseb. Sicer pa izgleda, da je to le prvi val dopustnikov, glavnino pričakujejo ob koncu prihodnjega tedna.

Na ožjem področju Gorice torej ni pričakovati večjih zastojev v prometu, kljub temu, da je na cestah vrsta gradbišč, obvozov in drugih ovir. Drugače je na cestah, ki vodijo proti Gradežu, Lignanu in drugim znanim letoviščarskim krajem, kjer imajo organi, ki so zadolženi za varnost v prometu sila zahtevno nelogo, ki ji bodo kos le s težavo. Zaradi množice vozil namreč in razmeroma nizke propustnosti cestnega omrežja, še bolj pa zaradi nezadostnega števila razpoložljivih oseb. Tako so nam te dni na poveljstvu prometne policije v Gorici povedali, da so poslali na teren vse osebje, dopustov ni, položaj pa skušajo obvladati s posegi na najbolj kritičnih mestih. Zato so toliko bolj potrebni previdnost, strpnost in razumevanje voznikov, ko se znajdejo v koloni ali drugačni prometni gneči.

Ravnateljstvo goriškega občinskega bazena na Rojcah obvešča da je kopališče odprto do nadaljnega vsak dan od 10. do 20. ure. Kdor se želi vežbati v skokih pa ima na razpolago kopališče vsak dan (razen nedelje) od 19.30 do 21.30.

ODPRTO POGOJNO VPISOVANJE ZA TEČAJ «150 UR» V SLOVENŠČINI

Tečaji «150 ur» za delavce in odrasle so pomembna pridobitev, ki so jo delavci dosegli v obnovljeni delovni pogodbi leta 1973. S tem se je za vse tiste, ki niso dokončali nižje srednje šole, odprla možnost, da izpopolnijo svoje znanje in dosežejo diplomo, ki jim lahko pripomore, da se bolje uveljavijo na svojem delovnem mestu.

V zadnjem šolskem letu so bili na Tržaškem prvič tudi štirje tečaji v slovenskem jeziku. Goriško tajništvo Sindikata slovenske šole si letos prizadeva, da bi do podobnih tečajev prišlo tudi na Goriškem in zato vabi vse delavce, gospodinje, nezaposlene, upokojence, ki bi želeli tečaje obiskovati, da se do 15. avgusta vanje pogojno vpišejo.

Vpisovanja sprejemajo: učitelj Sergij Korošec za Gorico, prof. Helena Knez za Števerjan, prof. Silvan Kerševan za Sovodnje in prof. Karlo Černic za Doberdob.

Na podlagi števila vpisanih bo Sindikat slovenske šole poiskal najprimernejšo rešitev glede poteka in sedeža tečaja oz. tečajev.

Točnejše informacije bomo posredovali tisku v drugi polovici avgusta.

POGOVOR Z DVEMA GORIŠKIMA ODLIČNJAKOMA

Nadja Marinčič in Anton Malič: študij, pohajanje, pa tudi delo

Takšna matura kot je sedanja ni potrebna - Odličnjaka našega klasičnega liceja se še nista odločila, kam na nadaljnji študij

Ko smo sredi letošnjega julija ugotavljali izid matur na treh slovenskih šolah v Gorici smo videli, da sta le dva dijaka, Nadja Marinčič in Anton Malič, oba s klasičnega liceja «Primož Trubar», dosegla na maturi šestdesetico. Sicer pa je treba že vnaprej povedati, da lahko seštejemo maturante ki so v Gorici dosegli šestdeset šestdesetink, tako na slovenskih kot na italijanskih šolah, na prstih dveh rok. Zelo malo je takih odličnjakov. Hoteli smo se že takoj po maturi pogovoriti se z odličnjakoma pa sta nam oba zbežala in šla na maturantski izlet nekaj dni po Jugoslaviji, in sicer po Sloveniji, Hrvatski in Bosni skupno z drugimi slovenskimi maturanti. Domov sta se vrnila ta teden in rade volje sta se odzvala našemu vabilu za pogovor v našem uredništvu. Oba sicer dobro poznamo. Nadja Marinčič je že nekolikokrat sodelovala z raznimi članki pri našem listu, Anton Malič pa nam je pomagal pri sestavljanju vsakodnevne kronike v lanskem poletju, med šolskimi počitnicami. Tudi zaradi tega je bil pogovor bolj sproščen.

Na prvo vprašanja, ali sta pričakovala šestdesetico, sta nam oba takoj odgovorila z glasnim «Ne!», to še posebej ker je bila letošnja izpitna komisija na glasu, da je strožja od lanske. Pismeni nalogi so letos na liceju imeli le iz slovenščine in grščine, ustno so se pripravili v naslednjih predmetih: slovenščini, italijanščini, zgodovini in prirodopisu.

«Kakšna je razlika med maturo in prejšnjim izpraševanjem med šolskim letom,» je bilo naše naslednje vprašanje. Nadja Marinčič je takole odgovorila: «Na eni strani je lažja ker traja ustni izpit le dvajset minut in je to pravzaprav pogovor med dijakom in profesorji, ki skušajo ugotoviti ali imaš splošno znanje o predmetih ki so na spisku pa tudi o drugih stvareh. Na drugi strani pa je matura težja ker te profesorji s katerimi se pogovarjaš ne poznajo in so se morali najbrž zaradi tega tudi ozirati na redovanje med šolskim letom. Anton Malič pa nam je povedal tole: «Govorili smo na maturi o vsem, zaradi tega je bilo izpraševanje precej različno od onega v šoli. Tam smo se s profesorji poznali, vedeli smo kaj profesor hoče pa tudi izpraševanje med šolskim letom je bilo omejeno na en ali drug predmet in na določeno poglavje tega predmeta.»

«Takšna kot je, je matura danes potrebna?» je bl naš naslednje vprašanje. Malič je takoj odgovoril: «Takšna kot je sedaj ni potrebna. Učiš se en mesec za dva sama predmeta,» in Marinčičeva je še pristavila: «Po petih letih vztrajnega učenja nam ni matura dala, takšna kot je, prav ničesar».

Maturanta nimata niti možnosti primerjave z dijaki drugih šol, da bi lahko povedala kaj jima je nudila šola, ki sta jo obiskovala celih pet let. Morda nama je dala več kot druge, to bova sicer utovaljala v bodočih mesecih in letih, ko bova primerjala naše znanje z znanjem kolegov iz drugih šol. Splošno vzeto pa je bila naša priprava precej dobra, sta nam dejala.

Nista se še dokončno odločila kam in kaj bosta šla študirati. Nadja Marinčič bi rada šla študirati tuje jezike, zaradi tega gre tudi v začetku septembra na Dunaj, kjer bo obiskovala intenzivni tečaj nemškega jezika na tamkajšnji univerzi, preživljala pa se bo z delom v neki dunajski družini. Nekateri ji svetujejo da bi študirala slovenščino, drugi pa antične jezike. Vsekakor se misli posvetiti poučevanju na šolah.

Malič pa ne želi postati profesor, zaradi tega je še v dvomih kakšno fakulteto bi izbral. Hoče na vsak način na kako znanstveno vendarle ne na tako, ki bi ga prisilila, da bi se po doktoratu moral ali izseliti iz naših krajev ali pa, ker ne bi doma dobil ustrezne službe, moral iti prav učiti na šolo. Imel bo dovolj časa poleti da si izbere svoj bodoči poklic. Pohajal bo malo, oddahnil se bo od tolikih ur študija, kasneje pa si bo našel kakšno delo, zato da si prisluži kaj denarja.

OB NJENI TRIDESETLETNICI

Življenje in težave novogoriške knjižnice v zborniku, kjer je govor o njenem delovanju

V več kot 200 strani obsegajočem zborniku je vrsta zanimivih člankov in podatkov

V začetku lanskega leta je minilo trideset let, odkar so v Šempetru ustanovili Okrajno študijsko knjižnico Nova Gorica. Mesta Nova Gorica takrat še ni bilo, razne ustanove, ki so nastajale po priključitvi k Jugoslaviji v septembru 1947, so pač našle mesto v Solkanu ali Šempetru ali še kje drugje, kjer je bilo pač moč najti kak ustrezen prostor. Knjižnica se je kmalu iz Šempetra «izselila» v Vrtojbo, zatem v Solkan, od leta 1959 pa deluje v pritličnih prostorih stavbe občinske skupščine Nova Gorica. Istočasno je knjižnica širila svoje delovanje na druge odseke, v letu 1968 sta se uprava, ljudski in pionirski oddelek preselila v trgovski center v Novi Gorici, kjer so še danes. Imajo tudi potujoči knjižni avtobus, tako da dosežejo najbolj zakotne vasi severnoprimorskega področja.

Ob tridesetletnici, ki so jo lani dostojno proslavili, so pomislili tudi na izdajo spominskega zbornika. Zaradi številnih težav tehničnega značaja je zbornik izšel šele v teh dneh, ravnatelj knjižnice Zoltan Jan ga je v četrtek zjutraj predstavil novinarjem z obeh strani državne meje.

To je že peta publikacija Goriške knjižnice. Zbornik je precej obširen, ima dvesto strani večjega formata. Poleg uvoda ravnatelja knjižnice je važen spis Ignaca Kamenika od NUK iz Ljubljane z naslovom «Mesto bibliotekarstva v vzgojno - izobraževalnem procesu». V članku se avtor zaustavi ob važnosti, ki jo imajo knjižnice v sodobni vzgoji.

Zanimiv je članek Marte Filli, ravnateljice knjižnice v Tolminu, o «priročniku za strokovno obdelavo zvočnega gradiva». Kot so nam povedali gre za izvirni članek, najbrž prvega, ki je izšel na Slovenskem posvečen tej tematiki. V knjižnice prodira namreč zvočno gradivo, gramofonske plošče, kasete in podobno, vse to dopolnjuje knjižno in časopisno gradivo s katerim so doslej razpolagale knjižnice. Članek je zelo obširen in bo prav prišel vsakomur ki se ukvarja s knjižničarstvom, saj je v njem bilo strokovnih navodil kako urediti tudi tako zvočno zbirko.

Marko Waltritsch objavlja krajši članek o knjižničarstvu med Slovenci v goriškem zamejstvu in omenja tako knjižnico Damira Feigla, kot občinske, šolske ter druge slovenske knjižnice in tudi slovenske zbirke v tukajšnjih javnih knjižnicah. Sergej Pelan piše o «kulturi kot mestotvornem elementu».

Zanimiv je spis Marije Rus, profesorice na gimnaziji v Novi Gorici, ki piše o eni najstarejših knjig Goriške knjižnice Franceta Bevka, o zgodovini bizantinskega cesarja Justinjana, ki jo je napisal mlajši cesarjev sodobnik Agathi, izšla pa je v Parizu v sedemnajstem stoletju. Izvod, ki ga hranijo v Novi Gorici, je eden od dveh izvodov, ki se nahajajo na Slovenskem. Branko Marušič objavlja poskus bibliografskega pregleda prvega slovenskega goriškega tednika «Domovina», ki je pri nas izhajal sredi prejšnjega stoletja nekaj let.

Daljši je spis Zoltana Jana o tridesetletnem delovanju knjižnice. Od skromnih 4.500 zvezkov v letu 1946 so prišli predlanskim na 133.976 zvezkov. Marta Filli piše še o sodelovanju tolminske z novogoriško knjižnico. Sledijo še pregledi bibliografskega značaja o novogoriški knjižnici, seznam delavcev, ki so bili uslužbenci v tej knjižnici od njene ustanovitve in še kaj zanimivega je moč dobiti v tej publikaciji.

Povejmo še, da krasijo tekst nekatere fotografije starih tekstov, partizanskih in drugih listov ter letakov, fotografije razstav in raznih dogodkov. Knjigo je seveda moč dobiti v novogoriški knjižnici. (M. W.)

Županstvo v Doberdobu ponovno poziva na varčevanje z vodo. Včeraj so začasno prekinili dobavo vode v nekaterih ulicah v spodnjem delu vasi. V kolikor bo poraba danes in v prihodnjih dneh še zmeraj previsoka, bodo prekinili dobavo vode v nočnih urah in to na celotnem področju Doberdoba.

SPORI MED PETIMI STRANKAMI

Manj številna koalicija na občini in pokrajini?

Morda pride do komaj zadostne koalicije KD - SSk - PRI

Običajno se o problematiki šolskih prostorov prične govoriti nekaj dni pred pričetkom pouka (od včeraj je vest, da se bo pouk v vsej državi pričel 19. septembra), ali se razni nedostatki ugotavljajo šele potem, ko se je šola že pričela.

Da bi vsaj za silo odpravili najbolj nujne pomanjkljivosti in tudi upoštevajoč dejstvo, da se ni novi občinski svet še sestal, da bi bil izvolil novega župana in odbornike, je včeraj občinski svetovalec Marko Waltritsch poslal sedanjemu županu in odborniku za javna dela pismo, v katerem ju opozarja na nekatera vprašanja, ki se bodo pojavila ob začetku šolskega leta.

Na prvem mestu je vprašanje stavbe slovenskega otroškega vrtca v Ulici del Brolo. Starši otrok, ki obiskujejo slovenski občinski vrtec, so pred časom poslali županu pismo, v katerem so ga opozarjali, da bi bilo prav, da bi se nova stavba odprla pred začetkom šolskega leta. Kot je znano se pouk v občinskih otroških vrtcih začenja že v začetku septembra. Stavbo gradijo že nekaj let, sedaj sta v tem predelu mesta dva vrtca (Forte del Bosco in Torriani), v novi stavbi je prostora za tri sekcije. Svetovalec želi v pismu vedeti, ali bo občinska uprava odprla vrtec v začetku šolskega leta.

Tudi v poslopju zavoda Lenassi nastajajo problemi. Tu so v poletnih mesecih imeli poseben tečaj za handikapirane otroke. Za tečaj je s strokovnjaki skrbela občinska uprava in začasno so zasedli tudi dve učilnici, v katerih je nastanjena slovenska osnovna šola. Svetovalec želi vedeti, če bosta učilnici nared za šolo pred pričetkom pouka in če bo občina poskrbela za njih prepleskanje; v prejšnjih letih so v tej slovenski šoli morali starši sami poskrbeti za to, ker niso pri občini nič ukrenili.

Še z enim šolskim vprašanjem se bavi v svojem pismu socialistični svetovalec. Želi vedeti, koliko časa bodo trajala popravljalna dela na šolskem poslopju v Pevmi, kjer so z deli že pričeli, pa se tudi zastavili. V vasi se starši in vse prebivalstvo boje, da bi z deli šli naprej zelo počasi.

Pohod po Krasu v izvedbi PD «Vipava»

Že sedaj opozarjamo ljubitelje pohodov, da bo prosvetno-športno društvo Vipava na Peči priredilo v nedeljo, 24. avgusta, drugi pohod «Gor in dol po Krasu», na progi Peč, Miren, Opatjeselo, Devetaki, Vrh, Martinščina, Vrh, Gabrje, Rubije, Sovodnje, Peč. Pohod bo v jutranjih urah, na dveh relacijah na 12 in 30 kilometrov. Vpisujejo odborniki društva zaželene so organizirane skupine.

Kino

Gorica

VERDI Zaprto.
CORSO 15.30—22.00 «Zulù darn». B. Caster in P. Otul. Barvni film.
VITTORIA 15.30—22.00 «Oroscopiamoci». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 15.00—22.00 «Cuba».
PRINCIPE 15.00—22.00 «SOS Titanic».

Nova Gorica in okolica

SOČA 10.00 «Gosji pastir Matija». Risanka.
16.00—18.00—20.00 «Nosferatu — nočni fantom».
SVOBODA 16.00 «Sandokan II». Italijanski film.
18.00—20.00 «Briljantina». Ameriški film.
DESKLE 17.00—19.30 «Nasilna odkupnina». Ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Baldini, Korzo Verdi 57, tel. 28-79.

Razna obvestila

Prosvetno društvo Danica na Vrhu vabi odbornike in člane na sestanek, ki bo jutri, 4. avgusta, ob 21. uri v gostilni Pri lovcu. Pomenili se bodo predvsem o uspehu vaške šagre ter o programu dela v prihodnjih mesecih.

Slovensko deželno gospodarsko združenje na Goriškem obvešča člane, da bodo uradi zaprti od 4. do vključno 24. avgusta, zaradi dopusta.

Prispevki

V sklad za gradnjo partizanskega spomenika v Gabrjah so darovali: N.N. 50.000 lir, N.N. 10.000, N.N. 25.000, Lojzka Pipan 15.000 lir.

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi dragega moža, očeta in nonota

Antona Cingerli

darovalcem cvetja in osebju kirurškega in ortopedskega oddelka tržiške bolnice, najprisrčnejša zahvala.

Družina Cingerli
Ronke, 3. avgusta 1980

ZAHVALA

Ob tretji obletnici izgube našega ljubljenega

Maria Lavrenčiča

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so se mu ob tej priložnosti poklonili ali kakorkoli počastili njegov spomin.

Družina Lavrenčič
Doberdob, 3 avgusta 1980

Ob 1. obletnici smrti prijatelja in tovariša, neumornega člana rajonske skupščine

Maria Saherja

se ga spominjajo člani socialistične sekcije v Pevmi - Oslavju - Štmavru.

INTERPELACIJA GORIŠKEMU ŽUPANU

Kako s šolskimi poslopji za Slovence v občini Gorica?

Bo vrtec v Ulici Brolo nared do začetka šolskega leta? Primerno urediti učilnice v Ulici Vittorio Veneto - Kdaj bodo zaključena dela na šolskem poslopju v Pevmi?

Zdi se, da so se zastopniki petih strank, ki skušajo osnovati večino v goriški pokrajini in na goriški občini, znašli v slepi ulici. V petek zvečer, na sestanku, ki so se ga udeležili zastopniki KD, PSI, PSDI, SSk in PRI, so namreč socialisti izjavili, da niso za petčlansko koalicijo in dá v tako koalicijo ne bi sodila SSk, podobno kot na deželi. Z druge strani pa se zdi, da je KD ustvarila trdno zavezništvo prav s Slovensko skupnostjo in republikansko stranko in da bo prišlo najbrž do take tristranske koalicije na goriški občini (tu naj bi trojna koalicija KD - SSk - PRI razpolagala z 21 svetovalci od skupnih štirideset) in tudi na goriški pokrajini (tu bi bilo v taki koaliciji komaj 12 od skupnega števila 24 svetovalcev). Sicer pa je prišlo mimo tega širšega sestanka tudi do raznih pogovorov v dvoje. Ti so bili tudi včeraj zjutraj in popoldne v Tržiču, KD pritiska na socialiste, da bi vstopili v odbore tako v Gorici kot na pokrajini, ima pa precej pomislekov v zvezi s socialistično zahtevo po predsedniku pokrajine. Treba je tudi reči, da se socialisti nočejo ločiti od socialdemokratov v pokrajinskem merilu, ker so slednji stopili v levičarske odbore, v katerih so komunisti, socialisti in socialdemokrati v več občinah goriške pokrajine. Taka široka levičarska koalicija bi razpolagala tudi s precej široko relativno večino v zastopstvu, ki bo vodilo predsednika področne zdravstvene enote za goriško pokrajino.

Kaj bodo torej prinesli prihodnji sestanki med zastopniki omenjenih petih strank?

Poletne počitnice trafik in kioskov

Smo v času počitnic in že teden dni je zaprta polovica goriških prodajaln časopisov. Te bodo zaprte še en teden, od nedelje dalje pa bo šla na počitnice druga polovica prodajalcev časopisov.

Počitnice so zaslužili tudi prodajalci tobaka. V veliko primerih gre za iste trgovine, saj je znano, da prodajajo v Gorici skoro povsod istočasno časopise, tobak in druge državne vrednostne papirje.

Tobakarne pa imajo tri različne počitniške turnuse. Prva skupina je že na počitnicah in bo odprla 10. avgusta, druga skupina si bo vzela dopust od 11. do 24. avgusta, tretja pa, gre pa v tem primeru samo za nekaj posameznikov, bo na dopustu v drugi polovici avgusta in nekateri tudi v prvih dneh septembra. Sicer bodo kadilci lahko kupili cigarete in druge potrebščine, če ne v običajni trafiki, pa v eni izmed bližnjih.

POLEG DRUGIH ZDAJ ŠE KRIZA VINOGRADNIŠTVA

Pridelamo preveč, popijemo premalo Izhod v prizadevanjih za višjo kakovost

Področje naše dežele zaenkrat še ni občutilo hujših posledic krize, kako pa bo v prihodnje, je težko reči - Vinogradniki pa kljub temu sadijo nove trte

Vinogradništvo je na Goriškem od nekdaj ena najbolj pomembnih kmetijskih panog. Zlasti velja to za območje Goriških Brd, kjer je v zadnjih dveh desetletjih doseglo naravnost nesluten razvoj. Bo tako tudi v prihodnje? Težko je z gotovostjo reči da ali ne, kajti tudi na področju prodaje in porabe vina in vinskih derivatov je v zadnjem času opaziti precejšen zastoj. To velja vsekakor v evropskem merilu, kajti kriza, če pojav lahko tako imenujemo, še ni imela občutnejših posledic za pridelovalce visokokakovostnih vin v naši deželi.

Gospodarsko združevanje v Evropi je imelo sprva precej ugodne posledice, tako glede pridelovanja, kakor glede porabe vin. V deželah Evropske gospodarske skupnosti (v poštev pridejo Francija, Italija, Nemčija, Luxemburg) pridelamo letno približno polovico svetovne proizvodnje vina. Ko bodo v skupnost vstopile še Španija, Portugalska in Grčija, bomo na območju EGS pridelali kar dve tretjini svetovne proizvodnje vina. Kam s tolikšno količino žlahtne ali manj žlahtne pijače, ki jo navzlic taki ali drugačni reklami sami ne bomo mogli popiti Poprečna poraba (poprečje velja za vse članice EGS) namreč pada, kljub temu, da je v nekaterih deželah letna poraba zelo nizka (na Irskem okrog 3 litre, v Angliji okrog 5 litrov) in kljub temu, da ga poprečen Francoz letno popije okrog 98 litrov, poprečen Italijan pa okrog 92 litrov.

V obdobju 1970-79 je znašal poprečni letni pridelek v EGS okrog 140 do 145 milijonov hektolitrov, poleg tega smo uvozili še okrog 5 milijonov hektolitrov iz drugih dežel, predvsem sredozemskega območja. Kako je bilo s porabo? Okrog 128 milijonov hektolitrov je šlo v neposredno porabo, kakih deset odstotkov pridelka so predelali v druge pijače, okrog pet milijonov hektolitrov je šlo v izvoz, kljub temu pa je ostal še prav tolikšen višek, ki ga je bilo treba tako ali drugače porabiti.

Z drugo besedo, vina je torej preveč, poraba pa stagnira, v nekaterih deželah (v Italiji in Franciji) celo pada. Prav to ustvarja precejšnje težave, ki jih, pravzaprav so jih v okviru EGS že začeli reševati, tudi tako, da plačujejo nagrade kmetovalcem, ki opuščajo pridelovanje zlasti navadnih vin. Nagrade znašajo od 2,2 milijona do 3,3 milijone lir za vsak hektar, odvisno od stanja rodnosti vinograda. Posebne nagrade so predvidene za ostarele vinogradnike, ki se trajno odpovedo pridelovanju. Po drugi strani so ministri deveterice februarja letos sprejeli srednjeročni načrt uravnavanja proizvodnje vina v obdobju 1980-85, ki zasleduje tri bistvene cilje: vplivati na zmanjšanje količine vina in večjemu poudarku kakovosti, osredotočiti pridelovanje vin na najbolj primerna geografska območja in zmanjšati finančna bremena skupnosti v zvezi z vinogradništvom.

Bodo sprejeti ukrepi obrodili zaželene sadove, ali pa se bomo že v prihodnjih letih soočili s splošno in hudo krizo evropskega in svetovnega vinogradništva? Je rešitev le v kakovosti? Tudi na to vprasanje bi težko odgovorili. Vinogradniki na našem področju mislijo drugače, sicer ne bi urejali novih nasadov, tako na gričevnatem področju, kakor v nižinskem svetu. . .

NESREČA V KAMNOLOMU NA PALKIŠČU

PREMAKNIL SE JE KAMNITI BLOK TER ZLOMIL DELAVCU NOGO

54-letni Mirko Gergolet se zdravi v goriški bolnišnici

Hujša nesreča na delu se je v petek zjutraj pripetila 54-letnemu Mirku Gergoletu iz Doberdoba, ki je zaposlen v kamnolomu podjetja Marmi del Vallone na Palkišču. Pri prekladanju velikega kamnitega bloka, se je slednji naenkrat nepričakovano nagnil in zasukal v nezaželeno smer ter pri tem stisnil nesrečnega delavca ob veliko skalo. Gergoletu so v goriški splošni bolnišnici ugotovili zlom kolka na desni nogi in manjše poškodbe na isti nogi. dravil se bo približno poldrugi mesec.

OHRID
ODDIH IN IZLETI
Petdnevni tedenski izleti z letalom v Ohrid. Polni penzion in ogled kulturno - zgodovinskih znamenistosti.
Odhodi: 31. avgusta, 28. septembra;
5., 12., 19. in 26. oktobra.
Informativna cena 115.000 lir.
TURISTIČNA AGENZIJA
Gotour
GORICA, KORZO ITALIJA 205
TEL. 33-019

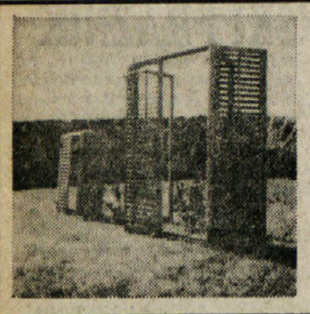
Lesena okna in balkonska vrata Vam nudi po ugodni ceni
AGROFOREST
Ul. San Michele 334
INDUSTRIJSKA CONA
GORICA
Tel. (0481) 87-154

TEKNOMEC
GORICA, Korzo Italija 76
tel. 81-032
PISALNI STROJI — STROJI ZA FOTOKOPIRANJE — OFFSET
POHISTVO ZA URADE
PISARNISKO POHIŠTVO
SERVIS IN TEHNIČNA POMOČ

Priznano mednarodno avtoprevozniško podjetje

LA GORIZIANA
GORICA — UL Duca D'Aosta 180 — tel. 28-45 — GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSTNEGA BLAGA

LESTAN NICOLÒ
GORICA-UL. GARZAROLLI 105-TEL. 81801

STEREOFONIJA HI-FI: Marantz A.R. Grundig Ram Indiana Line Celestium Akai Yamaha Sanyo
RADIO TV COLOR: Nord Mende Blaupunkt Schaub Lorenz ITT Grundig Loewe Opta Radio Marelli Zoppas
«Espobianco»
GORICA - Ul. Cossar 23
Tel. 83823
GOSPODINJSKI STROJI Bosch Miele Argo Snieg Ariston Siltal - NAJBOLJŠIH ZNAMK
MATERIAL ZA OJAČEVALNE NAPELJAVE

KMEČKA BANKA
USTANOVLJENA LETA 1909
GORICA - Ulica Morelli 14
Tel. 2206 - 2207
TELEX 460412 AGRBANK
VSE BANČNE USLUGE - MENJALNICA

RADE ŠERBEDŽIJA POSEBEJ ZA PRIMORSKI DNEVNIK

Rad delam s svojimi študenti...

Veliki jugoslovanski dramski umetnik, igralec, režiser, trenutno profesor na zagrebški akademiji za igralstvo, film in televizijo - Videli smo ga tudi v našem Kulturnem domu kot gosta v Cankarjevem «Kralju na Betajnovi»

Imeti istega dne dva razgovora z dvema zagotovo največjima jugoslovanskima dramskima umetnikoma, Ljubom Tadićem in Radetom Šerbedžijo, je vsekakor svojevrstno doživetje. Srečanji sta tudi pokazali, kako raznovrstna sta si ta dva človeka kot umetnika, kar daje srečanjem še poseben čar. Če je Tadić robusten, learovski človek zveneče, skoraj doneče besede, kot iz enega kosa narejen, skoraj malce divji in vihrav, je Šerbedžija na drugi strani mil, skoraj nežen človek intelektualnega, prefinjenega, hamletovskega videza. In če sem se sredi belega dne v predverju novogoriškega hotela Argonavti pogovarjal s Tadićem tako rekoč pred očmi javnosti in vsakodnevnega hotelskega vrveža, potem sta srečanje in pogovor s Šerbedžijo opolnoči v igralski garderobi novogoriškega gledališča imela zven in pridih skrivnostnosti in intimnosti gledališkega ustvarjanja. In če je bil Tadić hrupno odkrit, prijateljski in zaupen, je bil Šerbedžija tih sogovornik z rahlim nasmehom, ki je iskal v zvenu sleherne besede njen odmev in pomen.

Seveda je prvo vprašanje veljalo predstavi njegovega, četrtega letnika študentk in študentov zagrebške akademije za igralstvo, film in TV, ki smo jo bili pravkar videli na odru novogoriškega gledališča pod naslovom «Katera gora, Ivo».

«Predstava, s katero smo prišli na festival malih odrov v Novo gorico, je pravzaprav rezultat priprav na izpit iz predmeta scenskega govora. Na zagrebški akademiji namreč predavam dva glavna predmeta in sicer dramsko igro in scenski govor. S trinajstimi študenti, katerih nastop ste pravkar videli, sem študiral scenski govor, ki seveda terja veliko naporov, tako po čisto jezikovni kot tudi fiziološki plati, saj gre za probleme dihanja, vežbanja glasu in podobno. V koliko smo seveda uspeli, boste pač lahko presodili sami.»

«In kako ste si zamislili to vašo, lahko bi rekli seminarsko predstavo kot profesor?»

«Po mojem naše delo ni predstava v klasičnem smislu besede, morda bi jo najbolje lahko označili za esej o vežbanju scenskega govora. Pobudo za takšen način dela sem dobil v Angliji, ko sem študiral pri Ceciliji Berry, ki je ena izmed direktoric v znameniti Royal Shakespeare Company in so bili njeni učenci številni znani sodobni filmski in dramski umetniki kot na primer Peter O'Toole, Glenda Jackson in drugi. S študenti sem vadil vsak dan poldrugo uro in takšne vaje morajo delati tudi pred predstavo kot nekakšno ogrevanje, da bi tako zares prišli v pravšnje stanje za nastop kot športniki pred odločilnim tekmovanjem. Seveda smo stali pred vprašanjem, kakšno bazo naj vzamemo za vežbanje, vendar smo pri tem vztrajali, da je za našo predstavo treba najti prave, pozabljene zvoke narodne poezije in ritma — in zato sem za to predstavo sprejel narodno poezijo, ritem in njen govor.

Scenarij za predstavo sem sestavil sam, pri tem pa mi je pomagala mlada študentka dramaturgije Lada Kaštelan.

Sicer pa smo to našo gledališko vajo vadili tako kot dirigent vadi z orkestrom, pri čemer bi rad še poudaril, da je bila ta in takšna vaja potrebna tudi za prenovo našega gledališča, ko se je le-to znašlo v modni, nekritični imitaciji zahodnih dekadentnih predstav, različnih izmov in alienacij. Kljub vsej vrnitvi k narodnemu pa je v vaji, oziroma naši predstavi nekaj tveganja, čeprav gre pri vaji za interpretacijo resnično slovanske duše — kajti v njej je po mojem čutiti vonj poljskega, vaškega kolorita, torej nacionalnega teatra.»

«Ali ste bili že kdaj poprej v Novi Gorici na festivalu malih odrov?»

«To pot sem v Novi Gorici že drugič, vendar ne kot nastopajoči. Pred dvema letoma sem tu nastopil s svojo monodramo Miroslava Krleže «Obračun z vami». To monodramo sem uprizoril že več kot stokrat in sem se, odkrito povedano, že utrudil od govorjenja te monodrame. Monodrama je namreč postala zame že tako močna, da je prešla okvir igre — šlo je v njej namreč za propad človeka, odločenega živeti na ostrini noža. To monodramo sem imel tudi čast dvakrat odigrati pred predsednikom Titom v Zagrebu in Novem Sadu. Ob neki priložnosti me je tovariš Tito, tega se dobro spominjam, prosil, naj še enkrat odigram odlomek iz te monodrame in odigral sem mu odlomek o Srbih in kmetih ter o vprašanjih iz 1918. leta.»

«Ali ste kdaj nastopali v Trstu?»

«Na deskah slovenskega tržaškega gledališča sem igral v predstavi Cankarjevega «Kralja na Betajnovi», ki jo je režiral Dušan Jovanović v Ljubljani in so s to predstavo prišli gostovat tudi v Trst. V vlogi Martina Krneca sem namreč v to predstavo dobesedno vskočil.»

«Kaj pa vaše delo na odrskih deskah v Zagrebu?»

«V Zagrebu sem bil član vseh zagrebških gledališč, vendar sem se tudi dokaj hitro tam tudi z vsemi gledališči razšel. Ko namreč začutiš, da živiš v drugačnem ritmu kot drugi, ki se tikvarjajo z istim poslom, postaneš odveč. In edini izhod je bil odhod ter sem tako odhajal iz vseh zagrebških gledališč ter nikjer obtičal ali obstal za stalno.»

«In kje ste sedaj, če niste zaposleni v nobenem gledališču?»

«Odšel sem na akademijo, vendar sem tudi tu spoznal, da slušateljev nimam kaj naučiti, ker nisem pedagog. V umetnosti namreč ni pedagogije. Glejte, ko je Molière učil svoje igralce, jih ni učil zgodovine gledališča in kako je treba igrati, temveč je preprosto z njimi sam igral. V umetnosti je bistvena kreativnost in tega se pač ne da naučiti.

Kljub temu pa moram reči, da rad delam s temi svojimi študenti, saj je v njih ritem, je življenje. Vse to študentje nosijo v sebi in iz tega sam črpam veliko veselja in radosti.

Moja velika želja pa je, kar zadeva gledališče, da bi ustanovil polprofesionalno akademsko gledališče, ki bi ga sestavljali študentje z vseh gledaliških akademij v Jugoslaviji. Denar bi dobili za podiplomski študij in tako bi lahko igralci v tem akademskem gledališču nastopali profesionalno. To je seveda naša želja in mislim, da jo bomo uresničili, še posebej, če pomislimo, da se je po daljšem času na naši zagrebški akademiji znašlo skupaj nekaj imenitnih dramskih umetnikov, ki tudi sami nekaj pomenijo — Georgij Paro in Kosta Spaić, ki se je spet vrnil na akademijo.»

«Uveljavili ste se tudi kot filmski igralec. Ali bi tudi o tem lahko povedali kaj več?»

«Naj kar na začetku povem, da sem svojo prvo filmsko vlogo odigral prav v slovenskem filmu Matjaža Klopčiča «Sedmina». Tudi svojo prvo, glavno filmsko vlogo, sem odigral v Slovenskem filmu in sicer v filmu Živojina Pavlovića «Rdeče klasje». Kot torej lahko vidite, sem s Slovenijo mnogo bolj povezan kot bi si človek lahko mislil in predstavljal.»

«In končno, kaj trenutno delate?»

«Poleg poučevanja na akademiji, o čemer sva se že pogovarjala, pripravljam za zagrebško gledališče ITD težko predstavo «Travestij» Toma Stopparda skupaj z znanim igralcem Ivico Vidovićem. Prav tako pa režiram za isto gledališče Shakespearovo Ukročeno trmoglavko.»

Za otvoritev prenovljenega splitskega gledališča pa pripravljam vlogo Hamleta v istoimenski Shakespearovi drami v Ristićevi režiji.

Sicer pa sem doslej vse, kar so mi ponudili, da naj bi igral, zavrnil. Vloga, ki bi jo igral, «bi morala biti zelo dobra, zanimiva in kvalitetna», je po polnoči v svitu žarnic ob šminkarskih mizah v garderobi zaključil naš razgovor igralec Rade Šerbedžija.

DUŠAN ŽELJEZNOV

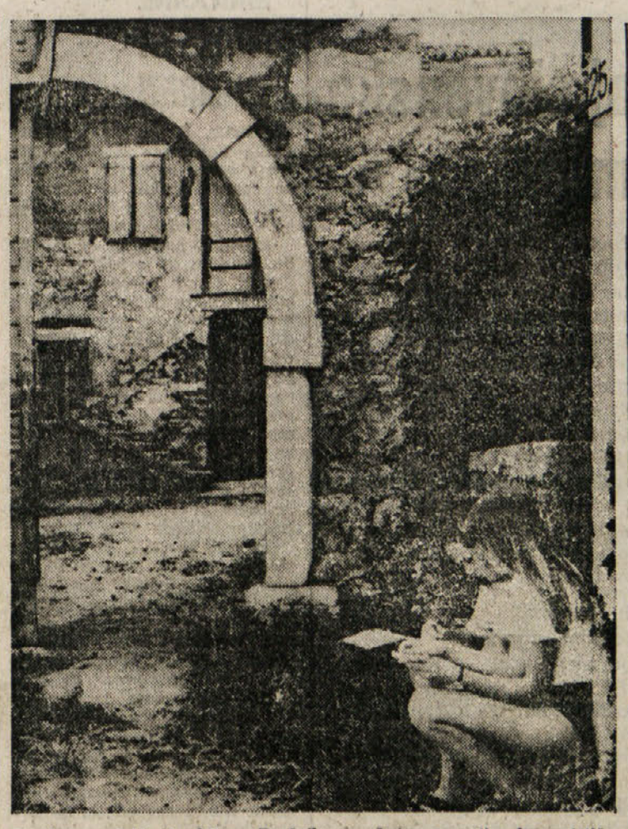

Prejšnjo nedeljo je bil v Prečniku v okviru praznika komunističnega tiska, tudi otroški ex-tempore. Mladi umetnici sta si - kot vidimo na posnetku, izbrali za objekt kraško kolono

ZA PRVO POLOVICO OKTOBRA V NOVI GORICI

Priprave na 8. plenum kulturnih delavcev OF

Plenum bo posvečen življenju in delovanju pisatelja, narodnega borca in političnega delavca Franceta Bevka

Poleg komunistične partije Slovenije, krščanskih socialcev in levega krila Sokolov je bila ustanovni član Osvobodilne fronte slovenskega naroda tudi skupina slovenskih kulturnih delavcev, ki se je konstituirala na plenumu leta 1941. Od takrat so se kulturni delavci OF sestali na plenumu že sedemkrat in zadnji plenum je bil pred tremi leti na Ravnah na Koroškem, posvečen Prežihovemu Vorancu. V teh dneh pa so intenzivneje začele teči priprave za sklicanje osmega plenuma, ki bo v prvi polovici oktobra v Novi Gorici. Tokratni plenum bo posvečen primorskemu pisatelju in medvojnemu ter povojnemu političnemu delavcu Francetu Bevku ob devetdesetletnici njegovega rojstva in desetletnici smrti (17. okt. 1890 - 17. okt. 1970).

Glede na to, da ima Plenum kulturnih delavec OF kot samostojna skupina (podobno kot razne borbene enote NOB) svoj domicil pri Socialistični zvezi delovnega ljudstva, je organizator osmega, novogoriškega plenuma, Republiška konferenca SZDL Slovenije v sodelovanju Slovenske akademije znanosti in umetnosti, katere član je bil France Bevk, Društva slovenskih pisateljev in slovenskega PEN kluba, pri občinski konferenci SZDL v Novi Gorici pa se ustanavlja operativni odbor za izvedbo plenuma. Tako v osrednjem organizacijskem kot v operativnem odboru bo zastopano tudi slovensko zamejstvo, saj ima plenum primorski regionalni značaj neglede na mejo in je predvideno, da se bo del novogoriškega plenuma odvijal tudi na naši zamejski strani v obliki celodnevne ekskurzije udeležencev plenuma v Beneško Slovenijo.

Program Plenuma kulturnih delavcev OF v Novi Gorici je okvirno že pripravljen, ne pa tudi v podrobnostih. Zamisli, kaj vse naj bi obsegal dvo oziroma tridnevni program, je seveda veliko in marsikatera ideja bo še navržena, od časa in moči pa bo odvisno, kaj vse bo mogoče tudi uresničiti. Za prvi dan je vsekakor predvideno odprtje raznih razstav, ki bodo prikazovale Bevkovo pisateljsko partizansko in politično dejavnost, izid raznih publikacij o Bevku pa tudi drugih, med katerimi bo tudi zbornik referatov na plenumu v Ravnah, ki je bil posvečen Prežihovemu Vorancu in ki ga bodo dobili vsi udeleženci plenuma. Pravtako so predvideni gledališki in koncertni nastopi, predvajanje filmov na Bevkova besedila. Predvideno je tudi sodelovanje vseh šol in društev, ki nosijo Bevkovo ime na obeh straneh meje. Med okvirnimi zamislimi je tudi odkritje spominske plošče na hiši v Rožni dolini (v bližini obmejnega prehoda pri Rdeči hiši), ki je bila zadnje Bevkovo domovanje, ureditev Bevkove sobe in knjižnice itd.

Drugi dan bi bil v celoti posvečen referatom in koreferatom, ki bodo Bevka osvetlili vsestransko kot narodnega borca v težkih časih fašistične strahovlade, med narodnoosvobodilnim bojem, v prvem povojnem obdobju v Trstu in potem v osvobojeni domovini, kot časnikarja in političnega publicista ter seveda kot književnika, ki je s svojimi deli dvigal odporniškega duha med primorskim ljudstvom in podarjal predvsem mladim literarne bisere v materinščini. O vseh teh aspektih Bevkovega življenja in delovanja bodo spregovorili prvi predsednik Plenuma kulturnih delavcev OF akademik Josip Vidmar, predsednik republiške konference SZDL Slovenije Mitja Ribičič, prof. fakultete za novinarstvo in prvi urednik Partizanskega dnevnika France Vreg katerega redni sodelavec med NOB je bil tudi France Bevk, kot predsednik Pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora ter slavist prof. Zadravec, ki bo govoril seveda o Bevku književniku. K tem osnovnim referatom so predvideni številni ko-

j. k.

(Nadaljevanje na 6. strani)

NOVA DELA ITALIJANSKEGA AVTORJA V JUGOSLAVIJI

Giacomo Scotti: «Mezinec»

Posebno pomembna so njegova dela in zgodovinske raziskave o boju jugoslovanskih narodov za svobodo in o prispevku italijanskih borcev v NOB

Giacomo Scotti

V zadnjih tednih so izšle kar tri nove publikacije Giacoma Scottija, časnikarja, publicista in pesnika, nedvomno najplodovitejšega pisca italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji. Zlasti cenjena so njegova dela, ki so posvečena zgodovinskemu raziskovanju narodnoosvobodilnega boja in prispevku italijanskih borcev za svobodo v jugoslovanskem odporniškem gibanju.

Scottijevo zadnje po vrsti je delo z originalnim naslovom «Mezinec». Gre za dopisovanje med Titom in Stalinom pred informbirojevsko izključitvijo Jugoslavije. Delo je objavil založnik La Pietra. Knjiga vsebuje pisma, ki so si jih izmenjali spomladi 1948 Stalin in Molotov na eni ter Tito in Kardelj na drugi strani. V knjigi je tako prvič v italijanskem jeziku objavljena celovita dokumentacija razvoja neposredno pred dokončnim prelomom med Jugoslavijo in Informbirojem.

«Zadostuje da mignem z mezincem pa Tita ne bo več». Ta Stalinova fraza, ki jo je povedal Hruščev leta 1956, je postala ena najbolj znanih krilatic stoletja in Giacomo Scotti jo je uporabil za naslov svojemu delu. Tito seveda ni padel leta 1948 in pravilnost njegovih stališč je bila v celoti priznana po Stalinovi smrti. Scotti zatrjuje, da dopisovanje jasno dokazuje, da ni šlo za ideološki spor, kakor je spor z Jugoslavijo hotel Stalin prikazati mednarodni javnosti, marveč za pravi napad Sovjetske zveze na Jugoslavijo, za poskus odvzeti državno suverenost državi, ki je gradila izvirno obliko socialistične družbe. Pravilnost Titove poti in poti komunistične partije Jugoslavije je bila jasno in celovito potrjena nekaj let kasneje, ko so novi sovjetski voditelji priznali svoje zmote. Scotti v svoji knjigi podčrtuje, da Stalinu ni zadostoval mezinec, pa tudi vsa roka ne, da bi vrgel Tita in Jugoslavijo, ki je ostala in je še danes bolj kot kdaj koli trdna in enotna.

Druga zanimivo Scottijevo delo je zbirka «Dezerterji», ki praktično zaključuje njegovo trilogijo o prispevku italijanskih vojakov v narodnoosvobodilnem boju jugoslovanskih narodov. Pred njo sta, vedno v zbirki založnika Mursia, izšli Scottijevi publikaciji «Dvajsettisoč padlih» in «Bataljon raztrgancev». Tokrat gre za dopolnilno delo vendar s povsem specifičnega raziskovalnega področja. Iz vojske, ki jo je fašizem poslal v napad na Jugoslavijo, se je po kapitulaciji Italije 8. septembra 1943 okrog 40 tisoč italijanskih vojakov pridružilo jugoslovanskim partizanom in «s krvjo opralo» — pravi Giacomo Scotti — prejšnja nasilja in krivice. Toda še pred tem množičnim vstopom italijanskih vojakov v jugoslovanske partizanske vrste je takih tisoč «dezerterjev», italijanskih vojakov in oficirjev, ki so bili iz antifašističnih družin ali pa so osvojili demokratično zavest ob stiku z novo realnostjo, to je s Titovo vojsko, imelo vojaški in moralni pogum, da so prestopili na drugo stran barikade, da so se z ramo ob rami borili z jugoslovanskimi partizani in tudi dajali svoja življenja za novo družbo, ki se rojevala v boju in krvi. Italijanski vojaki, ki so postali Titovi partizani, so za monarho-fašistično italijansko vlado postali avtomatično izdajalci in «dezerterji». Gre za dokumente, ki so prežeti s pričevanji ljudi, ki so v posebno tragičnem trenutku, v času sovraštva in groze, rešili svoj človeški ponos.

V teh dneh pa je izšlo še treje Scottijevo delo, vredno največje pozornosti in sicer delo z naslovom «Socializem in domovina» v srbohrvaščini, ki je posvečeno življenju in delu «Prve istrske socialistke» Giuseppine Martinuzzi, labinske revolucionarke, ki je leta 1921 vstopila v italijansko komunistično partijo, katere osebnost pa je bila vse predolgo pozabljena. Giacomo Scotti je v svoji knjigi šel preko političnega delovanja Martinuzzijeve, ki je dolgo let živela in poučevala tudi v Trstu, in se lotil analiziranja različnih aspektov njene dejavnosti, literarne, didaktične in poetične. Scotti podaja tako celovito podobo te istrske učiteljice, časnikarke, ustanoviteljice in ravnateljice ljudskoliterarne revije «Pro Patria» in «Pro Patria nostra», pisateljice in govornice, močno polemične in zavzete, tesno povezane v prijateljstvu z De Amicisom, Kristanom, Zambonijem, Rapisardijem, Ciprianijem, Elso Gianelli in drugimi. Pomemben je prispevek, ki ga je Scotti še posebej podčrtal, Martinuzzijeve k «nacionalnemu vprašanju» v odnosu do socializma. Misel Martinuzzijeve odraža, in to prihaja do veljave tudi v tem Scottijevem delu, njeno odlično poznavanje istrske realnosti, ki v svojih splošnih zaključkih ohranja tudi danes svojo aktualnost.

Scottijevo delo v srbohrvaščini, ki pa vključuje tudi nekaj dvojezičnih odlomkov Martinuzzijeve, je bilo vključeno v založniški program Centra za zgodovinske raziskave Unije Italijanov za Istro in Reko in bi moralo v kratkem iziti tudi v italijanski izdaji.

ENNIO OPASSI

BERITE

REVIJO

DAN

PRIMER, KAKO NAJ BODO ORGANIZIRANI IZLETI

Slovenski upokojenci na ogledu kulturnih znamenitosti Benečije

Na poti sta jim bila za strokovna in kulturno razgledana vodiča prof. Živa Gruden in prof. Giorgio-Jure Qualizza

V bližnjo Beneško Slovenijo — deželico Ivana Trinka in Martina Čedermaca — smo se podali slovenski upokojenci na tretji letošnji društveni izlet. Šli smo preko Gorice, kjer nas je čakala skupina goriških upokojencev, ter se skupno odpeljali na ogled teh zanimivih krajev, ki so nam premalo poznani. Kajti, saj so ti kraji in ti ljudje del slovenske narodnostne skupnosti. Zato je naša dolžnost, da neposredno spoznamo to, kar mnogokrat beremo in slišimo o tej najbolj prizadeti slovenski narodni manjšini in zemlji.

Že na poti proti Čedadu smo slišali nekaj podatkov o preteklosti teh krajev. Mnogo zanimivosti zlasti iz novejših časov, pa nam je posredovala prof. Živa Gruden, znana raziskovalka tega področja, kjer sedaj tudi živi in deluje. Z veseljem nam je dala na razpolago svoje strokovno znanje ter nam bila res odličen vodič. Najprej nas je peljala na sedež slovenskega kulturnega društva Ivan Trinko, kjer se nahajajo še druge slovenske ustanove. S ponosom nam je opisala nastanek tega zares lepega doma — središče slovenskega javnega življenja na Beneškem.

Po ogledu nekaterih zanimivosti smo zapustili Čedad — nekdanjo prestolnico Langobardov, ter se odpeljali navzgor ob Nadiži do znane Landarske jame, ki se nahaja visoko na pobočju strmega hriba. Do vhoda vodijo stopnice, katerih je kakih 90. Dolga je približno 300 metrov. Jama je bila znana že v davni preteklosti in se bere, da se je lamkajšnje ljudstvo ob raznih stiskah, kot so bile vojne — zatekalo vanjo. Takoj ob vhodu je majhna cerkvica, katere podatki segajo v 9. stoletje in je menda najstarejša na Slovenskem. Proti koncu 15. stoletja jo je preuredil mojster Andrej iz Škofje Loke.

Kosilo nas je čakalo v Podbonescu, kjer smo se v senci košatih kostanjev in tik šumečo Nadižo zares dobro počutili in okrepčali.

Na poti med Landarjem in Podbonescom nam je prof. Živa označila vas Laze, kjer je med leti 1921 in 1959 kaplanoval Anton Kufolo, ki je bil zelo zaveden slovenski duhovnik, katerega je France Bevk ovekovečil v znanem romanu «Kaplan Martin Čedermac».

Pri Svetem Lenartu smo na tamkajšnjem pokopališču obiskali skupni grob trinajstih slovenskih partizanov. Na grob so izletnice položile cvetje in tudi tiha, otožna pesem se je oglasila.

V Srednjah nas je zapustila naša odlična spremljevalka, ki nam je v tem kratkem času povedala toliko lepega in zanimivega o «mali in bedni zemlji», kot jo je imenoval njen največji sin — Ivan Trinko. V imenu društva in še posebno v imenu izletnikov se je Grudnovi zahvalila Ema Kerševan, izletniki sami pa z iskrenim pozdravom. Že v naslednji vasi, v Černetičih, pa je prevzel nalogo spremljevalca mladi domačin prof. Giorgio - Jure Qualizza ter nam tudi on lepo opisoval kraje, skozi katere smo se vozili. Posebno razveseljivo je bilo, ko nam je Qualizza pokazal v Trbiju poslopje kolonije, kjer se med počitnicami zbere do 150 slovenskih otrok iz teh krajev. Tu se otroci spoznavajo med seboj, govorijo v domači materini govorici in še kaj drugega. Res plemenita in koristna pridobitev za tamkajšnji mladež.

Nenadna ploha nam je preprečila, da bi si na Kamenici ogledali «srenjske plošče», ki je spomenik tisočletni prisotnosti Slovencev na tej zemlji. Zadnja leta se v avgustu na Kamenici zbirajo beneški Slovenci, katerim se pridružijo rojaki iz drugih krajev.

Zadnja točka našega izleta — Stara gora — se nam je predstavila v vsej slikovitosti in prekrasen je bil razgled daleč naokrog. Toda glavna zanimivost tega kraja je starodavna romarska pot k Starogorski Materi božji. Prvotni nastanki Stare gore segajo daleč nazaj in se bere, da so Slovenci ob svojem prihodu našli kraj naseljen. V tamkajšnjem samostanu so bili najdeni stari rokopisi s slovenskimi imeni in zapisi ter jih zato imenujemo «Starogorski rokopisi».

Na Stari gori smo se poslovili od prijaznega Benečana Qualizze. Pozdravili in zapustili smo te res zanimive in lepe kraje ter se zadovoljni nad prijetnim doživetjem vrnili domov.

Pred razhodom je bilo povedano, da bo naslednji društveni izlet verjetno proti koncu avgusta v Prešernovo Vrbo in na Bled.

In ob konou naj še povemo, da sta se izleta udeležila tudi dva naša tržaška rojaka, izseljenca iz Avstralije. To sta zakonca Zora Benedetič in Bruno Pertot, ki sta bila, kot tisoči naših someščanov v povojnih letih, prisiljena zapustiti rodni kraj ter oditi v daljno, nepovezano deželo — s trebuhom za kruhom. Toda Zora in Bruno sta kot ptice selivke; vsakih nekaj let se vrneta v rodne kraje, da se spet navžijeta domačega okolja, govorice, pesmi, da se srečata s starimi znanci izpred vojnih let. Oba sta bila zelo zavedna, ona je pela v šentjakobski pevski skupini, on pa se je udejstvoval v štempiharski. Proti koncu poletja bosta spet odletela čez morje in mi vsi jima želimo, da bi se še večkrat vrnila med nas.

LADO PREMRU

ENAINTRIDESETIČ ŽE PLAPOLA FESTIVALSKA ZASTAVA

Dubrovniške «poletne igre» z jugoslovanskim poudarkom

Letos manj gostov iz inozemstva, zato pa več domačih ansamblov in solistov na vrhunski ravni

V Dubrovniku je že enaintridesetič zaplapolala festivalska zastava. Dne 10. prejšnjega meseca so pričele XXXI. dubrovniške poletne igre, ki bodo trajale do 25. t.m. Od tedaj se dan za dnem razvija vrsta dramskih, glasbenih in plesnih ter drugih prireditev. Kar zadeva glasbo, je letos značilno, da je pretežna udeležba glasbenih izvajalcev iz vrst jugoslovanskih umetnikov in ansamblov, v glavnem seveda iz Zagreba, Beograda in Ljubljane. S tem, da je v primerjavi s prejšnjimi leti manj inozemskih gostovanj, pa ni rečeno, da je splošna kvaliteta koncertnih prireditev na nižjem nivoju. Ker nastopajo izbrani solisti, orkestri in druge izvajalske skupine, predstavljajo v povprečju najboljše, kar deluje na torišču izvajalske glasbene umetnosti v jugoslovanskem prostoru. Na tak način daje letošnji dubrovniški festival večji poudarek prizadevanjem in dosežkom v glasbeni kulturi domačih umetnikov in umetniških skupin ter je s tem pridobil tudi zaznavnejši jugoslovanski značaj.

Na letošnjem dubrovniškem festivalu sodeluje tudi več umetnikov iz Slovenije: mezzosopranistka Marijana Lipovškova, ki je drugače članica Državne opere na Dunaju, mezzosopranistka Eva Novšak - Houškova, tenorist Jurij Reja, basist Ivan Sancin, pianistka Dubravka Tomšič - Srebotnjakova, violinist Dejan Bravničar, flavtistka Irena Grafenauerjeva, trobentač Anton Grčar, pianist Aci Bertoncelj, dalje Slovenski trobilni kvintet in na Dubrovniških poletnih igrah nepogrešljivi Slovenski oktet; med dirigenti sta Anton Kolar z Beograjsko filharmonijo in Uroš Lajovic z Zagrebškimi simfoniki RTV Zagreb. Nastopili so dosedaj še drugi večji jugoslovanski ansambli, kakor Zagrebška filharmonija, akademska zbora «Branko Krsmanović» iz Beograda in «Ivan Goran Kovačić» iz Zagreba, balet Narodnega gledališča iz Beograda, Mestni dubrovniški orkester, Zagrebški kvartet, festivalski operni ansambel in orkester RTV Zagreb, Zagrebški solisti ob sodelovanju še drugih jugoslovanskih vrhunskih solistov na raznih instrumentih, na sporedu so komorni zbor in komorni orkester iz Subotice, ansambli ljudskih plesov in pesmi «Lindjo» iz Dubrovnika, «Lado» iz Zagreba, «Kolo» iz Beograda, «Tanec» iz Skopja. Med znanimi jugoslovanskimi umetniki so imena, kakor dirigent Lovro Matačić, Milan Horvat, Dara Matić - Marović, Igor Gjadrov, Igor Kuljerić, solisti Jovan Kolundžija - violinist iz Beograda, baritonist Vladimir Ruždjak, sopranistka Ljiljana Molnar - Talajić, pianistka Pavica Gvozdić, pianist Jurica Murai, violinist Tonko Ninić in drugi. Škoda, da v programu letos ni predviden vsaj eden izmed dveh ljubljanskih simfoničnih orkestrov, ki bi gotovo celotnemu festivalu prispeval znaten kvaliteten delež.

Na večerih, posvečenih glasbenemu delu festivala, smo prisostvovali nekaterim zanimivim koncertom. Zagrebški simfoniki in zbor RTV Zagreb sta pod vodstvom Vladimirja Kranjčevića ob sodelovanju solistov - sopranistke Ivanke Boljkovac, mezzosopranistke Eve Novšak - Houškove, altistke Majde Radić, baritonista Ferdinanda Radovana in basista Anteja Mijača — izvedla kantato «Legende o tovarišu Titu» Borisa Papandopula, ki jo je napisal na besedila Vladimira Nazora. Delo, ki ga kritika uvršča med najboljše vokalno-instrumentalno avtorjeve ustvaritve, je bilo solidno izvedeno, pri čemer je, poleg solistov, svoj posebni delež prispeval glasovno ubran in dobro pripravljen zbor.

Posebna zanimivost letošnjega festivala je bila premiera opernega dela «Doma in v zaporu», ki so ga koncem XVIII. stoletja napisali avtorji: Belgijec André Grètry, Dubrovničan Ivan Mane Jarnović in Anglež William Shield. Svojo praizvedbo je doživelo v znamenitem gledališču Covent Garden v Londonu leta 1796. Prevedel oziroma v dubrovniški dialekt je delo presadil Luka Paljetka. Uprizoritev je bila v rokah dirigenta Igorja Kuljerića in režiserja Danijela Marušića, Zagrebških simfonikov RTV Zagreb in festivalskega opernega ansambla. Sicer nepretenciozno delo je režiser postavil v naraven ambient na Bunićevi poljani ob sodelovanju manj znanih, a nekaterih dobrih pevcev.

Na polnočni serenadi v palači Sponza sta sopranistka Dušanka Simonović in baritonist Neven Belamarić ob sodelovanju recitatorjev Mire Furlan in Kruna Šarića ter pianista Nikolaja Žličarja izvedla ciklus pesmi iz zbirke «Italijanska pesmarica» H. Wolfa.

Izredno ognjevito temperamentnost značilnih španskih ritmov smo doživeli na nastopu izvrstne baletne španske skupine znanega plesalca Antonija Gadesa. Sicer pa razen dovršeno izoblikovanih plesalcev ima ta skupina čaj malo skupnega z baletom v klasičnem smislu, ker temelji njeno delo na ljudski plesni tradiciji in njeni umetniški obdelavi.

IVAN SILIČ

Primorske bibliografske vesti

ZGODOVINSKI ČASOPIS, letnik 33, št. 3, leto 1979. Ljubljana 1980.

Dr. Elio Apih je osvetlil problem avstrijsko-jugoslovanske meje z vidika tržaškega časopisja. Iz razprave z naslovom Vprašanja avstrijsko-jugoslovanske meje v luči nekaterih stališč tržaškega časopisja (str. 443-450) spoznamo, da so trgovski krogi v Trstu zahtevali vojaško intervencijo proti Jugoslaviji, če bi le-ta presekala prometne zveze med Trstom in Avstrijo.

PROBLEMI 197 (4, 1980), letnik XVIII. «ETNOLOGIJA DANES» — PRISPEVKI K RAZISKOVANJU NAČINA ŽIVLJENJA.

V tej številki revije so objavljeni posamezni rezultati raziskav načina življenja Slovencev, ki so jih vodili študenti etnologije na ljubljanski Filozofski fakulteti.

Zvezdana Delak in Inja Jugovec - Smerdel sta obiskali primorsko vas Koštabono. Prvo so zanimali sosedski odnosi te vasi; svoja opažanja je strnila v študiji Sosedski odnosi v Koštaboni in medsebojna pomoč kot njihova bistvena funkcija (str. 55-63). Smerdeljeva je obravnavala smrtne šege, svoji študiji pa je dala naslov Pojavi, povezani s smrtjo v življenju Koštaboncev (str. 133-148).

QUALESTORIA. Bollettino dell'Istituto regionale per la storia del movimento di liberazione nel Friuli - Venezia Giulia. Leto VII, št. 3, november 1979.

Pretresljivo je pričevanje Marije Bernetič - Marine, objavljeno pod naslovom Una testimonianza di Maria Bernetič «Marina» (str. 41-42), ki govori o trpljenju naših žena v času fašizma.

DER SCHLERN, 54, 1980, 4-5.

Nedvomno zasluži vso našo pozornost tudi študija Sergia Bonazze, objavljena na straneh 203 do 211, ki nosi naslov Der Glagolita Clozianus — ein altslawischer Codex auf Tiroler Boden.

Branko Marušič, IZ ZGODOVINE TRENTE. Nova Gorica 1980.

Po treh letih je Goriški muzej ponovno izdal brošuro Branka Marušiča Iz zgodovine Trente. Na dvajsetih straneh s fotografijami opremljenega zapisa spoznamo razgibano življenje doline Trente od prvih začetkov, izpričanih po zanesljivih srednjeveških virih, pa vse do danes.

SPREMLJEVALEC SPOMENIKA REVOLUCIJI IN PADLIM BORCEM V ŠEMPASU. April 1980.

Ob otvoritvi spomenika padlim borcem je Krajevna organizacija ZB NOB Šempas oz. odbor za postavitev spomenika revoluciji in padlim borcem v NOB iz Šempasa izdala 41 strani obsegajočo brošuro, v kateri je med drugim podan tudi kratek prerez zgodovine te vasi s poudarkom na taboru in revolucionarnem boju za svobodo.

PO POTEH OSVOBODITVE PRIMORSKE. Maj 1980.

Ob letošnjem zboru pionirjev Jugoslavije, ki je bilo v Lipici, je izšla drobna, a vsebinsko bogata brošura z naslovom Po poteh osvoboditve Primorske. Dr. Metod Mikuž je podal jedrnat oris narodnoosvobodilne borbe v Slovenskem primorju (Borba za svobodo Primorske, str. 9-26), Nataša Urbanc je osvetlila delovanje pionirjev (Primorski pionirji v boju za svobodo, str. 27-36). Med krajšimi zapisi naj omenim prispevka Barbare Kampos - Kurirček iz tistih težkih dni (str. 37-38) in Franceta Bevka - Kraški pionirji. Brošura je opremljena s fotografijami in ima 57 strani.

Vladimir Mušič. URBANIZEM — BAJKE IN RESNIČNOST. Ljubljana 1980.

Avtor je delo, v katerem so zbrani zapisi o različnih urbanističnih vprašanjih, podnaslovil: Zapisi na robu dvajsetletnega razvoja našega prostorskega načrtovanja. Vladimir Mušič je s svojimi analizami posegel tudi v primorski prostor; dotaknil se je problema hidroelektrarne Kobarid (Zaščitimo Posočje, Hidroelektrarna Kobarid) in problema koprskega trga (Analiza trga v Kopru: oblikovanje mestnega prostora).

N. S.

Dr. Ernest Petrič:

Mednarodnopravni položaj slovenske manjšine v Italiji po Osimu

10.

6. Mednarodnopravna prepoved obstoja in delovanja diskriminacijskih organizacij

Konvencija OZN o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije, katere stranka pogodbenica je Italija, v svojem čl. 4 posebej določa obveznost držav, da uveljavijo takojšnje in učinkovite ukrepe zato, da *izkoreninijo vsakršno propagando in organizacije, ki temelje na idejah ali teorijah o superiornosti kake rase, naroda, etnične skupine ali jezika* (ali inferiornosti drugih ras, narodov, etničnih skupin, jezikov). Posebej so države dolžne po tej konvenciji razglasiti za kaznivo dejanje sleherno širjenje idej, temelječih na rasni, etnični ali narodni superiornosti, oz. inferiornosti, sčuvanje k diskriminaciji, ter vsakršna dejanja nasilja ali spodbujanje k njim zoper kako rasno ali etnično (oz. narodno in jezikovno) skupino. Države so dolžne razglasiti za protizakonite in prepovedati vse organizacije, ki vzpodbujajo diskriminacijo ter udeležbo v teh organizacijah kaznovati.

V ta okvir seveda sodijo vse tiste organizacije, ki občasno v Italiji uprizarjajo protislovenske izgrede in gonjo ali ki za takimi izgredi in gonjo stoje in jih omogočajo. Poudariti velja, da sta delovanje in propaganda zoper varstvene ukrepe v prid slovenske manjšine v Italiji v svojem bistvu delovanja in prizadevanje za ohranjevanje diskriminacije, torej zato očitno v nasprotju s čl. 4 Konvencije OZN o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije.

Italija je sicer že na temelju sporazuma o premirju (čl. 30) razpustila fašistične organizacije v Italiji, kar je sicer dolžna tudi na osnovi čl. 27 Pariške mirovne pogodbe. Vendar, govoriti o tem, da ni v Italiji organizacij, katerih ideologija je v bistvu fašistična in diskriminacijska, bi bilo zapiranje oči pred očitnimi dejstvi. Take organizacije, ki jih na območju, kjer živi slovenska manjšina, karakterizira prav vztrajno protislovensko, v bistvu diskriminacijsko delovanje, je Italija v skladu s čl. 4 Konvencije OZN o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije, dolžna razpustiti in prepovedati in sodelovanje v njih kaznovati.

7. Mednarodni postopki za nadzor nad izvajanjem obveznosti Italije do slovenske manjšine

Vzporedno z mednarodnopravnimi prizadevanji zagotoviti spoštovanje človekovih pravic in preprečiti diskriminacijo, se je v mednarodni skupnosti hotelo zagotoviti tudi ustrezen mednarodni nadzor nad tem, kako države izpolnjujejo svoje obveznosti po tistih mednarodnih aktih, h katerim so pristopile. Jasno seveda je, da so možnosti mednarodnega nadzora omejene in skromne, saj se je pri vsakršnem prizadevanju za mednarodni nadzor nujno vsakokrat trčilo ob suverenost držav.

V splošnem moremo danes govoriti o treh vrstah mednarodnih kontrolnih postopkov, temelječih na mednarodnih konvencijah zoper diskriminacijo in konvencijah za zaščito človekovih pravic, torej tudi za zaščito manjšinskih pravic. To so postopki države zoper državo, postopki posameznika zoper lastno državo in postopki obveznega pošiljanja držav mednarodnim organom. Nas seveda zanimajo le tisti postopki, ki pridejo ali bi mogli priti v poštev za zaščito pravic pripadnikov slovenske manjšine v Italiji

a) Poročila držav mednarodnim organom

Italija je na temelju čl. 40 Konvencije OZN o državljanskih in političnih pravicah dolžna pošiljati odboru OZN za človekove pravice (Human Rights Committee) poročila o svojih ukrepih za uresničitev določil konvencije, torej tudi njenega čl. 27, ki zagotavlja pravice pripadnikom etničnih in jezikovnih manjšin. Poročila pošiljajo države generalnemu sekretarju OZN, ki jih dostavi Odboru OZN za človekove pravice. Italija je bila dolžna poslati svoje prvo poročilo, glede na to, da je konvencijo ratificirala 15. 9. 1978, v roku enega leta od dne, ko je konvencija pričela za njo veljati, torej konec l. 1979 ali najkasneje začetek l. 1980; nato pa bo dolžna poročati periodično na zahtevo Odbora za človekove pravice. Odbor za človekove pravice razpravlja o poročilu, pri čemer lahko člani odbora sestavljajo vprašanja in pripombe. Odbor o poteku in vsebini razprave o poročilih držav in danih pripombah poroča državam strankam konvencije in ECOSOC-u. V času pisanja pričujočega teksta poročilo Italije o njenih ukrepih za uresničevanje Konvencije OZN o državljanskih in političnih pravicah še ni bilo v razpravi v Odboru OZN za človekove pravice. Ko bo, bodo mogli člani odbora postavljati vprašanja in pripombe tudi glede položaja in pravic pripadnikov slovenske manjšine v Italiji in bi tako problematika Slovencev v Italiji prišla v mednarodno javnost.

Po čl. 16 Konvencije OZN o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah človeka, ki jo je prav tako ratificirala 15. 9. 1978, je Italija dolžna poročati preko generalnega sekretarja OZN ECOSOC-u o svojih ukrepih za uresničevanje konvencije in sicer v skladu s posebnim programom poročanja, ki ga določi ECOSOC. ECOSOC občasno poroča GS OZN o splošnih spoznanjih in ugotovitvah, kakršne izhajajo iz poročil držav in iz njihove obravnave v ECOSOC-u.

Po čl. 57 Evropske konvencije o človekovih pravicah je Italija dolžna poročati o uresničevanju te konvencije na zahtevo generalnega sekretarja Evropskega sveta.

MANJŠINE NA DRUGI TV-MREŽI

V torek, 5. avgusta bo druga mreža italijanske televizije zvečer v času, ko sta bili do sedaj na sporedu oddaji «Galleria» in «Gulliver», začela s serijo oddaj, ki bodo govorile o manjšinah.

Oddaja bo nosila naslov «TG 2 - Sestante» in jo je pripravil Ezio Zefferi. Devet tednov zapored se bo italijanska televizija vračala k temi manjšin, vendar ne bo obdelovala vse manjšine v Italiji in rekli bi le manjšine v Italiji, pač pa posveča to oddajo manjšinam na sploh, saj bodo na primer najprej razpravljali o albanski skupnosti v Kalabriji in o Kataloncih na Sardiniji, toda govor bo tudi o Acedianih v Quebecu, o Martinikancih, o Bretoncih, pa tudi o Portoričanih, ki predstavljajo obsežno kolonijo velikega New Yorka.

Kot smo že rekli, se bo ciklus začel v torek, in sicer ob 20.45 z oddajo o sardinjskih Kataloncih.

V naprednejše italijanske kroge končno podira miselnost, da v okvirih določene države lahko živijo tudi ljudje, ki nimajo z osnovno nacijo nobene zveze. Prišli so pač do spoznavanja, da je v Italiji pravzaprav več milijonov «Italijancev, ki Italijani niso». Strokovnjak za manjšine Salvi govori o obilnih treh milijonih Nemcev, Špancev, Slovencev, Albancev, Hrvatov, Kataloncev itd., ki živijo v okvirih Italije.

Na severozahodnem delu Sardinije živi skupnost Kataloncev. Jezik, ki je še danes v rabi, je pravzaprav nekoliko arhaični jezik španskih Kataloncev. Sem so Katalonci prišli v 14. stoletju

Plenum kulturnih delavcev OF

(Nadaljevanje s 5. strani)

referati, ki naj bi še dodatno osvetlili Bevka kot človeka, borca, politika in pisatelja tudi z manj znanimi ali morda doslej še nepoznanimi izsledki. Prav bi bilo, da bi s koreferati sodelovali tudi zamejski slovenski kulturniki.

Tretji dan bi bil, kot že rečeno, namenjen ekskurziji v Beneško Slovenijo, kjer bi slovenski kulturni delavci prišli v stik z današnjo stvarnostjo v tem najbolj zapadnem delu slovenskega etničnega ozemlja.

Kot je namen občasnih domicilnih srečanj borcev raznih enot narodnoosvobodilne vojske ohranjati in razvijati dragoceno dediščino narodnoosvobodilnega boja in jo prenašati na nove rodove, da črpajo iz nje navdihov in borbenost za današnje naloge, tako ima ta namen tudi Plenum kulturnih delavcev OF. Zato je težnja, da bi se poleg kulturnih delavcev starejše generacije, tiste, ki je delovala v okviru Osvobodilne fronte, plenuma udeležili tudi mladi kulturniški rodovi, ki naj bi tudi sami dali svoj delež pri obravnavanju teme o pomenu in vlogi Franceta Bevka in tem sodobnosti v slovenskem kulturnem prostoru na obeh straneh meje.

Plenum kulturnih delavcev OF v Novi Gorici naj bi zato bil praznik slovenske kulture in odraz njene žive tvornosti v današnjosti.

TOKRAT SO SI ZAMEJSKI TABORNIKI IZBRALI VISOKO NAD POLJANAMI

TABORNI DAN JE PESTER IN RAZNOLIK DA SE ZARES NE UTEGNEŠ DOLGOČASITI

Prve dni je hudo motilo deževno vreme, vendar so to taborniki «veterani» prenesli

Letos smo se na redni letni tabor odpravili v Poljansko dolino. Po taborniški navadi se vračamo na tiste taborne prostore, ki so nam ostali v dobrem spominu. Eden izmed takih prostorov je tudi Visoko nad Poljanami, tam smo taborili že v letih 1962 in 1973. Vasica Visoko je prav majhna, saj premore le štiri hišne številke, vendar je poznana zaradi Tavčerjeve domačije, kjer je pisatelj stanoval precej let.

Vremenu je nemogoče ukazovati in tako se do sedaj ne moremo preveč pohvaliti s pravim poletjem, z izjemo zadnjih dveh tednov. Tako se je letos po dolgem času dogodilo, da smo morali postavljati tabor v dežju. Na taborni prostor smo prišli 9. julija, pred glavnino taborečih pa je že 7. julija prispela predhodnica, ki je bila sestavljena iz šestih tabornikov. Kljub nenaklonjenemu vremenu nam je uspelo že tistega dne postaviti vse šotore, medtem ko je predhodnica postavila kuhinjo in veliki šotor, ki ga taborniki imenujemo «štirideseterec» oziroma «kulturni dom». Premagali smo torej vremenske neprilike in postavili tabor, vendar je treba podčrtati dejstvo, da nam je to uspelo zaradi pripravljenosti in znanja večine taborečih. Čeprav je srednja starost taborečih nizka (13 - 14 let), velja za večino taborečih, da so pravi veterani, ko govorimo o opravljenih taborjenjih. Pri trinajstih ali štirinajstih letih so nekateri naši člani že pravi veterani.

Prve dni tabora veljajo za najbolj naporne in utrudljive, saj je treba postaviti celo vrsto tabornih objektov: jambor, vhod, vodstveni šotor, ekonomski šotor, pripraviti zalogo drv, napolniti cisterno z vodo, urediti prostor za taborni ogenj itd. Šele nato steče normalni dnevni red, ki je uokvirjen med 7. in 22. uro, ko taborovodja zapiska večerno tišino.

Taborni dan je pester in raznolik, saj predvideva vsak dan kaj novega in dnevi na taboru kar hitro minevajo. Naj navedem nekaj iz aktivnosti na taboru: krajši in daljši izleti, šport in rekreacija (jutranja telovadba, panoge taborniškega peterobja, nočni pohodi, nočne igre, orientacijski pohod, vešanje s kajaki, lokostrelstvo, igre z žogo ipd.), delo v taboru, stiki s taborniškimi odredi, kopanje itd. Skratka težko se je dolgočasiti.

Vso dejavnost na taboru vodi in usmerja taborno vodstvo, ki je bilo sestavljeno mesec dni pred taborom na podlagi prijav taborečih. Naše načelo je, da mora vsakdo po svojih močeh prispevati in pomagati taborni skupnosti. Zato je tudi taborno vodstvo precej široko, saj je letos obsegalo: starosto, taborovodjo, pet vodnikov, ekonoma in njegovega pomočnika, blagajnika, tajnika, dva kulturna referenta, dva športna referenta, dva gospodarja, bolničarja in referenta PTT. Vse to pa opravljajo mladi ljudje, saj se morajo navaditi odgovornosti in dela v skupnosti.

Tudi izventaborna aktivnost je bila precej bogata. Kar se tiče izletov, smo bili na Blegošu, Pasji ravni, Volbenku, Poljanah, Škofji Loki, Dražgošah in v Ljubljani. V Škofji Loki smo si ogledali stari del mesta (pod vodstvom domačih tabornikov), grajski muzej in tovarno hladilnikov; v Ljubljani pa Muzej ljudske revolucije, halo Tivoli in spomenik na Urhu. Skratka bilo je izletov za vse okuse. Poleg tega smo prišli v stik s taborniki odreda Svobodni Kamnitnik iz Škofje Loke ter taborniki odreda Vladimir Gortan iz Pulja, ki so taborili nekaj kilometrov od nas.

Iz naštetih aktivnosti je jasno, da polagamo precej važnosti negovanju tradicij in idealov narodnoosvobodilnega boja (Dražgoše, Urh, Muzej ljudske revolucije), saj vsako leto na predvečer 22. julija, dneva vstaje slovenskega naroda leta 1941, priredimo slavnostni ogenj ter položimo venec na bližnji spomenik padlim. Letos je to bilo v Poljanah. V isto svrho je treba všteti še naše gozdne šole, ko skušamo informirati tabornike in tabornice o marsičem, kar se dogaja okoli njih. Letos je bila serija gozdnih šol bogata, saj je poleg znanja iz taborniške tehnike in življenja v naravi obsegala vrsto snovi, ki zadevajo življenje in probleme slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Seveda so bile gozdne šole deljene po starosti taborečih.

Rad bi še omenil, da vsak taboreči opravi tri dežurstva v kuhinji in prav toliko nočnih dvornih straž. Vse to spada v sklop vzgoje in utrjevanja mladih, da se naučijo samostojnosti in življenja v skupnosti enakopravnih. Še in še bi se dalo pisati o letošnjem taboru, saj se marsikaj pripeti na taboru, ki traja tri tedne, vendar mi je bil prostor skopo odmerjen, tako da sem navedel le nekaj značilnosti letošnjega tabora. Kaj več o letošnjem taboru bomo po vsej verjetnosti zapisali v «taborniški kotiček».

milan pahor

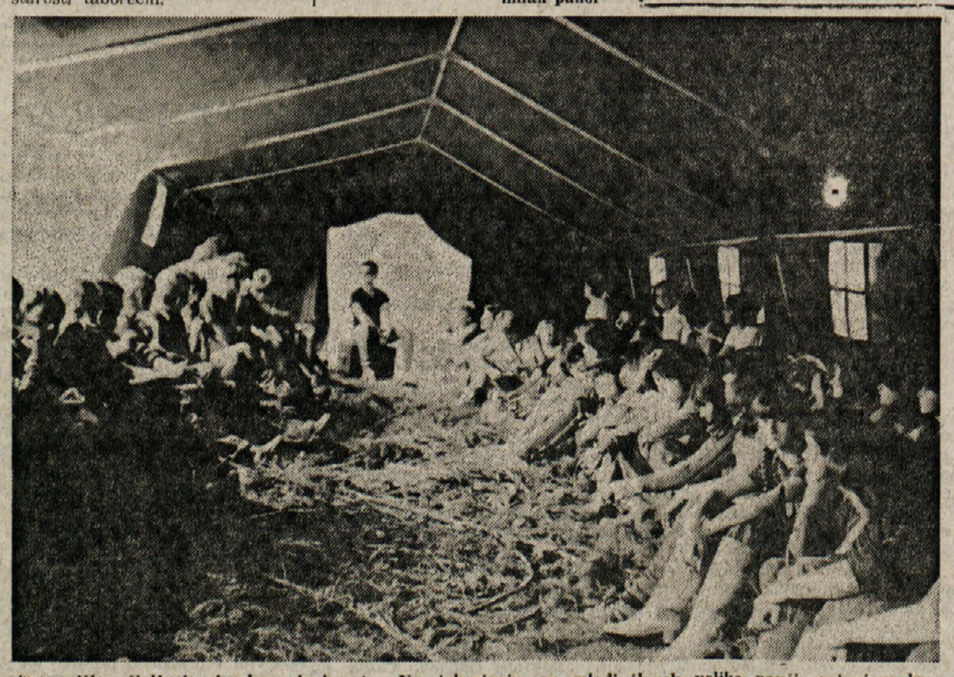

Taborniško življenje je lepo in bogato. Na taborjenju se mladi človek veliko nauči, saj si gozdne šole kar sledijo. Kadar je vreme lepo, se vse to vrši na odprtem, če pa je vreme grdo, se taborniki zberejo v velikem šotoru, ki mu pravijo tudi «kulturni dom» (Foto: Egon)

RADIO TELEVIZIJA

Nedelja, 3. avgusta 1980

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

11.00 Maša
12.45 Kmetijska oddaja
13.30 DNEVNIK
17.00 Non stop
18.15 Velika parada
18.30 Prigode: Il fascino del rischio, il fascino del nuovo
19.25 SKY: Tempelj zvezd - 5. epizoda
20.00 DNEVNIK
20.40 Operazione Tortugas - 1. del
21.35 Mash - TV film
22.00 Športna nedelja
22.45 Napoved programov za prihodnje dni
Ob koncu DNEVNIK

Drugi kanal

12.45 Komični filmi
13.00 DNEVNIK 2 - ob 13. uri
13.15 Družina Addams - TV film Prigoda nosi naslov «Karneval v New Orleansu». Rulotka družine Addams prejme prvo nagrado na veliki paradi, ki jo na pustni torek priredijo v New Orleansu. V prvem trenutku se zdi vse normalno in zelo mirno toda njihovo sodelovanje na povorki služi tudi za odkritje tolpe tatov. Tatovom je uspelo najprej zvreči sum na Addamsove, ti pa se poženejo na resno delo, da bi odkrili prave krivce. . .
16.30 DNEVNIK 2 — Konec olimpijade
18.55 Matt Helm - TV film Kapetan Jack Harte in polkovnik Den Sydon sta že dolgo v službi pri letalstvu. Harte je pilot. Družba pa se zaplete v neko tihotapstvo, ki ga vodi odvetnik Oren Bate. Ko se zadeva odkrije, preostane le ena potbeg. Sydon se ro nekem atentatu skrije. Njegova hči Paola pa na'ame Matta, da bi našel očeta. Ko je Sydon izgubil vse svoje premoženje, si zamisli drzen načrt. . .
19.50 DNEVNIK 2 - Odprti studio
20.00 DNEVNIK 2 - Nedelja sprint
20.40 Včeraj in danes
22.00 DNEVNIK - Dossier
22.55 DNEVNIK 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

19.00 DNEVNIK 3
19.15 in 22.15 Olimpijske igre
19.20 Glasbeni program
21.40 Kako nastane umetniško delo

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

10.25 Viking Viki
10.50 Ugrabljen - mladinska nadaljevanka
11.15 Čez tri gore
11.45 Odpisani - TV priredba
13.00 Kmetijska oddaja
14.00 Poročila
14.45 Potopljena mesta: Agruvium
15.35 Hatari - film
18.25 Slovesni zaključek OI
20.26 Zrno do zrna
20.30 Dnevnik
21.00 Zgodbi z morja - TV drama Zagrebško dramsko uredništvo je v oddaji «Zgodbi z morja pripravilo dve zgodbi iz mornarskega življenja. V prvi z naslovom «Pismo mornarju» avtor Bruno Profaca razmišlja o mornarju na trgovski ladji, ki ga doma čaka mati in dekle. V drugi zgodbi, ki ji je Bruno Profaca dal naslov «Zadnji dan» je govor o dnevu, ko ladja premaguje svojo zadnjo pot. Na njej sta še star mornar in njegov pes. Ob slovesu se starec spominja svojih osmih tovarišev mornarjev, katerih like sam tudi nazorno predstavi. Vseh devet vlog odlično igra Ivica Vidović.
22.00 Gospodarske vezi
22.45 Jazz na ekranu

Koper

19.55 Olimpiada
22.00 27. kanal
22.15 Nedelja v mestu Avray - film

Zagreb

14.30 Mladinski film
19.40 Liki revolucije
21.00 Nori dnevi - film
22.25 Zabavno glasb. oddaja

SVICA

18.10 Frivatna tajnica - film
20.20 Mednarodni festival filma
20.45 Prijetno ob glasbi
21.45 Obiskovalci - 5. del

TRST A

6.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.45 Godalni orkestri; 10.10 Poslušali boste; 10.30 Nediški zvon, oddaja o Benečiji; 11.00 Mladinski oder: «Blisk nad Pacifikom»; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 12.30 Na počitnicah; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Kulturni dogodki; 15.00 Kdo je na vrsti? 15.30 Glasbeni popoldan; 17.00 Rezervirano za. . . šport in glasbo; 17.00 Nepozabne narodne; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 15 minut s skupino Black Byrds; 18.00 Primorska poje 80'; 18.30 Za vsakogar nekaj.

RADIO 1

8.00, 10.10, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujanje; 7.00 in 8.40 Glasba za prazniční dan; 11.00 Rally; 14.00 Jazz; 14.30 Glasbeni program; 20.02 «La serva padrona», opera; 21.03 «Seviljski brivec» - opera.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Klasična in lahka glasba; 8.15 Danes je nedelja; 9.35 Poletni program; 11.00 Alto gradimento, 12.00 Tisoč popevk; 14.00 V nedeljo vsi skupaj; 20.50 Poletni večeri.

LJUBLJANA

6.00, 7.00, 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00 Poročila; 6.30 - 9.00 Dobro jutro!; 7.15 Danes je nedelja; 8.00 Jutranja kronika; 8.30 Zdravo, tovariši vojaki; 9.07 Radijska igra; 9.48 Skladbe za mladino; 10.05 Še pomnite, tovariši!; 11.05 Lahka glasba; 12.00 - 14.00 Naši poslušalci čestitajo; 14.20 Za kmetijske proizvajalce; 14.50 Pihalne godbe; 15.05 Fran Milčinski: Humoreska; 15.25 S popevkami po Jugoslaviji; 16.10 Pri nas doma; 16.30 Nedeljska reportaža; 16.55 Listi iz notesa; 17.20 Gremo v kino; 18.05 Priljubljene melodije; 18.50 - 19.33 Radijska igra: Inšpektor Ris ne miruje; 19.33 Na zgornji polici; 20.00 Primorski dnevnik; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Glasbene razglednice; 21.00 V nedeljo zvečer; 23.20 Skupni program JRT; 00.05 Lirični utrinki; 00.10 Mozaik melodij; 01.05 - 5.30 Nočni program - glasba.

Srednji val 277,8 metra ali 1080 kilohertzov in 255,4 metra ali 1170 kilohertzov

UKW — Beli križ 97,7 MHz
UKW — Koper 89,3 MHz
UKW — Nanos 101,0 MHz

Pičice na i; 14.00 Avto story; 15.00 Free show; 14.30 Evelyn «Champagne» King; 16.00 Stisk roke; 16.15 Nedeljske popevke; 16.30 Koncert; 17.30 Crash; 18.00 Poslušajmo jih; 18.30 Plošče; 19.15 Poje Ray Charles; 18.30 Vivaldijeve in Tartinijeve skladbe.

KOPER (Slovenski program)

8.30, 9.30, 14.30 Poročila; 8.00 - 9.00 Veselo v nedeljsko dopoldne; 8.05 Jutranji koledar; 8.00 Kmetijski nasveti; 9.03 Spored zabavne in narodnozabavne glasbe; 14.00 Sosednji kraji in ljudje; 14.45 Glasbeni notes; 15.00 Glasba po željah; 16.00 Radio Koper na obisku; 16.15 Poje Jože Kobler;

KOPER (Italijanski program)

8.30, 11.30, 13.00, 14.30, 20.00 Poročila; 8.00 Glasbeno prebujanje; 8.45 Danes je nedelja; 10.00 Z nami je; 10.30 Popevka dneva; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.15 Festivalbar; 11.32 in 14.33 Kim, svet mladih; 12.10 Glasba po željah; 13.40

Ponedeljek, 4. avgusta 1980

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

13.00 Koncert za jutrišnji dan
13.30 DNEVNIK
17.00 Non stop
18.15 Sveže, sveže
18.30 Woobinda
19.20 Heidi
20.00 DNEVNIK
20.40 Sto mož in eno dekle - film Patricia je zelo mlada glasbenica, ki pa je brez dela. Spozna se z ženo bogatega poslovnega človeka, ki ji obljubi, da bo finansirala orkester 100 glasbenikov, kolegov njenega očeta, ki so vsi brez dela. Ko se ta velika godba zbere in se začno vaje, se zve, da je bogata gospa odpotovala v Evropo. V teh težavah dekle prosi njenega moža, naj bi on prevzel finančne obveznosti, česar pa mož noče in tedaj se dekle zateče kar k slovitemu dirigentu Štokovskemu, ki je trenutno v New Yorku.
22.05 Posebnosti Dnevnika 1
22.50 Koncert Eugenia Bennata
Ob koncu DNEVNIK

Drugi kanal

13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.15 Jazz - poletje
17.00 Prigode barona Trencka -1. del
Mladi baron Trenck je zelo pameten, hkrati pa znan zaradi svojega ničkaj simpatičnega značaja. In vendar se priljubi pruskemu kralju Frideriku II., ki ga namerava usmeriti v vojaško kariero. Toda med Trenckom in kraljevo sestro Amalijo se razpletejo odnosi, ki so Trencku usodni. Friderik ne pusti svoje sestre izpred oči in jo prisili, da se Trencku odpove.
18.15 Dokumentarec
18.30 DNEVNIK 2 Športne vesti
18.50 Tigrove brigade - TV film
19.45 DNEVNIK 2 - Odprti studio
20.40 Storia di Pablo - 2. in zadnji del
Smo v dobi španske državljanske vojne. V Rimu, pravzaprav v njegovem podzemlju se pletejo uporniške akcije. Pablo, ki je prispel iz Turina, dobi zaposlitev pri Gini. Nekega dne delavci, s katerimi se Pablo druži, ga prosijo, naj sprejme pod streho človeka, ki ga išče policija. Zadeva pa se odkrije in Pabla aretirajo. Ko ga izpustijo spet mora v Turin, kamor mu sledi tudi Gina.
22.10 Glasbena oddaja s Claudiom Villo

Tretji kanal

19.00 DNEVNIK 3
19.15 Gianni in Pinotto
19.20 Genova: mesto energije
21.35 Ko je začela televizija

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

19.15 Poročila
19.20 Vrtec na obisku: Gradimo mesto Živ žav
V lepih poletnih mesecih preživljajo otroci veliko ur na svežem zraku pa naj gre za sosednji vrt, za igrišče ali kak travnik, kjer se igrajo najrazličnejših iger ali pa iz najrazličnejšega materiala postavijo pravo pravcato naselje, ki s pomočjo njihove fantazije zaživi. Tako si iz lepenke, polivinila in drugega materiala celjski otroci postavijo svoje mesto Živ žav.
19.45 Mladinska oddaja
20.26 Zrno do zrna
20.30 Dnevnik
21.00 Liberanovci - TV film
Dolina Neretve je doživela velike novosti, ker so jo močno meljorirali. Velike spremembe so prispevale tudi k povsem novemu načinu življenja. O tem kako se družbene spremembe odražajo v današnjem življenju, v današnjih ljudeh, ki so pravzaprav glavni dejavnik vsega, bo spregovoril zagrebški televizijski film z naslovom «Liberanovi».
Film predstavlja družino Liberanovih in sicer očeta Liberana, mater Jurko ter njuna dva sinova. Oče Liberan skuša ohraniti star način življenja, ki je poln davnih lepot, sin Božo pa se ogreva raje za novosti, ki prav tako prinašajo nove lepote. Sin Grga sicer razume očeta in brata in skuša med njima posredovati, da bi bil v družini mir, vendar pa tudi on ne more preprečiti propadanja starega načina življenja, konkretno stare oblike vaške patriarhalne družine.
Film «Liberanovi» je v celoti posnet v pristnem okolju vasi Vid v dolini Neretve pri Metkoviču.
22.05 Portreti: Esad Mekuli
22.50 V znamenju
23.05 Braziliski večer na festivalu v Montreauxu

Koper

20.00 Otroški kotiček
20.15 Stičišče
20.30 Risanke
21.00 Nacionalna klasa - film
22.30 Baletni večer

Zagreb

19.15 Otročka oddaja
19.30 Šola za junake
19.45 Mladinska oddaja
20.30 Dnevnik
21.00 Krojač - TV drama
22.30 Glasbeni trnutek
22.25 Kultura v objektivu
23.25 Umetniki - borci: Miroslav Špiler

SVICA

19.10 Poletni programi za otroke
20.10 Jimmy Dayton's Bonanza
22.40 Livietta e Tracollo

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah; 9.00 Otroški kotiček; 9.20 Utrinki iz operet; 10.10 Skladbe slovenskih avtorjev; 11.00 Jug. lahka glasba; 11.40 Folklorni odmevi; 12.00 Kulturni obzornik; 12.30 Melodije; 13.20 Zborovska glasba; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.10 Radi smo jih poslušali; 14.30 Roman v nadaljevanjih; 15.00 Glasbeni popoldan; 16.00 Bratje, le k soncu, svobodi!; 16.50 Deset minut z orkestrom Wernerja Müllerja; 17.10 Skladbe za solistično violino; 18.00 Abdus Salam: Pogovori o fiziki; 18.20 Priljubljeni motivi.

KOPER (Italijanski program)

8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30, 20.30 Poročila; 8.00 Glasbeno prebujanje; 8.20 Horoskop; 10.00 Z nami je. . .; 10.15 Festivalbar; 10.33 Popevka dneva; 10.40 Glasba in nasveti; 11.03 Glasbeni trenutek; 11.32 Kim, svet mladih; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.33 Mala diskoteka; 15.33 Prijetno v glasbi; 16.00 Jaz poslušam, ti poslušaš; 16.45 Poje zbor Rosalpina iz Bolzana; 18.00 Poslušajmo jih; 18.32 Srečanje z opero; 19.32 Jug. popevkarji.

KOPER (Slovenski program)

7.30, 8.25, 14.30, 15.30 Poročila; 7.00 8.30 Glasba za dobro jutro; 7.05 Jutranji koledar; 7.15 Reklame; 14.00 Otvoritev; 14.05 Stoji, stoji Lipica; 14.40 Izbrali smo za vas; 15.00 V podaljšku; 15.40 Glasbeni notes; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 16.00 Vaš telefon, naš mikrofon; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Zaključek.

RADIO 1

7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujanje; 8.20 Filmska glasba; 11.00 Štiri četrtine; 13.15 Samo glasba; 15.30 Errepiuno - poletje; 17.00 Patchwork; 18.35 Mladina in glasba; 19.55 Opereta; 22.30 Včerajšnja in jutrišnja glasba.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 13.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 do 9.00 Dnevi; 9.32 Luna v vodnjaku; 11.32 Tisoč popevk; 13.44 Sound - Track; 15.00 do 18.50 Čas poletja; 19.50 Plošče; 20.30 Poletni večeri.

LJUBLJANA

7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 15.00 Poročila; 5.50 Dnevni koledar; 6.00 Dobro jutro; 6.15 Olimpijske igre - Moskva 1980; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 9.08 Z glasbo v dober dan; 9.25 Počitniško popotovanje; 9.40 Pesmice na potepu; 10.05 - 11.00 Z radiom na poti; 10.35 Turistični napotki; 11.05 - 11.35 Rezervirano za. . .; 11.30 - 11.50 Poletno branje; 12.35 Znano in priljubljeno; 13.10 Revijski orkestri; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Pihalne godbe; 14.00 Danes do 13.00; 14.30 Priporočajo vam. . .; 15.05 Pojo amaterji in zbori; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Zabarna glasba; 17.00 «Vrtiljak»; 18.00 Studio ob 17.00; 19.00 Na ljudsko temo; 19.25 Zvočni signali; 20.00 Radijski dnevnik; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Minute z. . .; 21.00 Novi posnetki simf. orkestra; 22.05 Poletni divertimento; 23.00 Našim rojakom po svetu; 23.15 Informativna oddaja; 23.30 Popevke; 00.05 Lirični utrinki; 00.10 Za ljubitelje jazza.

Jugoslovanska televizija od 5. do 9. avgusta 1980

TOREK, 5. avgusta
LJUBLJANA
18.50 Colargol, lutke; 19.05 Jug. narodi v pesmi in plesu; 19.45 Po sledeh napredka; 20.30 Dnevnik; 21.00 Popisani državljan in tiha diktatura računalnikov - dok.; 21.40 Dnevni Turbinovih; 23.10 Braziljski večer na festivalu.
KOPER
19.30 Odprta meja; 20.00 Otroški kotiček; 20.15 Stičišče; 20.45 Dnevnik; 21.00 Deklica iz umetne svile, film; 22.30 Aktualna tema; 23.00 Narodna glasba.
SREDA, 6. avgusta
LJUBLJANA
19.05 Naša pesem 80; 20.00 Ne prezrite; 20.30 Dnevnik; 21.05 Igre brez meja; 22.25 Godba brez not; 22.55 V znamenju.
KOPER
20.00 Otroški kotiček; 20.15 Stičišče; 20.45 Dnevnik; 21.00 Vstopnica za pekel, film; 22.20 Beograd včeraj in danes: Zemun.
ČETRTEK, 7. avgusta
19.05 Tehtnica za natančno tehtanje; 19.45 Življenje v Rijeki Crnojevića; 20.30 Dnevnik; 21.00 Film tedna: Šesti avgust; 22.50 V znamenju.
KOPER
19.50 Otroški kotiček; 20.15 Stičišče; 20.45 Dnevnik; 21.00 Torišče prekletih - film; 22.30 Politična oddaja; 23.00 Glasba brez meja.
PETEK, 8. avgusta
LJUBLJANA
19.00 Leti, leti pikapolonica; 19.15 Alice v čudežni deželi; 19.45 Tri srca - Radenci 80; 21.00 Jadranska srečanja; 22.20 Blakovih sedem, film; 23.25 Nočni kino: Lilith.
KOPER
19.30 Odprta meja; 20.00 Otroški kotiček; 20.15 Stičišče; 20.45 Dnevnik; 21.00 Divja leta, film; 23.00 Maček, nadalj.
SOBOTA, 9. avgusta
LJUBLJANA
17.50 Klic divjine, film; 19.30 Sedem izgubljenih bankovcev, nadalj.; 20.10 Zlata ptica; 20.30 Dnevnik; 21.00 Nicholas Nickleby nadalj.; 22.15 Notranje življenje Daisy Clover - film.
KOPER
20.00 Otroški kotiček; 20.15 Stičišče - 2 minuti; 20.45 Dnevnik; 21.00 Dvoboj vohunov - film; 22.30 Soldat - TV film.

22. OLIMPIJSKE IGRE - MOSKVA, 19. JULIJ - 3. AVGUST 1980 | 16. DAN

Zlato tudi za Olivo in Kačarja

Največ uspeha pa je na boksarskem turnirju dosegla Kuba, ki je zmagala v več kot polovici kategorij

Kubanska boksarska reprezentanca je v zaključnem dnevu olimpijskega turnirja doživela pravi triumf: v enajstih kategorijah je beležila kar 6 zmag in osvojila dve srebrni kolajni (dve bronasti pa si je zagotovila že v polfinalu). Med petimi ostalimi zmagovalci pa je treba postaviti poleg enega Bolgara, Sovjeta in Nemca še Jugoslovana Kačarja in Italijana Olivo. Glavni poraženci finalnih dvobojev so bili vsekakor domači boksarji, ki so nekaj dvobojev izgubili zelo nesrečno (dvakrat zaradi poškodbe), v glavnem pa naleteli vedno na izredno močne Kubance.

Ravno domačin Sabirov je začel z zlatom v minimušji kategoriji, ko je v izenačenem dvoboju premagal Kubanca Ramosa.

Toda v mušji kategoriji je prišlo do prave drame. Mirosničenko je začel v velikem slogu proti Bolgaru Lesovu, osvojil prvi krog, v drugem pa plačal posledice polfinalnega dvoboja proti Madžaru Varadiju: odprla se mu je nezaceljena rana in sodnik je tekmo po dvakratnem zdravniškem posredovanju prekinil.

V enem najslabših dvobojev je Hernandez v bantam kategoriji odpravil Venezuelca Pinanga, kateremu so trdi nastopi v prejšnjih kolih pustili le še malo moči. V polfinalu je Romuna Cipereja premagal po težki borbi.

Zelo lep je bil dvoboj med Kubancem Horto in Nemcem Finkom v peresni kategoriji. Kljub predvidevanju je Nemec z zelo borbenim nastopom onemogočil nasprotniku, da bi izkoristil svojo tehnično premoč in ga v vseh treh krogih nadigral.

Še najbolj dramatično pa je bilo v lahki kategoriji. Kubanec Herrera, eden najbolj proslavljenih boksarjev, je pozabil na svoje tehnične vrline in se je zakadil v domačina Demjanenka, ki je s svojim čistim boksom zapustil dosti boljši vtis. Vendar pa je bilo tudi na njegovem obrazu veliko sledov prejšnjih borb (zdravniki so mu le nekaj ur pred dvobojem dovolili nastop). V tretji rundi je začel močno krvaveti in sodnik ga je kljub očitni in zasluženi prednosti predčasno ustavil. Gledalci se s tem niso strinjali in so v nadaljevanju glasno žvižgali kubanskim boksarjem.

Italijani so dvoboj med Olivo in Konekbajevim dolgo pričakovali. Gre za boksarja z enakimi značilnostmi, tehnikoma z močnim a ne odločilnim udarcem, ki v glavnem gradita zmage z dolgoročnim delom. Kot pred dvema letoma v Köln sta bila tudi tokrat zelo izenačena, tako da včerajšnja Olivina zmaga pušča ravno toliko dvomov kot prejšnja Konakbajeva. Predvsem zato (in zaradi večje prizadevnosti v zadnji rundi) je Oliva zasluženo zmagal, pokazal pa je tudi veliko značilnosti, saj je bil v drugem kolu Italijan že v hudih težavah.

Naslednji dvoboji so bili pravzaprav najlepši. Aldama je v welter kategoriji premagal Ugandca Mugabija, ki razpolaga z izrednim udarcem (knockoutiral je med drugimi tudi Bogujevcija), zmagovalec pa je pokazal predvsem večjo raznolikost v udarcih.

Sovjetski boksarji so v naslednjih dveh dvobojih doživeli dvojno razočaranje. V superwelter kategoriji je v dvoboju tipičnih fighterjev Kubanec Martinez premočno premagal sicer odličnega Koškina, še bolj očitno pa je Gomez zadal poraz s strahovitim nizem udarcev Viktorju Savčenku, ki je samo zaradi izredne hrabrosti in požrtvovalnosti dvoboj končal na nogah.

V srednjetežki kategoriji so pri-

Patrizio Oliva

šli na račun Jugoslovani. Novosadčan Slobodan Kačar je nastopil proti trdemu, čeprav manj tehničnemu Poljaku Skrčku. V prvih dveh krogih je sicer prikazal čistejši boks in zadal nasprotniku več udarcev, nekajkrat pa bil tudi v težavah zaradi udarcev, ki mu jih je telesno močnejši Skrzasz tu pa tam dodal. Do odločitve je tako prišlo v tretjem krogu, ko je Poljak začel čutiti vsoto zadobljenih udarcev. Kačar je kljub utrujenosti obdržal več prisebnosti in mu je 45 sekund pred koncem z zaporednimi udarci »zadal prvi knockdown, le 20 sekund kasneje še drugega in je s tem dokončno prepričal sodnike (razen Avstrijskega, ki je neverjetno dodelil zmago Poljaku). S tem je Slobodan dosegel še več kot brat Tadija, ki je v isti kategoriji osvojil bron v Montrealu.

Do razočaranja pa je prišlo v težki kategoriji, kjer je Stevenson sicer premagal domačina Zajeva, vendar je tudi pokazal, da je vrhunec kariere že za njim. Rekli bi celo, da mu je pri zmagi precej pomagal sloves, ki ga oživa, saj bi po kriteriju, ki so ga na olimpijskih igrah tolikokrat uporabljali (to je pri nagrajevanju prizadevnosti), Zajev lahko tudi dosegel kaj več.

KOLAJNE V BOKSU

KUBA	6	2	2
SOV. ZVEZA	1	6	1
NDR	1	0	5
BOLGARIJA	1	0	1
JUGOSLAVIJA	1	0	0
ITALIJA	1	0	0
POLJSKA	0	1	4
VENEZUELA	0	1	0
UGANDA	0	1	0
ROMUNIJA	0	0	2
MADŽARSKA	0	0	2
SEV. KOREJA	0	0	1
IRSKA	0	0	1
GUJANA	0	0	1
VEL. BRITANIJA	0	0	1
ČSSR	0	0	1

TV

DANES

TV LJUBLJANA

18.25 prenos slovesnega zaključka iger

RAI 2

14.30 konjeništvo, sledi slovesni zaključek

TV KOPER

19.55 slovesni zaključek iger

DOBER SPREJEM VAM ŽELI
HI-FI, RACK TV COLOR SERVIS
ALDO COLJA
KONTOVEL 134
TEL. 225471

halo...

Angelo Starc ima v varstvu športne naprave stadiona »1. maj«. Kdor ga pozna, ve, da je po postavi gladko v težki kategoriji.

»Kaj bi storil če bi se nenadoma zbudil v ringu?«

»Bi se branil!«

»Bi si upal v boj z boksarji, ki tehtajo kakih 50 kg?«

»Tudi s tistimi do 65 kg.«

»Kaj pa bi na igrah najraje delal?«

»Igral nogomet ali nastopal v atletiki.«

Običajno imajo športniki pred nastopom veliko tremo. Še večjo pa imajo gotovo tudi njihovi svojci, ki pred televizorjem sledijo nastopu svojega družinskega člana. Kdo bi se zato čudil, da je tudi v družini Patrizia Olive, pri kateri so se, kot je v Neaplju navada, včeraj zbrali vsi sosedje, po mrzličnem pričakovanju in tesnobi med dvobojem prišlo po sinovi zmagi do nepopisnega veselja. Kako radosten je bil ta trenutek kaže tudi naša slika (Telefoto AP)

DREVI ZAKLJUČEK

Olimpijsko naselje se prazni. Drevi, ko bodo atleti imeli za sabo še zadnjo preizkušnjo (v jahanju »open«, edini disciplini, kjer se tekmovanje še ni zaključilo), bodo na Leninovem stadionu ugasili olimpijski ogenj.

Slovesnost se bo pričela ob 19.30 (18.30 po italijanskem času), vendar se bo mimohoda udeležilo samo šest predstavnikov iz vsake reprezentance. Verjetno bo zanj manj zanimanja kot ob otvoritvi, ko je ljudi gnala radovednost, kako bodo nekatere države izrazile svoj protest proti sovjetskemu vdoru v Afganistan. Tedaj ta protest svečanosti ni bistveno motil, nasprotno, marsikateremu atletu je pustil grenkobo v ustih, ko ni mogel korakati za svojo zastavo, in pozneje, ko je moral namesto državne himne poslušati le olimpijsko himno.

Število zastopnikov posameznih držav so okrnili predvsem iz varnostnih razlogov, da bi se lažje izognili morebitnim protestnim akcijam (spomnimo se prizora iz Montreala, kjer je neki nagi moški švigal med kanadskimi plesalkami). Kot je že običaj, bodo prvo ponesli grško zastavo, zadnja pa bo zastava države gostiteljice, nakar bo sledil sprevod tekmovalcev. Po izvajanju grške, sovjetske in olimpijske himne, dviganju zastav (grške, sovjetske in zastave Los Angelesa) bo predsednik mednarodnega olimpijskega odbora lord Killanin igre zaprl (približno ob 20.10 po moskovskem času). Na drogu torej ne bo zastave ZDA, kjer bodo prihodnje, 23. igre, ampak samo zastava Los Angelesa. Kako je ta zastava znana v svetu potrjuje dogodek, ki se je pripetil na neki tiskovni konferenci: ko so nekateri hoteli vedeti, kakšna je zastava Los Angelesa, so se kajpak obrnili do novinarjev iz tega mesta. Ti pa so med pikrimi zbadljivkami ostalih v veliki zadregi priznali, da še sami tega ne vedo.

Po ugasitvi olimpijskega ognja bo na sporedu nastop telovadcev, raznih baletnih skupin, plesalcev, približno ob 21. uri bo ognjemet, na velikem elektronskem panoju pa se bo prižgal napis »Nasvidenje na igrah 23. olimpiade«. S tem so se Sovjeti izognili kakršnihkoli omembi ZDA.

Obračun letošnjih olimpijskih iger bo sicer treba še opraviti, že sedaj pa lahko zapišemo, da je pozitiven, tako glede nekaterih odličnih dosežkov, kot zaradi izvrstne organizacije. Posledice bojkota so se sicer poznale v manjšem številu nastopajočih in morda slabši konkurenci v nekaterih disciplinah, vendar na splošno ni dosegel tistega, kar so si njegovi zagovorniki želeli: polom iger. Nasprotno, prizadel je najbolj prav tiste tekmovalce, ki niso mogli v Moskvo. O organizacijskem uspehu priča tudi javna iskrena zahvala, ki sta jo Enrico Crespi in Massimo della Pergola, predsednik in tajnik mednarodne zveze športnega tiska, izrekla organizacijskemu odboru za prisrčen sprejem in pogoje, v katerih so novinarji delali.

Tudi finale nogometa razočaral

Češkoslovaška je v neprivlačnem srečanju odpravila NDR z 1:0

Padel je zastor nad enim izmed tehnično najslabših tekmovanj letošnjih olimpijskih iger, nad turnirjem v nogometu, kjer je ekipa Češkoslovaške v velikem finalu premagala moštvo NDR z 1:0.

Tekma sama je bila taka kot res ves turnir: bila je slika športa, ki svoje velike popularnosti in razširjenosti marsikdaj tehnično ne upravičuje. Če smo prejšnje dni zapisali, da Jugoslovani s svojo igro niso blesteli, da Sovjeti niso navdušili, moramo zdaj beležiti prav tako nezanimivo in bledo igro NDR, delno pa tudi Čehoslovakov. Včerajšnje tekme ni poživil niti zmagoviti gol Svobode v 77. min., ki je potrdil terensko premoč »belih«

KOLAJNE V KAJAKU — KANUJU

SOV. ZVEZA	4	2	2
NDR	4	1	2
ROMUNIJA	1	2	2
BOLGARIJA	1	2	2
MADŽARSKA	1	1	1
ŠPANIJA	0	1	1
AVSTRALIJA	0	1	0
FRANCIJA	0	1	0

»Plavi« in »azzurri« ostali brez odličij

Zadnji dan tekmovanja v kajaku in kanuju na mirnih vodah so podelili pet kompletov kolajn. Izkupiček prvega dne je za dve zlati medalji povečal NDR, po eno najbolj žlahtno kovino so osvojile še naslednje tri države — Bolgarija, Romunija in SZ. Z dvema uspehoma je NDR dohitela SZ, saj imata obe po 4 zlate kolajne. Po eno zlato pa imajo — Romunija, Bolgarija in Madžarska. Skupno je osvojilo kolajne v kajaku in kanuju osem držav.

Med temi pa ni ne Jugoslavije ne Italije. Potem ko je bil Milan Janić na progi 500 v K-1 četrti, je na enkrat daljši progi razočaral in povsem odpovedal. To pot je hotel preveč in poskušal se je držati izrednega tempa vzhodnega Nemca Helma in mu je v zadnjih 150 m povsem zmanjkalo moči. S prvega mesta je drknil na skromno 7. in prehitel ga je tudi Italijan Perri, ki je veliko boljše porazdelil moči in je bil na startu veliko bolj previden. Tako je obtičal na 5. mestu.

V kanuju enosedu je bil Matija Ljubek 8. torej za mesto boljši kot na 500 m. Tako Ljubek še zdaleč ni ponovil uspeha iz Montreala, ko je bil prvi in drugi. Vsekakor pa je bil Ljubek skupaj z Nisovićem blizu bronaste medalje v C-2, saj se jima je izmuznila bronasta kolajna samo za dve stotinki sekunde.

REZULTATI

C-1 (1000 m)
1. Lubenov (Bolg.) 4'12"38
2. Postrekhin (SZ) 4'13"53
3. Leue (NDR) 4'15"02
4. Dvorak (ČSSR) 4'15"25
5. Varabiev (Rom.) 4'16"68
6. Gronlund (Fin.) 4'17"37
7. Falk (Šved.) 4'20"66
8. Ljubek (Jug.) 4'22"40

C-2 (1000 m)
1. Potzaichin - Tomasimionov (Rom.) 3'47"65
2. Heukrodt - Madeja (NDR) 3'49"93
3. Určenko - Lobanov (SZ) 3'51"28
4. Ljubek - Nisović (Jug.) 3'51"30
5. Urdlovec - Kubiček (ČSSR) 3'52"50
6. Dopierala - Pinczura (Poljska) 3'53"01

K-1 (1000 m)
1. Helm (NDR) 3'48"77
2. Lebas (Fran.) 3'50"20
3. Birlabeanu (Rom.) 3'50"49
4. Sumegi (Avstral.) 3'50"63
5. Perri (It.) 3'51"95
6. Masar (ČSSR) 3'52"10
7. Janić (Jug.) 3'53"50
8. Ferguson (Niz.) 3'53"78

K-2 (1000 m)
1. Parfenovič - Čukharaj (SZ) 3'26"72
2. Szabo - Joos (Madž.) 3'28"49
3. Misione - Menendez (Šp.) 3'28"66
4. Guira - Ticu (Rom.) 3'28"94
5. Hempel - Nolte (NDR) 3'31"02
6. Marrero - Cinill (Kuba) 3'31"12

K-4 (1000 m)
1. Helm, Olbrich, Marg, Duvigneau (NDR) 3'13"76
2. Zafiu, Diba, Geanta, Esanu (Rom.) 3'15"35
3. Borisov, Milenkov, Kristov, Manev (Bol.) 3'15"45
4. Oborski, Koltan, Welma, Sledziewski (Polj.) 3'16"33
5. Deme, Tatkai, Kosztyan, Sztaniti (Madž.) 3'17"27
6. Baroun, Berard, Boccara, Lefoulon (Fr.) 3'17"60

Bron za Italijane tudi v lokostrelstvu

Lokostrelci so včeraj izstrelili svoje zadnje puščice. Tekmovanje, ki se je odvijalo tudi med hudo ploho, je bilo napeto in izenačeno. V boju za kolajne je prijetno presenetil Italijan Giancarlo Ferrari, ki je bil po tretjem dnevu šele deseti, a se je včeraj po vrsti izredno točnih serij prebil na odlično tretje mesto in osvojil četrti bron za Italijo. Olimpijski zmagovalec je bil po strelih z razdalj 50 m, oz. 30 m mladi Finec Tomi Poikolainen, medtem ko je razočaral drugi Italijan Sante Spigarelli, ki je ob koncu zasedel 14. mesto. Presenetljiva je tudi uvrstitev edinega jugoslovanskega lokostrelca Zorana Matkoviča, ki se je včeraj prerinil na končno 11. mesto.

V ženski konkurenci ni imela ustreznih nasprotnic Sovjetinja Keto Losaberidze, medtem ko »azzurra« Franca Capetta s svojim končnim desetim mestom ni bila zadovoljna.

MOŠKI
1. Poikolainen (Fin.) 2.455
2. Izačenko (SZ) 2.452
3. Ferrari (It.) 2.449
11. Matkovič (Jug.) 2.410
14. Spirarelli (It.) 2.405

ŽENSKE
1. Losaberidze (SZ) 2.491
2. Butuzova (SZ) 2.477
3. Meriluoto (Fin.) 2.449
10. Capetta (It.) 2.342

Atletika: vse bolj važno je zmagati, ne le sodelovati

Izreden uspeh Sovjetske zveze - Tehnična vrednost rezultatov zaradi bojkota ni bistveno trpela

Z res izrednim zadnjim dnem se je atletika od OI poslovila imenitno, po končanih tekmovanjih pa lahko podrobneje pregleda rezultate, razmerje sil, tehnične novosti in drugo.

Na kraljico iger je bil dalj časa usmerjen pogled zaradi odsotnosti nekaterih držav. Uspeh bojkota v atletiki bi pomenil uspeh bojkota sploh. Iz tehničnega vidika sicer. V bistvu so na igrah kolektivno manjkale ZDA z vsem svojim potencialom, ki ni več izreden, je pa še vedno velik. Odsotnost ZRN je pomenila odsotnost 2 do 3 atletov, zrelih za kolajne, od katerih eden za zlato. Kenija, kot afriška velesila ni predstavila na startu nekaj svojih tekačev, od katerih naj bi imel le Rono (pod pogojem najboljše forme) možnost za zmago.

Razdelitev kolajn odsotnim država vam bi dala po vsej verjetnosti zlate predstavnikom ZDA v obeh tekih čez ovire (obakrat v škodo NDR), v metu diska (v škodo SZ), eno kolajno pa bi lahko prišteli Američankam v enemu od hitrih tekov na 100 m in 200 m (v škodo SZ ali NDR). Razdelitev na papirju bi torej dala ZDA samo štiri zlate, ki bi bistveno ne slabile obračuna tako SZ, kot NDR. Možno zlato ZRN (moška višina) je itak pogojeno od svetovnega rekorda v tej panogi, zmaga Kenijca Rona bi prišla lahko samo na 3000 m steeple, kjer je bila konkurenca relativno slaba zaradi splošne krize, ki jo ta panoga že vrsto let doživlja. Sicer pa ni Rono več tisti fantastični tekač, ki je pred časom zmlel vse svetovne rekorde. Bojkot je torej skoraj ves tu. Tu pa tam pride v poštev še posameznik iz te ali druge države. V celoti, bi tej razdrobljeni in težko preverljivi konkurenci lahko prisodili od 1 do 3 zlati kolajni, v glavnem na račun presenečenj, ki se na vseh OI dogajajo. Tehnično je torej bojkot v atletiki povsem izostal.

RAZMERJE MOČI

Velik zmagovalec iger je bila SZ, ki je osvojila kar 15 prvih mest in je torej popravila izkupiček izpred 20 let, ko je v Rimu osvojila 12 zlatih, vendar na podlagi tedanje premoči v ženski konkurenci. Velik uspeh SZ ni presenečenje. S povratkom na nekdanja mesta je začela že pred leti in do izraza je prišla predvsem na zadnjem EP v Pragi SZ se je v moški konkurenci pred stavila z mogočno ekipo v tehničnih panogah, z dobro vrsto v hitrih tekih in s popolno praznino v tekih na srednje in dolge proge. Ženske so bile šibke le v višini. NDR — sicer 11 zlatih kolajn! — je nekako slabo uspela. Nemci so računali na 15 prvih mest. Značilna je za to državo izguba tekmovalcev, ki so znali predvsem zmagovati in manj dosegati rezultate. Običajni lepi vtis so zapustili Angleži (tokrat tudi Italijani), drugi pa so pobrali res sa mo drobtinice, čeprav zlate.

TEHNIČNA OCENA

Velika atletska tekmovanja (OI in evropska prvenstva) že dalj časa niso več priložnost za serijsko doseganje rekordov. Kvalifikacije, predteki, polfinali in nato finali so preveliko breme, da bi imeli atleti na voljo dovolj moči za vrhunski dosežek. Jasno so vse njihove misli usmerjene samo v uvrstitev. »Važno je zmagati« (in ne sodelovati) je torej načelo vrhunskega tekmovalca, ki olimpijski duh prepušča tekmovalcem, ki na OI prihajajo le za nagrado. Svetovnih rekordov je bilo letos 6 (tri za moške in tri za ženske). Nekaj je bilo tudi evropskih, državnih pa niti ne štejemo. V Montrealu je bilo doseženih vsega 8 rekordov, enakomerno razdeljenih med fante in dekleta.

TAKTIKA

Nadomestilo (seveda ne preveč privlačno) za rekorde je postala taktika, nujna prav zaradi prevelike obremenitve s predteki. V Moskvi so morali tekači na 5000 m povsem odveč teči pred finalom dvakrat, isto pa tudi specialisti v steeplu. Pravilna strategija je tako dobila važno mesto v pripravah tekačev in se v velikem številu primerov ... kot zmagovito orožje.

TRETJI SVET

Države v razvoju (ali nerazvite) so tokrat dosegle manj. Poleg Etiopije in Tanzanije je v boj posegla samo še Kuba, ki pa se sportno že prišteva k razvitim. In prav Kuba je dosegla manj kot so predvidevali. K temu poglavju so navadno spadali tudi talenti, žal pa jih ni bilo veliko iz tega konca. Iz Afrike moramo vsekakor omeniti dolgoprogaša Kebirja (Etiopija), ki je bil na 10000 tretji, vendar smo imeli vtis, da »ni smel« zmagati, temveč zmago pripravljati Yifterju. V vrsto velikih talentov bi spadala samo Sovjeta Markin (400 m) in 16-letna Bočina (200 m).

KOLAJNE V ATLETIKI

SOV. ZVEZA	15	14	13
NDR	11	8	9
ZDA	—	—	—
VEL. BRITANIJA	4	2	4
ITALIJA	3	0	1
POLJSKA	2	4	1
ETIOPIJA	2	0	2
KUBA	1	2	1
ČSSR	0	2	0
TANZANIJA	0	2	0
BOLGARIJA	0	1	1
FINSKA	0	1	1
ŠPANIJA	0	1	0
NIZOZEMSKA	0	1	0
AVSTRALIJA	0	1	0
JAMAJKA	0	0	2
FRANCIJA	0	0	1
BRAZILIJA	0	0	1

»VELESILE« V MONTREALU 1976

NDR	11	7	9
ZDA	6	8	8
SOV. ZVEZA	4	4	10
POLJSKA	3	2	0
FINSKA	2	2	0
ZRN	1	4	4
VEL. BRITANIJA	0	0	1

METI

Že dalj časa trpijo zaradi strožje kontrole pri jemanju anabolikov metalci. To ne velja sedaj samo za kladivo, ki je v močnem poletu. Znaki ponovnega dviga kakovosti se kažejo tudi v kopju, krogla in disk pa sta v očitni zamudi. Pri ženskah je splošna kriza opazna samo v širini, ne pa na vrhu.

PRESENEČENJA

Še zdaleč niso bili zmagovalci predvideni v velikem številu. Velika presenečenja pa so porazi Beyerja (krogla), Schmidta (disk) in zmaga Komisove (100 m ovire).

Tudi judoisti so končali svoje napore. Včeraj so podelili še zadnje kolajne, in sicer v kategoriji »open«. Najboljši je bil vzhodni Nemec Dietmar Lorenz, na drugo mesto se je uvrstil Francoz Angelo Parisi, bronasto kolajno pa sta osvojila Madžar Andras Ozsvar in Anglež Arthur Napp.

V kategoriji »open« bi moral nastopiti tudi jugoslovanski zastopnik Radomir Kovačević, vendar se je med treningom poškodoval in se je moral boju odpovedati.

* * *

Moskovske igre bodo šle v zgodovino tudi kot »elektronske igre«. S pomočjo elektronike namreč dvigajo na drog zastave ob proglašanju zmagovalcev, merijo skok v daljino in troskok, poseben elektronski aparat uporabljajo pri višini, veslanju, plavanju itd.

* * *

Zdravniki, ki so ugotavljali spol nastopajočih deklet, so povedali, da so morali zavrniti celo vrsto tekmovalk, ki so se prijavile za ženske discipline. Hromosomski test je bil pri njih namreč negativen.

DANES

ob 7.40 preskakovanje ovir (posamezno)
ob 19.30 zaključna prireditev

PAM železnina
STROJI — TEHNIČNI ARTIKLI
za industrijo, kmetijstvo in za dom
TRST (Industrijska cona) DOMJO, 132 - Tel. 824979

KOLAJNE

SOV. ZVEZA	80	66	44
NDR	47	37	42
BOLGARIJA	8	15	15
KUBA	8	7	5
ITALIJA	8	3	4
MADŽARSKA	7	10	15
ROMUNIJA	6	6	13
FRANCIJA	6	5	3
VEL. BRITANIJA	5	7	9
ŠVEDSKA	3	3	6
FINSKA	3	1	4
POLJSKA	2	14	15
ČSSR	2	3	9
JUGOSLAVIJA	2	3	4
AVSTRALIJA	2	2	5
DANSKA	2	1	2
ETIOPIJA	2	0	2
BRAZILIJA	2	0	0
ŠVICA	2	0	0
ŠPANIJA	1	3	2
AVSTRIJA	1	2	1
GRČIJA	1	0	0
BELGIJA	1	0	0
INDIJA	1	0	0
ZIMBABWE	1	0	0
SEV. KOREJA	0	3	2
MONGOLIJA	0	2	2
TANZANIJA	0	2	0
MEHIKA	0	1	2
NIZOZEMSKA	0	1	2
IRSKA	0	1	1
VENEZUELA	0	1	0
UGANDA	0	1	0
JAMAJKA	0	0	3
LIBANON	0	0	1
GUJANA	0	0	1

ZANESLJIVOST V DOMAČNOSTI • UČINKOVITOST V POSLOVNOSTI

NAMIZNI TENIS

NI POČITKA PRI ŠK KRAS

SONJA DOLJAK V BOCEN OSTALI PA V LJUBLJANO

Doljakova se bo pripravljala z italijansko mladinsko državno reprezentanco za mladinsko evropsko prvenstvo

Namiznoteniški odsek ŠK Kras je končal tekmovalno sezono 1979/80 šele pred tremi tedni, vendar pa poletni početek je bil le kratkotrajen, saj so vse igralke in igralci že segli po loparju, da se pripravijo na novo, naporno sezono.

Že v torek je mladinka Sonja Doljak odpotovala v Bocen na enotedenske priprave z italijansko državno reprezentanco, ki bo nastopila na evropskem mladinskem prvenstvu na Poljskem. Za perspektivno slovensko igralko, ki se je s svojimi odličnimi nastopi prebila v ozek krog najboljših mladink v vsedržavnem merilu, predstavlja ta poziv veliko piznanje in obenem spodbudo za njeno nadaljno kariero. Vendar pa verjetno Doljakova ne bo odpotovala v Poznan, ker bodo Italijo predstavljale državna prvakinja Bevilacqua, Cergol in Mauriello.

Jutri pa bo kar 24 Krasovih igralk in igralcev odpotovalo na društvene priprave v Ljubljano, kjer bodo gostje pobratenega Partizana Moste. Med štirinajstdnevnim bivanjem, kolikor bodo trajale priprave, bodo nabirali kondicijo in izpopolnjevali tehnično znanje pod vodstvom trenerjev Roberta Miliča in Nataše Šterk. B.S.

PLAVANJE

PRVENSTVO ZDA

Rekord na 200 mešano

IRVINE — V nadaljevanju prvenstva ZDA v Irvinu so dosegli še nekaj odličnih rezultatov, čeprav ni bil izkupiček posebno olimpijski.

Najboljši je bil Bill Barrett, ki je na 200 m mešano plaval v 2'3"24, kar je nov svetovni rekord, proga pa ni bila na olimpijskem sporedu.

Na enaki progi za dekleta je Tracy Caulkins, ena ameriških zvezd, dosegla 2'14"64. Tudi ta proga ni bila letos olimpijska, rekord pa je občutno pod časom vzhodne Nemke Scheiderjeve.

Sprinter Rowdy je v prvi predaji štafete 4x200 m prosto plaval v 1'49"45, ki je drugi najboljši čas na svetu. Rowdy sam je tu rekorder z 1'49"16.

Skupina trenerjev je medtem najavila še dodatek državnemu prvenstvu s poskusom novih svetovnih rekordov v štafetah. Štafete bodo plavali po končanem prvenstvu.

ATLETIKA

V TOREK V RIMU

»Zlata revija« svetovnih asov

RIM — V torek bo v Rimu izredno zanimivo atletsko tekmovanje, prava revija svetovnih asov.

Na tem mitingu naj bi nastopila popolna ameriška reprezentanca, ki se zaradi bojkota ni udeležila olimpijskih iger, pa skoraj vsi olimpijski zmagovalci v Moskvi.

V Rimu naj bi bili prisotni tudi sovjetski tekmovalci.

KOLESARSTVO

Pevenage zmagal

GIPPINGEN (Švica) — Belgijec Patrick Pevenage je osvojil prvo mesto na kolesarski dirki za Veliko nagrado Gippingena.

Na drugo mesto se je uvrstil njegov rojak Teirlinck pred Nizozemcem Van Katwijkom in Italijanom Robertom Cerutijem.

NOGOMET

»ALPSKI TURNIR«

Udinese v finalu

Udinese je v Gradežu premagal Eintracht iz Braunschweiga s 3:1 (2:1) in se je tako uvrstil v finale »Alpskega turnirja«.

Strelci za Udinese so bili Acerbis, Ulivieri in Leonarduzzi; za Eintracht pa je častni gol dosegel Keuthe.

ŠAH

Hübner - Portisch remi

ABANO TERME — Prva partija polfinalnega dvoboja šahovskih kandidatov za svetovni naslov med zahodnim Nemcem Hübnerjem in Madžarom Portischem se je končala z remijem po 28. potezi.

Delovanje ZSŠDI

Tečaj v Tolminu

ZSŠDI obvešča udeležence košarkarskega tabora v Tolminu, ki bo od danes, 3., do 9. avgusta, da bo zbirališče danes ob 17. uri (po jugoslovanskem času) v Domu učencev v Tolminu.

Udeleženci morajo s seboj prinesti opremo (dva dresa) in pisalniške potrebščine.

OBVESTILA

ŠZ Sloga

sporoča, da bo seja odbora z igralkami, ki bodo 10. avgusta odpotovale na poletne odbojkarske priprave v Rovinj, jutri, 4. avgusta, ob 18.30 v prostorih telovadnice pri Banih. Tam bodo igralke dobile vse potrebne informacije v zvezi z odhodom in bivanjem v taboru VŠTK v Rovinju.

* * *

SPDT

obvešča vse tiste, ki še niso poravnali letne članarine SPDT, da lahko to storijo na sedežu SPDT (Ul. sv. Frančiška, 20/3) ob torkih od 20. do 21. ure.

* * *

SPDT

obvešča, da prireja zadnjo soboto in nedeljo v avgustu dvodnevno delovno akcijo za zgraditev koče pri Krnskem jezeru. Dela so, kot znano, že zdavnaj stekla, zato je vsaka pomoč pri gradnji še kako dobrodošla.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23
Naročnina
Mesečno 5.000 lir — vnaprej plačana celotna 60.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 53.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 4,50 din, ob nedeljah 5,00 din, za zasebnike mesečno 65,00, letno 650,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 80,00, letno 800,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 8 3. avgusta 1980

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana Gradišče 10/II, nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 22.600 lir, Finančni 800, legalni 700, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ZA OBČINO DEVIN-NABREŽINA

Predlog upravnega programa

V nekoliko skrčeni obliki objavljamo upravni program, na podlagi katerega bo devinsko-nabrežinska občinska uprava delovala v novi mandatni dobi in na daljši rok. Kakor je izrecno poudarjeno v uvodu, namerava občinska uprava uresničiti svoj program v tesnem sodelovanju z občani in ob primernem ovrednotenju krajevnih skupnosti.

Devinsko-nabrežinska občinska uprava namerava konkretno odgovoriti na vprašanja občine ter si istočasno prizadevati za to, da vzbudi v občanih krepkejšo demokratično zavest.

Poleg tega čuti kot svojo dolžnost, da je aktivno prisotna v obravnavanju dveh tem splošne narave: teme o miru in o boju proti terorizmu.

V teh dveh smereh bo lahko odločilno vlogo odigral Občinski enotni antifašistični odbor, ki ga namerava nova uprava še bolj utrditi.

Posebno pozornost bo treba posvetiti mladinskim problemom, katerim je treba najti — začenši pri občinski stvarnosti — jasne in ustrezne odgovore.

Devinsko-nabrežinska občinska uprava namerava občino upravljati, tako da k temu privabi tudi sodelovanje občanov z ovrednotenjem vloge krajevnih skupnosti.

Upoštevajoč etnični sestav občine, bo uprava spoštovala načela enakopravnosti pravic obeh narodnostnih skupnosti.

Uprava bo zavzela takoj stališče glede vprašanja globalne zaščite slovenske narodnostne skupnosti, s tem da bo pozvala vse demokratične politične sile, naj se zavzamejo za čimprejšnjo uresničitev ustrezne zakonodajne pobude.

Obveze občinske uprave bodo usmerjene k rešitvi naslednjih vprašanj:

OKOLJE IN URBANISTIČNA POLITIKA

V tem letu bo moral občinski svet sprejeti novo varianto k Splošnemu regulacijskemu načrtu, sklep glede kraških vasi in področni načrt za cenene in ljudske gradnje (PEEP). Ustrezni predlogi bodo predmet primernega posvetovanja z ljudstvom. Posebej pa:

— varianta bo morala upoštevati smernice dokumenta o turističnem razvoju občine in večkrat obravnavana stališča v občinskem svetu za stvarno revizijo SRN, zlasti glede znižanja naselitvenih možnosti;

— v sklopu variante bo posebna pozornost namenjena Sesljanskemu zalivu, tako da bo uresničitev konkretnih pobud za razvoj turizma skladna z dokumentom o turističnem razvoju, ki ga je občinski svet soglasno odobril v decembru 1978;

— ukrep v zvezi s kraškimi vasmi bo moral zagotoviti domačemu prebivalstvu nove bivanjske možnosti in nakazati rešitve za razvoj teh krajev tudi z gospodarskega vidika;

— načrt za ljudske in cenene gradnje bo moral ustrezati stanovanjskim zahtevam le bivajočega prebivalstva.

ŠOLA IN KULTURA

Glede šole bo občinska uprava upoštevala vprašanje sožitja dveh etničnih stvarnosti. Zato mora biti osnovna dejavnost usmerjena k razvoju odnosov razumevanja in sodelovanja že v otroških letih. Uprava bo skladno s tem usmerjala svojo dejavnost, preko šolskega osebja, za utrditev pogojev prijateljskega sožitja v vzdušju medsebojnega razumevanja.

V sklopu teh načel bo treba na vseh ravneh voditi odločno akcijo za dosego dejanske avtonomije slovenske šole.

ZDRAVSTVO IN OSKRBA

Uprava se bo po svojih predstavnikih v krajevnih zdravstvenih enotah zavzemala za izvajanje pobud, ki jih predvideva zakon št. 833/78 za izpopolnitev obstoječih storitev.

Podrobno bo uprava: spodbudila izboljšanje šolskega zdravstva, ustanovitev hitre pomoči na Krasu in razširitev zdravstvene službe na delu; zahtevala od zdravstvenega konzorcija, da se nemudoma obveže za konkretno razširitev na kraško področje oskrbe starih na domu; predlagala občinskemu svetu sklep za okrepitev družinske posvetovalnice v Nabrežini.

PREVOZI

Službo javnih prevozov bo treba racionalizirati upoštevajoč njeno dejansko korist in stroške.

V tem sklopu bo treba s konzorcialnim podjetjem za prevoze (ACT) preveriti možnost za razširitev javne prevozne službe do Slivnega in Medje vasi; podobno bo treba storiti za razširitev medobčinske avtobusne proge od Trsta do Sesljana - Štivana - Tržiča.

JAVNA DELA

Mimo del, ki so bila že načeta in onih, ki so predvidena v proračunu, bo treba v prihodnjih mesecih pripraviti začeten načrt za javna dela.

Konkretno gre za naslednja dela: odtočna mreža; nov načrt za asfaltiranje cest; nov načrt za okrepitev mreže javne razsvetljave; študija, ki naj prouči možnost napeljave metana v občini; občinski kulturni dom; športni objekti.

KAMNOLOMI, OBRTNIŠTVO IN KMETIJSTVO

Občinska uprava se bo zavzela za uresničitev in upravljanje sporazuma med občino in lastniki kamnolomov, ki gà je podpisal prejšnji odbor.

Predel kamnolomov bo treba specifično poimenovati, tako da se bo sedanja industrijska cona spremenila v rudniški bazen, ki bo rezerviran izključno izkopavanju. V študiji za revizijo SRN bo treba lokalizirati cone blizu rudniškega bazena (izven njega) za obrtniške dejavnosti, ki se bodo na tak način ovrednotile.

S predhodnim sporazumom z deželno upravo bo občinska uprava podprla pobudo za odprtje poklicne šole za kamnoseke, ki bi poživila celoten sektor, upoštevajoč seveda nove tehnologije.

Občinska uprava bo posvetila posebno pozornost razvoju obrtništva in kmetijstva tudi z ustanovitvijo posebnega odborništva.

DECENTRALIZACIJA

Občinska uprava namerava pregledati pravilnik krajevnih skupnosti na osnovi izkušenj iz prejšnjih let. Še posebej bo treba pregledati: razdelitev ozemlja, kriterije za izbiro svetovalcev, odnose med krajevnimi skupnostmi in občinsko upravo, sredstva obveščanja. V pričakovanju odobritve novega pravilnika bo uprava umestila svete krajevnih skupnosti, ki bodo delovali na podlagi obstoječega pravilnika.

Zato da bi pritegnila mlade h koristnemu sodelovanju pri reševanju upravnih vprašanj in zato da bi posvetila točnejšo pozornost mladinskim vprašanjem, bo uprava predlagala ustanovitev občinske konzulte za mladinska vprašanja.

TOPONOMASTIKA

Čimprej je treba tehnikom poveriti nalogo za primerno ureditev toponomastike, upoštevajoč zahteve in predloge krajevnih stvarnosti.

ODNOSI Z DRUGIMI OBČINAMI

Občinska uprava bo spodbujala stike in sodelovanje s krajevnimi skupnostmi in z občinami bližnje SR Slovenije in SFR Jugoslavije; zavzemala se bo za večje sodelovanje z občinami v deželi, v katerih je prebivalstvo jezikovno mešano, in za njihovo valorizacijo na deželni in vsedržavni ravni.

DAVČNI SVET

Občinski odbor bo predlagal občinskemu svetu ustanovitev davčne-ga sveta in poglobil nadaljne pobude, ki bi lahko prispevale, sporazumno z državno upravo, k točnejšemu preverjanju prijavljenih dohodkov in k boju proti davčnemu utajevanju.

POBUDE ZA NADZOROVANJE CEN

Občinska uprava bo spodbujala periodične sestanke z operaterji trgovinskega sektorja, zato da se preveri in po možnosti skupno določi omejitev cen, še posebno proizvodov široke potrošnje.

Pregledati bo treba tudi druge pobude (sejmi, zadružne pobude), ki bi lahko pripomogle k maksimiranju cen.

Na taboru OZN v Ankaranu

Razprava o Slovencih v Italiji in Avstriji

Republiška konferenca klubov OZN Slovenije tudi letos kot je že tradicija, prireja ravno v tem času v Ankaranu poletno taborjenje za lastne člane z vseh krajev Slovenije.

Na letošnjem taborjenju, na katerem je prisotnih nad 30 «klubaševˮ, so polagali organizatorji taborjenja veliko pažnjo manjšinskim vprašanjem in to iz dveh razlogov: prvo, ker se tabor nahaja v Ankaranu, to se pravi tik ob državni meji med Jugoslavijo in Italijo, onkraj pa živi slovenska narodnostna skupnost v Furlaniji - Julijski krajini; drugo pa, ker je na jugoslovanski strani prisotna italijanska manjšina. Poleg tega pa je zelo pomembno, da ravno člani OZN so osveščeni o problematiki raznih jezikovnih manjšin in skupin v sami Jugoslaviji in v svetu.

Iz tega so prejšnji četrtek dodelili jutranjim in popoldanskim predavanjem ravno to temo. Zjutraj je Štefan Šoš iz Ljubljane predaval o problematiki narodnostnih manjšin v Jugoslaviji; popoldne pa so priredili okroglo mizo s predstavniki mladinskih zamejskih organizacij v Italiji in Avstriji na temo: Trenutno stanje Slovencev v Italiji in Avstriji — in njihova mladinska organiziranost.

Za Zvezo slovenske mladine iz Celovca je bil prosoten njen tajnik Marjan Pečnik, za Mladinski odbor SKGZ pa predsednik Igor Komel iz Gorice.

LINEA INTIMA
piazza della Borsa 3
POPOLNA RAZPRODAJA
ZARADI PREOBNOVE PROSTOROV
CELOTNEGA SPODNJEGA PERILA
POPUSTI
30-50%
OD 16. 7. DO 22. 8.
1. 7. 80 sporočili občini v skladu z št. 80 z dne 19. 3. 80

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ KRIŽA

Marko Tence daruje 10.000 lir. N.N. daruje 10.000 lir.

ZA SKUPNOST DRUŽINA OPČINE

Ob 8. obletnici smrti Ljuba Križmančiča (Bazovica) darujejo žena in hčere 10.000 lir.

V spomin na Rozo Leban daruje družina Čufar - Mesarjevi 10.000 lir.

V spomin na Rozo Leban daruje družina Arduini 10.000 lir.

V spomin na Josipino Sedmak darujeta Eda in Lučana 5.000 lir.

V spomin na Karla Križmančiča daruje družina Kalc (Gropada 105) 5.000 lir.

V spomin na Rožino Pečar in Karla Križmančiča daruje družina Kalc (Gropada) 5.000 lir.

V spomin na Rožino Pečar daruje Antonija Kalc (Gropada 66) 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Karla Križmančiča darujeta družini Milke in Antonije Kalc (Gropada 66) 10.000 lir.

V spomin na Doro Barič por. Caharija daruje Vera Pertot 20.000 lir.

Namesto cvetja na grob Gabrijelinega očeta daruje prijatelj Pino Natural z družino (Gropada 49) 10.000 lir.

V počastitev spomina Justa Grgiča (Povhovega) iz Gropade daruje sin Ludvik 5.000 lir.

Ob 15. obletnici smrti Katerine Kralj daruje Karla Kralj 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob drage Roze Leban darujeta družini Leban in Koren iz Gorice 40.000 lir.

* * *

V spomin na Jožeta Cesarja darujeta Mara in Odo Kalan 20.000 lir za spomenik bazoviškim žrtvam.

V spomin na Sandra Frassinellija darujeta Berto in Drago Bukavec 10.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

Namesto cvetja na grob Sandra Frassinellija daruje Ivan Sardoč 5 tisoč lir za ŠD Primorje.

V spomin na Josipa Čuka daruje Ivan Sardoč z družino 5.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Josipa Čuka in Sandra Frassinellija daruje družina Malalan 20.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

Vojka in Ervino Sterni darujeta 15.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na pok. Danila Ukmarja daruje Ivan Sardoč 5.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

Ob 13. obletnici smrti očeta Ivana in ob 2. obletnici smrti mame Albine Rustja darujeta Lidia in Egidio Castellani 10.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

Za KD Primorsko - Mačkolje darujejo Adriano Šik 10.000 lir, Lucijan Šturman 10.000, N.N. 20.000, železarna Pam 20.000 in Danica Smotlak 20.000 lir.

V spomin na tov. Jožeta Cesarja daruje Emil Gombač 10.000 lir za ŠZ Bor.

Namesto cvetja na grob Sandra Frassinellija daruje družina Ivana Bana (Batica) 10.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Namesto cvetja na grob Jožeta Cesarja daruje Franc Udovič 10.000 lir za Sklad Albina Bubniča.

Namesto cvetja na grob Sandra Frassinellija darujejo prijatelji sina Silvana 42.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

Namesto cvetja na grob Ivana Zadnika daruje Savo Ušaj 10.000 lir za ŠD Sokol.

Dragemu Ivanu v spomin daruje teta Delka 20.000 lir za SPD Igo Gruden.

Namesto cvetja na grob Ivana Zadnika daruje družina Gruden iz Ljubljane 600 ND za SPD I. Gruden.

V spomin na pok. Franja Puntarja daruje Ivan Sardoč 5.000 lir za cerkveni pevski zbor s Proseka.

V spomin na Terezo Sosič darujeta Stanka in Ivanka Hrovatin 10.000 lir za SPD Tabor.

V. Sosič z družino daruje 10.000 lir za SPD Tabor.

Marica Kenda daruje 10.000 lir za ŠD Mladina - Križ.

Ob priliki športnega praznika v Križu daruje Danilo Gustinčič kruh v znesku 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob pok. Josipine Sedmak darujeta Karmelo in Silva 5.000 lir za kriško glasilo Skdanc.

Namesto cvetja na grob Ninota Šverze iz Ljubljane darujeta Milko in Valerija Milič 10.000 lir za TPK Sirena.

Namesto cvetja na grob Alessandra Frassinellija darujeta Silva Puntar in Vera z družino 10.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Danilo Puntar (Prosek) daruje 8 tisoč lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na Sandra Frassinellija darujejo Berta in Drago Bukavec 10.000 lir ter Marija, Lučana in Egon Bukavec 10.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na pok. Milivoja Zužiča daruje družina Ivana Sardoča 5 tisoč lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na Jožeta Cesarja daruje družina Masto 20.000 lir za ŠZ Bor.

V počastitev spomina Jožeta Cesarja daruje družina Deziderija Švare 10.000 lir za KD Ivan Grbec.

Ob 20. obletnici smrti drage Fanice Košuta daruje Milka Švab 15 tisoč lir za kriško glasilo Skdanc.

Namesto cvetja na grob drage Roze Leban darujeta družini Leban in Koren iz Gorice 25.000 lir za ŠD Zarja, 25.000 za PD Lipa, 30.000 za ŠZ Sloga in 30.000 lir za bazoviško cerkev.

Ob priliki poletnega praznika daruje Peter Štranj 10.000 lir za ŠD Breg.

V spomin na Jožeta Cesarja darujeta Mila in Bogdan 1.300 ND za atletsko sekcijo Bor.

V spomin na Jožeta Cesarja darujeta Mira in Darinka Šuman 20.000 lir za atletsko sekcijo Bor.

V spomin na Jožeta Cesarja darujeta Inči in Doro 50.000 lir za atletsko sekcijo Bor.

V spomin na Jožeta Cesarja daruje družina 300.000 lir za atletsko sekcijo Bor.

Namesto cvetja na grob Jožeta Cesarja daruje Josip Pertot 10.000 lir za TPPZ. V isti namen daruje družina Kjuder 20.000 lir.

V spomin na pok. Jožeta Cesarja darujeta Vijolica in Adriano Obersnel 10.000 lir za ŠZ Bor in 10.000 lir za SPDT.

V počastitev spomina Jožeta Cesarja daruje Jože Koren 10.000 lir za TPPZ.

V spomin na Jožeta Cesarja daruje Srečko Colja 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev v Italiji.

V spomin na Jožeta Cesarja daruje Silvana Malalan 10.000 lir za ŠZ Bor.

Namesto cvetja na grob prijatelja Jožeta Cesarja darujeta Justa in Rudi Blažič 10.000 lir za ŠZ Bor.

Namesto cvetja na grob Jožeta Cesarja daruje Vojko Ferluga 15.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev v Italiji.

V spomin na pok. starše Jakoba in Terezo ter brata Danila darujeta hči in sestra Karla 5.000 lir za Dijaško matico in 5.000 lir za popravilo Ljudskega doma v Trebčah.

V počastitev spomina dragega Pepija Cesarja darujeta Neva in Lucijan Volk 50.000 lir za SPDT.

V spomin na Jožeta Cesarja daruje Franc Brus 5.000 lir za Združenje aktivistov narodnoosvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju.

V spomin na Jožeta Cesarja daruje Ema Kerševan 5.000 lir za Združenje aktivistov narodnoosvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju in 5.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev v Italiji.

podpiraj dijaško matico

Mali oglasi telefon (040) 79 46 72

OSMICO je odprl Miro Žigon — Zgonik 36. Toči belo in črno vino.

MODE VALENTINA — Domjo 89. Velika razprodaja, od 20 do 50 odsto popusta.

OSMICO je odprl Herman Škrlj - Saležˇ 35. Toči belo in črno kapljico.

KANTE ALOJZ - Praprot 18 je odprl osmico. Toči belo in črno vino.

PRODAM AVTO FIAT 127 C, bele barve s tremi vrati. 6 mesecev star. Telefon 229 242.

ZP 11 REVLON je učinkovit proti prhljaju. Parfumerija - Kozmetika 90 Občine.

UNIVERSALMACCHINE Dolina 195 prodaja traktor 21 HP na 4-pogonska kolesa znamke ISEKI po zelo ugodni ceni. Tel. (040) 228-190.

V ČETRTEK, 24. t.m., sem izgubil v avtobusu Šempolaj - Sesljan ročno uro. Poštenega najditelja prosim, da telefonira na tel. št. 229-371. Nudim nagrado.

IŠČEMO delavca za celodnevno zaposlitev v skladišču z gradbenim materialom. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Skladišče».

IŠČEMO sposobno prodajalko/ca z znanjem slovenščine za samostojno delo v prodajalni na drobno. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Sposoben».

PRODAM dobro ohranjena okna verande. Gruden, R. Piazzutta 6/I Gorica.

FROLJA VIKTOR (Viki) obvešča cenjene stranke, da je ponovno odprl svojo kovačijo v Trebčah št. 60. Telefon - stanovanje 226-194 in delavnica 213-380.

PRAVIM LJUBITELJEM KAVE
Cremcaffè PRIMO ROVIS nudi
1. široko izbiro najboljše kave
2. najbolj ugodne cene, ki se ujemajo s kakovostjo kave
3. dnevno sveže praženo kavo na vašem domu
in se obveže, da bo ohranilo nespremenjene cene
SKODELICA KAVE 200 lir
Kavne mešanice CREMCAFFÈ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni št. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah.

ULICA GENOVA 12-23
GUINA in G. BABY
POPUSTI
20-60%
Obvestilo v smislu zakona št. 80 od 19.3.80 dne 4.7.80 od 16.7. do 20.8.

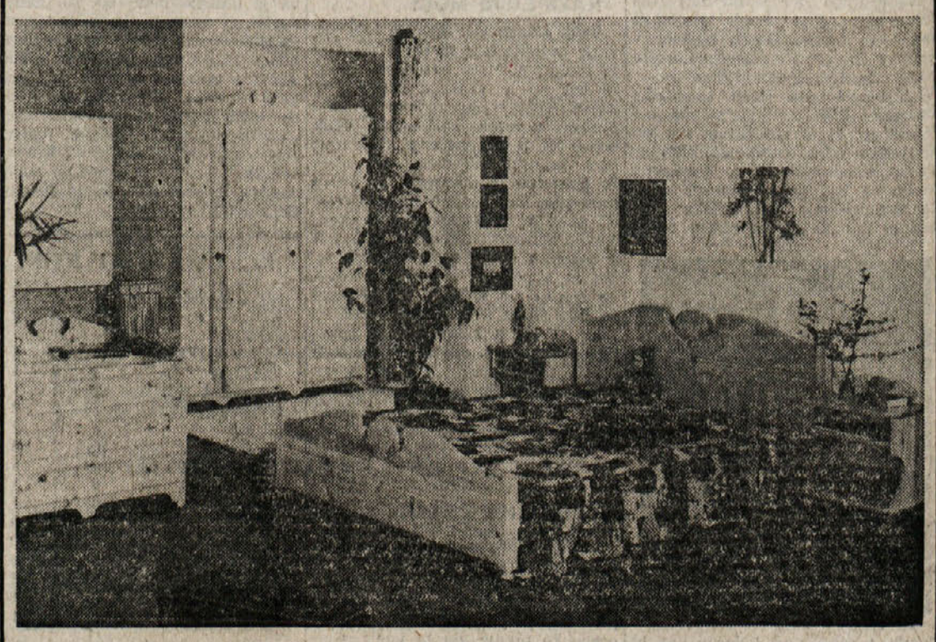

Za oblikovanje vašega stanovanja potrebujete:
praktično, solidno,
izbrano, kakovostno
in poceni pohištvo
EDI MOBILI
TRST Ul. Baiamonti 3 — telefon: 820766
Ul. Di Vittorio 12 — telefon: 813301
Zastopnik kuhinj moretuzzo
Razstavljamo na TRŽAŠKEM VELESEJMU in Vas vabimo na ogled razstavljenega pohištva

ROLICH
NABREŽINA
Kamnolomi 35/c — Tel. 20-03-71
KERAMIČNE PLOŠČICE
SANITARIJE

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA
optika Viki foto-kino
Ulica Buonarroti 6
(prečna Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

DUŠAN ŽELJEZNOV II.

DIVJALI SO MED VOJNO PO PRIMORSKI

37.

Nemški general Hans von Hösslin

Predsednik: Naštejte nam svoje funkcije od leta 1938. dalje in katerih vojnih pohodov ste se udeležili.

Hösslin: Do leta 1939. sem živel v Münchnu kot oficir zunaj službe in nisem bil član stranke. Avgusta 1939. sem dobil vpoklic v Salzburg in sem postal komander nadomestnih čet. Imel sem torej nalogo, da sem vodil vežbanje vseh avstrijskih planinskih čet.

Predsednik: Katerih vojnih pohodov ste se udeležili?

Hösslin: Nobenega, ker sem bil takrat že 59, oziroma 60 let star. Edina operacija je bila tu v Jugoslaviji.

Predsednik: Leta 1941.?

Hösslin: Ne. Šele 1. 12. 1943. sem bil postavljen v 188. divizijo, ki se je imenovala rezervna planinska divizija in bil premeščen na južno Tirolsko.

Predsednik: To je bilo do leta 1943. Kaj je bila naloga te vaše 188. divizije in povejte nam operacijski sektor te vaše enote.

Hösslin: Ta divizija je bila podrejena poveljstvu domače vojske (Heimwehra) in ni pripadala rednim divizijam. Njena izključna naloga je bila v najkrajšem času izobraziti kolikor mogoče veliko število rekrutov. Sestavljena je bila iz štirih polkov lovcev, enega topničarskega polka, vse to so bili rezervni polki in enega rezervnega pionirskega bataljona.

Predsednik: Ali se spominjate komandantov teh, vam podrejenih enot?

Hösslin: Oficirji v rezervnih enotah se menjajo skoraj stalno. Značilnost rezervnih divizij je trajno menjavanje.

Predsednik: Pa nam povejte, katerih komandantov polkov se spominjate?

Hösslin: Spominjam se komandantov, ki so dalj časa ostali.

Predsednik: Naštejte nam komandante polkov v diviziji na koncu, tik pred kapitulacijo.

Hösslin: V rezervnem lovskem polku št. 136, ki je bil v Schlandersu, zahodno od Merana, je bil komandant polkovnik Berger. V rezervnem lovskem polku št. 137., ki je bil najprej v Bellunu in Veltre, je bil prvi komandant podpolkovnik Götz, drugi komandant podpolkovnik Schultze. Rezervni lovski polk št. 138. je bil najprej v Tolminu in ob železnici do Trbiža. Prvi komandant je bil podpolkovnik Hartmann, imena drugega komandanta se ne spominjam več, imel je češki priimek. Zadnji komandant je bil polkovnik Prandel. Rezervni lovski polk št. 139. je bil od prvega začetka v Postojni in je obdržal komandanta od vsega začetka. To je bil polkovnik Christl.